

6. møde

Torsdag den 3. marts 2005 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for folketingsmedlem Sandy Brinck (S).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

3) Første behandling af lovforslag nr. L 7:
Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 8:
Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 9:
Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

6) Første behandling af lovforslag nr. L 10:
Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven. (Revision af reglerne om gældssanering).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

7) Første behandling af lovforslag nr. L 11:
Forslag til lov om ændring af straffeloven og visse andre love. (Berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler, kriminalitet i juridiske personer, klagebegrænsning og hvidvaskning i spillekasinoer m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

8) Første behandling af lovforslag nr. L 12:
Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

9) Første behandling af lovforslag nr. L 13:
Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Underretnings- og formkrav ved justitsministerens pålæg til anklagemyndigheden i straffesager).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

10) Første behandling af lovforslag nr. L 14:
Forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af et centralt dna-profil-register og retsplejeloven. (Udvidelse af dna-profil-registerets persondel, indikationskrav ved legemsundersøgelse m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 43:
Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond. (Hedgeforeninger).
Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 23/2 2005).

12) Første behandling af lovforslag nr. L 61:
Forslag til lov om fremskaffelse af humant blod til behandlingsformål (blodforsyningsloven).
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

13) Første behandling af lovforslag nr. L 64:
Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende. (Obligatorisk skiltning om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder).
Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

14) Første behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om ændring af lov om sundhedsvæsenet i Grønland. (Foranstaltninger ved overtrædelse af lovgivningen på sundhedsområdet). Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

15) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Forhøjelse af tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner og til kommuner på øer samt lovfæstelse af tilskuddet til et generelt løft på ældreområdet). Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

16) Første behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale valg. (Adgang til benyttelse af elektroniske valglister og elektroniske brevstemmeprotokoller, opgørelse af personlige stemmer for hvert afstemningsområde, elektronisk indsendelse af valgboøger til indenrigs- og sundhedsministeren m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

17) Første behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, lov om elforsyning og lov om varmeforsyning. (Fremrykning af modregning ved kommuners afståelse m.v. af energivirksomheder).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Medlem af Folketinget Sandy Brinck har meddelt mig, at hun ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk.

4, litra c, fra og med den 10. marts 2005 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlem af Folketinget Morten Homann, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 10. marts 2005 atter kan give møde i Tinget.

Fru Pernille Frahms hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige hjemmelbestemmelser om delegation til andre statslige myndigheder m.v. på Fødevareministeriets og Familie- og Forbrugerministeriets områder. (Lovforslag nr. L 122).

Forslag til lov om ændring af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (Landdistriktsstøtloven). (Mulighed for flere støtteordninger, ændring af støtteordningen for yngre jordbrugere, ændring af bestemmelserne om bemyndigelse og finansiering m.m.). (Lovforslag nr. L 123).

Forslag til lov om ændring af fiskerilov. (Udvalg for muslingeproduktion, overdragelse af rettigheder til etablering, udnyttelse og drift af opdrætsanlæg, offentlig adgang til dele af Fødevareministeriets registre på fiskeriområdet). (Lovforslag nr. L 124).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for folketingsmedlem Sandy Brinck (S).**Formanden:**

Medlem af Folketinget Sandy Brinck har søgt om orlov fra den 10. marts 2005 på grund af adoption.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som an-

søgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Vestsjællands Amtskreds, John Dyrby, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 10. marts 2005 i anledning af Sandy Brincks orlov.

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 7: Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Formanden:

Hr. Karsten Nonbo som ordfører.

Karsten Nonbo (V):

Det punkt, vi nu skal behandle – sanktionsfastsættelser i sager om spirituskørsel – har været udsat for en grundig gennemarbejdning.

Det er 5 år siden, vi nedsatte ...

Formanden:

Vi skal lige have ro i salen, så vi kan høre, hvad ordføreren siger. Enten sætter man sig, eller også fortrækker man.

Værsgo, ordfører.

Karsten Nonbo (V):

Det her lovforslag, der som sagt går ud på sanktionsfastsættelser i sager om spirituskørsel, har baggrund i en 5-årig betænkning, som et udvalg har arbejdet med.

Her ser man nu på sanktionerne ved spirituskørsel, men jeg vil gerne allerede nu annoncere, at udvalget arbejder videre og skal se på forslag om, hvorvidt der kan bruges udåndingsprøver som egentligt bevis i spiritussager, og det vil man forhåbentlig allerede sidst på året komme med et udspil til.

Dernæst skal udvalget også arbejde videre og se på hele den del af færdselsloven, der hedder § 54, altså om kørsel i enten narko- eller medicinpåvirket tilstand osv., for også på det område ligger der garanteret nogle meget store overtrædelser, som trænger til at blive grundigt gennemgået.

Når jeg så vender tilbage til selve den del, vi arbejder med nu, nemlig spirituskørslen, må det være vigtigt at se i øjnene, at for 30-40 år siden var der nogle, der mente, at spirituskørsel nærmest var en folkesag; at når man ikke kunne gå hjem fra værtshuset, så kunne man køre.

Kl. 10.05

Der er heldigvis kommet en helt anden holdning til den sag, for spirituskørsel er noget modbydeligt værk. Der dræbes i dag flere ved spirituskørsel, end der dræbes ved rigtige drab, altså rov-mord osv., så spritbilisterne er værre. Den eneste forskel er i princippet bare, at spritbilisten ikke har set sit offer, før han slår ham ihjel. Så det er meget nødvendigt, at vi kigger på den del.

Vi dropper det begreb, som indtil videre er gået under betegnelsen promillekørsel, altså promillen fra 0,5 til 0,8. Der var nogle, der mente, at det lød sødere, når man bare kørte promillekørsel. Det vil vi ikke acceptere, så nu er det spirituskørsel fra 0,5 promille. Det indebærer også, at ens kørekort er i fare fra 0,5 promille. Før mistede man nogle penge, men man mistede ikke retten til at køre bil. Det får vi nu gjort noget ved. Der kommer et mere enkelt og differentieret bødesystem, hvor nettolønnen ganges med den promille, man har.

Vi kigger på konfiskationen, som det også har været nødvendigt at stramme op på. Vi oplever jo og har oplevet, at folk bare kørte videre eller lånte andres biler og lod deres egen stå hjemme i garagen. Nu bliver det sådan, at hvis man bliver taget tre gange inden for de første 3 år, så ryger ens bil, og det gør den hver gang. Og hvis man låner en andens bil og lader sin egen holde hjemme i garagen, så ryger den bil, man har stående hjemme i garagen.

Tilbage er der så den lille gruppe, man overhovedet ikke kan ramme på nogen anden måde, f.eks. ved at konfiskere deres bil. Der bliver nu lagt op til, at vi så ret strikt sagt kan konfiskere personen, for ved at øge strafferammen til 1½ års fængsel åbnes der mulighed for at foretage varetægtsfængsling i disse sager, altså af dem, som vi ser stå frem i formiddagsbladene og fortælle: Jamen det er 13. gang, jeg har kørt, jeg er fløjtende ligeglad, og jeg kører igen i morgen. Jeg har selv som politianklager oplevet en person stå i retten og sige til dommeren, da dommeren for femte gang idømte ham frakendelse for livstid: Jamen den tid går da hurtigt. Og det gjorde den også, for han kørte dagen efter. Dem bliver der nu mulighed for at varetægtsfængsle lige med det samme.

Så alt i alt er det et godt lovforslag. Det er på tide, at vi får ryddet op og gjort spirituskørsel fuldkommen uacceptabel. Vi er på rette vej, og vi skal videre ad den vej. Vi vil ikke finde os i mere spirituskørsel på de danske veje.

Formanden:

Så er det hr. Frode Sørensen som ordfører.

Frode Sørensen (S):

Problemet med at blande alkohol og bilkørsel sammen er blevet voldsomt aktualiseret de seneste år, hvor en række alvorlige ulykker med flere døds ofre har kunnet føres tilbage til spiritus- og promillekørsel.

Tilsyneladende er de gældende sanktioner ikke tilstrækkelige til at få nogle bilister til at lade være med at køre i påvirket tilstand og slet ikke til at afskrække mennesker, som bliver ved med at køre til fare for omgivelserne, på trods af at de for længst har fået taget kørekortet. Så justitsministeren har med dette forslag til hensigt at forenkle de regler, som gælder for færdselslovens sanktionssystem mod spirituskørsel, og samtidig ønsker ministeren at skærpe straffen over for især bilister, der uanset tidligere frakendelse af kørekortet fortsætter deres uacceptable

adfærd. Det er vi i Socialdemokratiet meget tilfredse med.

Det sker på baggrund af arbejdet i betænkningen fra sidste år med det ikke ukendte nummer 1448 fra Udvalget om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel m.v. Lovforslaget følger i hovedtræk den betænkning. Justitsministeren ønsker bl.a. at fjerne det traditionelle begreb promillekørsel for færdsel i påvirket tilstand med en promille på under 1,21. For fremtiden vil enhver form for kørsel i spirituspåvirket tilstand hedde spirituskørsel. Det er nok rigtigt set, at tidligere tiders skelnen mellem en mindre alvorlig og en mere alvorlig overtrædelse er ved at være kunstig, og at både promillekørsel og spirituskørsel kan få meget alvorlige konsekvenser for både føreren selv og dennes omgivelser. Det har vi jo desværre set i mange tilfælde.

Det bliver egentlig blot en ændring af terminologi, idet ministeren foreslår en generel skærpelse af strafferammerne, deriblandt at indføre den såkaldte klippekortmodel. Vi har en fælles interesse i at kunne færdes så trygt som muligt i trafikken, hvorfor Socialdemokraterne kan støtte at gennemføre disse uhyre fornuftige ændringer af færdselslovens sanktioner.

Kl. 10.10

Jeg skal ikke her gå ned i forslaget mange detaljer, men vil pege på, at vi har et behov for at styrke også den efterfølgende forebyggende indsats, når vi nu er enige om at skærpe selve strafferammerne.

Så vidt jeg kan se, må der være nogle grundlæggende problemer med de mennesker, som gang på gang sætter sig bag rattet med spiritus i blodet, hvilket ikke løses ved bare at give længere fængselsstraffe. Det vil vi have sat mere fokus på under udvalgsbehandlingen, for det vil være uheldigt at skabe flere sociale problemer for nogle mennesker, som formentlig allerede har store vanskeligheder på dette felt.

Men som nævnt kan Socialdemokraterne støtte forslaget med de bemærkninger, som her er faldet, og vi ser frem til et grundigt og godt udvalgsarbejde.

Formanden:

Så er det hr. Kim Christiansen som ordfører.

Kim Christiansen (DF):

Lovforslag nr. L 7 er et forslag efter Dansk Folkepartis ønske og opfattelse af alvoren i spirituskørsel. Dertil kommer en forenkling af de man-

ge nuværende begreber og grænser, som i dag er vanskelige at gennemskue. Der skal ikke være nogen tvivl om, at når vi taler om spirituskørsel, taler vi også om nultolerance.

Et andet formål med lovforslaget er at fjerne betegnelsen promillekørsel og fremover kun benævne kørsel efter indtagelse af alkohol som spirituskørsel, og samtidig betyder det også en skærpelse af straffen for spirituskørsel.

En anden positiv ting er, at der åbnes mulighed for, at et køretøj kan konfiskeres, hvis der er tale om gentagelsestilfælde eller vild og hensynsløs kørsel. Her synes jeg dog, at det er nødvendigt lige at bemærke, at der er et uafklaret spørgsmål omkring ejendomsretten til det pågældende køretøj, og det er da noget, vi vil kigge på i udvalgsbehandlingen. Det bør også sikres, at personer ikke kan anskaffe sig et nyt køretøj, hvis man er skredet til konfiskation af det gamle.

Dansk Folkeparti mener også, at det ved denne skærpelse er nødvendigt, at der bliver afsat økonomiske midler til en massiv oplysningskampagne i forbindelse med lovændringen. Dansk Folkeparti vil se frem til den videre udvalgsbehandling.

Formanden:

Den næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget. Vi kan ud af statistikkerne se, at ca. en fjerdedel af alle dem, der bliver dræbt i trafikken, dør på grund af spritkørsel, altså spiritusbilister, som kører helt uskyldige mennesker ihjel i trafikken. Det kan vi naturligvis ikke se stiltiende på.

Vi har den opfattelse hos De Konservative, at det er særlig vigtigt at få grebet ind over for gentagen spirituskørsel, altså de grove tilfælde. Der skal gribes ind over for dem, der kører igen og igen.

Men vi kan også se en tendens til – jeg ved ikke, hvor meget vi kan se det ud af statistikkerne endnu – at unge igen begynder at køre med spiritus i blodet, men ikke kun spiritus, også euforiserende stoffer og lignende. Inden det nu kommer til at udvikle sig til, at det bliver ligesom i gamle dage, tror jeg, det er en god idé, at man også sætter ind her.

Helt galt går det jo, når spirituskørslen sker i en stjålet bil, hvor man jo kan sige, at alene det at stjæle en bil er kriminelt og skal straffes, og hvis vedkommende så oven i købet kører rundt i

den i spirituspåvirket tilstand og kører langt stærkere, end han overhovedet må, så må vedkommende selvfølgelig have en særlig skærpet straf. Det lægger forslaget så også op til, nemlig at man, ud over straffen for at have stjålet bilen, også med det samme får en fængselsstraf for at køre i spirituspåvirket tilstand.

Der skal strammes op på det her område, og det er præcis det, forslaget går ud på. Samtidig sker der en forenkling af reglerne i forhold til beregning af sanktionen, og det tror jeg er hensigtsmæssigt både til forståelsen af, hvordan loven hænger sammen, og i forhold til myndighedernes beregning af, hvad bøden f.eks. skal være på.

Det skal nemlig koste dyrt at køre spirituskørsel, og der skal være mere konsekvens på det her område. Derfor kan vi i Det Konservative Folkeparti støtte fuldt op om de bestemmelser, der nu kommer ind i loven, nemlig at det kun er muligt at få én betinget dom, og derefter er det en ubetinget dom, der gives.

Vi er også meget tilfredse med, at straffen i gentagelsestilfælde stiger for hver gang, altså at man straffer første gang, man straffer hver gang, og at straffen stiger for hver gang, det sker, hvis nogen skulle være så tosset at blive ved med at køre.

Kl. 10.15

Vi ser også gerne positivt på, at man udvider strafferammen, så det er muligt at varetægtsfængsle i de meget grove tilfælde. Vi har jo set nogle meget grove tilfælde af spirituskørsel, hvor det kunne have været ønskeligt, om man havde muligheden for at varetægtsfængsle, og vi er tilfredse med, at det nu kommer ind i loven.

Endelig vil jeg nævne, at det også er positivt at se, at muligheden for at konfiskere et køretøj i forbindelse med spirituskørsel bliver strammet yderligere op. Det bliver således, at der bliver større mulighed for at konfiskere et køretøj.

Helt specielt er det positivt at se, at hvis den, der kører spirituskørsel – måske endda har gjort det før – er bevidst om, at hvis jeg kører igen, så kan det være, at jeg får frataget mit køretøj, så nu låner jeg bare en bil og kører i den i stedet for, så har man faktisk med de nye regler her mulighed for at gå ind og sige: Det kan godt være, at du kørte spirituskørslen i en andens bil, men det er altså din bil, vi konfiskerer.

Rigtig godt er det at se, at der er absolut konsekvens: Er det tredje gang, en bilist bliver taget for at køre spirituskørsel, så skal man simpelt

hen ind og konfiskere køretøjet. Så det synes vi er godt. Det er sådan, det skal være: klare regler og konsekvens.

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg skal gøre det meget kort, for Det Radikale Venstre ser positivt på forslaget fra justitsministeren. Der er ikke nogen grund til at holde hånden over spritbilister. Spritbilister er både til skade for sig selv og ikke mindst for andre. Så vi vil sådan set støtte det her forslag.

Vi tvivler dog lidt på begrundelsen om, at straffesystemet bliver mere enkelt og let at huske. Det er nok tvivlsomt, om folk, der har drukket, sidder på bodegaen og regner nettoløn ganget med en eventuel promille ud, før de begiver sig ud på en eventuel spritkørsel. Man skal lade være med at køre, fordi det er dødsensfarligt, og ikke, fordi man har regnet ud, at man ikke kan undvære en månedsløn.

Vi er dog lidt betænkelige, hvis forslaget medfører, at det bliver sværere at komme til afvænnings- og det vil vi gerne gå nærmere ind i under udvalgsarbejdet. De lettere konfiskationsregler er vi tilhængere af.

Derfor vil vi alt i alt gå konstruktivt til arbejdet i udvalget, når det kommer dertil.

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det hr. Poul Henrik Hedeboe som ordfører.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Også i SF ser vi umiddelbart positivt på forslaget. Vi er tilfredse med, at der kommer en forenkling af gældende regler og praksis, og vi er specielt tilfredse med de stramninger, der sker for spirituskørsel i frakendelsesperioden.

Det graduerede bødesystem er også fornuftigt, sådan at de, der har flere midler, i samme grad kommer til at mærke en bøde som dem, der ikke har så mange midler.

I høringen, som det her har været ude til, har de sociale myndigheder ikke været hørt, og der burde have været en bredere vinkel på det her.

§ 132, stk. 2, er væk, og det er en af de muligheder for at gå ind i forebyggelsesfasen. Det vil vi godt kigge nærmere på i udvalgsarbejdet, så-

dan at vi får rettet op de steder, hvor vi kan sige: Jamen forebyggelsessiden skal også med. Den burde nok være prioriteret højere. Men som sagt er vi ellers enige i linjen i det.

Så til en detalje om konfiskation: Kunne man forestille sig, at det i nogle tilfælde har været besværligt at fastslå, hvem der ejer et køretøj? Der kunne man jo lave en ny regel, hvor man pålægger sælger ansvaret for køretøjet, indtil det hos myndighederne er noteret, hvem den nye ejer er, så der ikke skal være tvivl med hensyn til at kunne få fat i den rigtige bil, når man laver den konfiskation, som er meget relevant i tilfælde, hvor der køres spirituskørsel inden for frakendelsesperioden. Jeg må sige, at her vil det også være vigtigt, at der kommer midlertidig oplysning, så det også virkelig bliver kendt og forstået.

SF går positivt ind i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Det er ikke så meget for at spidde hr. Poul Henrik Hedeboe, men det er måske lige så meget for at få udtrykt noget, jeg selv glemte, som jeg tror hr. Poul Henrik Hedeboe er enig med mig i.

Kl. 10.20

Der er mange, der har den forkerte opfattelse, og det tror jeg vi kan være enige om, at fordi man har et spiritusproblem, så er man mere eller mindre berettiget til at køre alligevel og så derigennem få løst sit spiritusproblem.

Kan vi ikke være enige om, at vi sammen skal gøre folk opmærksomme på, at når man har et spiritusproblem, så lader man bilen stå, og så får man løst sit spiritusproblem uden at skulle ud at køre i bilen? Det er jeg sikker på vi kan være enige om, ikke?

(Kort bemærkning).

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Det ville være meget umuligt at være uenig i det. Så det er vi helt enige om.

Formanden:

Mon hr. Karsten Nonbo har glemt mere? Nej. Så tak til hr. Poul Henrik Hedeboe. Næste ordfører er hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Nu er Enhedslisten jo kendt for at være et rigtig lov og orden-parti, så derfor kan det næppe overraske nogen, at vi også er positive over for det her forslag. Vi synes, at det er en god idé at

skærpe straffene for spirituskørsel og er også enige i hovedintentionerne i det her forslag.

Den måde, vi vil gå ind i udvalgsarbejdet på, vil være, at vi vil forsøge at få lagt yderligere vægt på det, der handler om frakendelse af kørekort, beslaglæggelse og konfiskation af biler, fordi vi mener, at det afgørende jo er at forhindre, at folk kører spirituskørsel. Det er såmænd ikke så afgørende at få folk puttet i fængsler. Der sidder jo også rigeligt i forvejen. Der er i hvert fald ikke plads til dem, der bliver dømt.

Men det er klart, at der ud over de her indgreb over for kørekort og over for bilerne selvfølgelig også skal være straffeforanstaltninger, og lige præcis på det her område er vi i udgangspunktet ikke negative over for, at man godt kan skærpe og forenkle straffene. Så det er vi altså meget positive over for.

Vi er også helt enige i, at det selvfølgelig er sådan, at det ingen undskyldning er for at køre spirituskørsel, at man drikker, for så må man lade være med at køre. På den anden side ved vi jo også godt, at folks forstand sjældent bliver meget bedre af, at folk drikker. Derfor er risikoen for, at de handler dumt, når de drikker, faktisk ret stor. Derfor synes vi, at det er godt at koble forebyggelse af alkoholmisbrug osv. til straffesystemet på den her måde og give mulighed for, at man kan indgå i en behandling, hvor man på den måde kan komme ud af et alkoholmisbrug. Der skal trods alt også være en mulighed for i en eller anden udstrækning at erstatte en form for frihedsberøvelse med det, sådan at man altså også har et sigte på, at det vigtigste ikke er at få folk i fængsler og få folk straffet, det vigtigste er at få spirituskørslen stoppet.

Men vi er altså grundlæggende positive over for det her forslag, og ud fra den forudsætning vil vi gå ind i udvalgsarbejdet.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at takke for den meget brede støtte, der er til lovforslaget, som jo først og fremmest handler om at skærpe straffene for spirituskørsel. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er utrolig glad for, at der har været en så markant opbakning til et nyt regelsæt, der forenkler reglerne, men som først og fremmest også skærper reglerne på en lang række områder.

Det, jeg gerne vil fremhæve, er, at jeg synes, at vi med det her lovforslag forsøger at tackle de massive problemer, der er med spirituskørsel, meget målrettet på de mange forskellige grupper i vores samfund, som desværre kører spirituskørsel til fare ikke kun for sig selv, men også til fare for andre.

Vi lægger jo op til en skærpelse med en forenkling i forhold til de mennesker, der kører spirituskørsel, måske ikke så mange gange i deres liv, men som alligevel sætter sig bag rattet med mellemrum og vælger at køre med alkohol i blodet. Der lægger vi med lovforslaget op til, at hvis man kører med spiritus i blodet, men har en promille på under 2, så er systemet sådan, at første gang får man en bøde. Det er promillen gange ens nettoløn. Anden gang, man bliver taget, får man samfundstjeneste. Tredje gang udløser det en ubetinget frihedsstraf.

Det tror jeg er en god måde at opbygge et system på, så såkaldt almindelige borgere, der en eller to eller tre gange i deres liv træder ved siden af, mærker en konsekvens af at køre spirituskørsel.

Samtidig skærper vi reglerne således, at allerede når der sker en betinget frakendelse – det vil der jo allerede ske første gang – så skal personen på et såkaldt A/T-kursus, altså et alkohol- og trafik kursus, og ad den vej lære noget om, hvor farligt det er at køre med alkohol i blodet, når man færdes i trafikken. Det tror jeg er godt. Det kan godt være, at man ikke er alkoholiker, men man skal i hvert fald være blevet gjort bekendt med, hvor farligt det er at færdes i trafikken med alkohol i blodet.

Kl. 10.25

Over for den anden gruppe, som også mange af ordførerne har været inde på i dag, altså typisk alkoholikere, der fortsætter med at sætte sig bag rattet, synes jeg også, det er væsentligt, at man nu lægger op til et mere obligatorisk system, ikke mindst for så vidt angår spørgsmålene om konfiskation af køretøjet. Der lægger vi jo op til et system, hvor der med hensyn til de mennesker, der er frakendt retten til at føre bil, og som fortsat inden for en 3-årig periode tre gange overtræder reglerne, er mulighed for at konfiskere deres køretøj. Så alt i alt er der tale om væsentlige skærper.

Flere ordførere har også været inde på, at skærper ikke kan stå alene. Til det vil jeg sige, at det er jeg fuldstændig enig i. Det her lovforslag handler om skærper af reglerne, men det er for mig at se naturligvis helt afgørende, at der

er tilbud om alkoholafvænning, både ude i det almindelige samfund og naturligvis også for de mennesker, der så får en frihedsstraf, og som skal ind og afsone en dom. Over for dem er det vigtigt, at der er behandlingstilbud. Det er i samfundets interesse, at man, efter at man har afsonet sin straf, kommer ud og lever lovlydigt og på det her område altså kører uden at indtage spiritus. Så naturligvis er det også væsentligt.

Der var nogle ordførerne undervejs, som stillede et par spørgsmål, og selvfølgelig er jeg villig til, at vi under udvalgsbehandlingen går mere i dybden med dem og også afgiver nogle skriftlige svar, som eventuelt kan benyttes til brug for betækningsafgivelse.

Men jeg vil da godt sige noget til bl.a. hr. Kim Christiansen fra Dansk Folkeparti, som nævnte spørgsmålet om ejendomsretten. Det spørgsmål tror jeg sådan set ikke at der bliver store problemer med. Jeg mener også, at SF's ordfører var inde på lidt den samme problemstilling: Hvordan har vi en sikkerhed for, at man, hvis der sker konfiskation, så rent faktisk dels kan konfiskere bilen, dels også i de tilfælde, hvor bilen ikke er hundrede procent ejet af den person, som den skal konfiskeres, for, at panthaver og andre ikke bliver dårligere stillet?

Det er der altså allerede regler for i dag. Der er allerede i dag årligt biler, der bliver konfiskeret, og det er der taget hensyn til i det gældende regelsæt. Så jeg mener ikke, at det burde udgøre noget som helst problem i forhold til den her lovgivning, men det er jeg som sagt villig til selvfølgelig at afgive også nogle skriftligt uddybende svar på under udvalgsbehandlingen.

Til hr. Per Clausen, Enhedslistens ordfører, vil jeg sige, at jeg er meget glad for støtten, men selv om det selvfølgelig er lidt præmaturligt i forhold til det meget lange program, vi i dag står for i Folketingssalen inden for retspolitikken, er der rent faktisk et forslag senere i dag, der jo handler om etablering af hjemmeafsoning, altså elektronisk fodlænke. Meningen er netop, at det skal bruges over for den her persongruppe. Jeg er nemlig enig med hr. Per Clausen i, at det ud fra en samlet samfundsmæssig interesse ikke virker særlig klogt, at mange af de her mennesker skal sættes ind i et åbent fængsel. Mange af dem er jo veletablerede, er i gang med at tage en uddannelse eller har et arbejde, og der virker det altså mere formålstjenligt ud fra et resocialiserings synspunkt, at man giver dem en mulighed for hjemmeafsoning, naturligvis kombineret

med alkoholafvænning, hvis det er det, der skal til.

Det er et lovforslag, der kommer senere her i formiddag, men det forsøger i hvert fald at løse den problemstilling, som hr. Per Clausen rejser, om, hvorvidt det er formålstjenligt at sætte folk, der har kørt spirituskørsel tre gange, i et fængsel. Der tror jeg, at vi kan finde en klogere model for det. Men det er altså lidt præmaturligt. Jeg ved ikke, hvordan Folketinget stiller sig til det lovforslag, men jeg håber naturligvis også på, at man vil være positiv over for det.

Jeg vil i hvert fald gerne sige, at jeg på vegne af regeringen er meget glad for den klare opbakning, der er til forslaget. Jeg ser frem til et godt samarbejde under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Det er jo korrekt, som justitsministeren siger, at der er mange lovforslag inden for udvalgets område i dag, så for ikke at gøre dagen alt for lang, er det måske bevidst, hvis jeg glemmer noget i det her lovforslag. Det har nemlig været førstebehandlet allerede den 21. oktober 2004. Derfor vil jeg henvise til fru Tina Nedergaards udmærkede ordførertale på daværende tidspunkt.

Kl. 10.30

Det er jo sådan med den her lov, at det jo ikke er en lov, der opfinder kloning. Kloningen er opfundet. Den her lov regulerer kloning og genmodificering, og det gør den på den måde, at man nu, hvis man vil foretage noget sådant, skal anmode om tilladelse hos Dyreforsøgstilsynet i hvert enkelt tilfælde, og der skal gives en særskilt tilladelse efter en særskilt behandling og en konkret vurdering, før man får lov til at foretage noget sådant.

Der, hvor man må gøre det, altså der, hvor tilladelsen kan gives, er i de tilfælde, hvor det enten er grundforskning eller forskning, som er direkte rettet mod sundhed og miljø, eller, ifølge punkt 3, avl af dyr, som kan forbedre eller producere stoffer til bedre sundhed og til et bedre miljø og så endelig, som det sidste, til undervisningsbrug.

Det gælder også, at der skal være væsentlig gavn af det. Det vil sige, at der skal være proportionalitet mellem det, man vil gøre, og så den eventuelle risiko, der måtte kunne være, og noget sådant skal vurderes hver eneste gang. Det bliver således ikke rent rutinearbejde, man laver.

Det bliver heller ikke muligt at foretage genmodificering eller kloning til brug for f.eks. bedre hudpleje eller bedre læbestift eller noget andet. Det skal være de områder, som jeg har nævnt. Og med disse ord vil jeg sige, at Venstre stiller sig positivt og konstruktivt til det kommende udvalgsarbejde i sagen.

Formanden:

Tak til hr. Karsten Nonbo. Så er det hr. Frode Sørensen som ordfører.

Frode Sørensen (S):

Debatten og skepsissen omkring kloning slutter jo formentlig ikke, fordi Folketinget eventuelt vedtager danske regler for de vilkår, der skal gælde for kloning af dyr. Siden det for små 10 år siden blev en realitet at kunne skabe genetisk identiske kopiindivider ud fra eksisterende dyrs arvemateriale, har diskussionen bevæget sig mellem to poler. Enten var alle typer kloning af dyr uacceptabel og skulle forbydes, eller også skulle lovgiverne fastsætte et etisk forsvarligt regelsæt for kloning og genmodificering af dyr.

Det er jo det sidste, ministeren har gjort i det lovforslag, som vi nu behandler, og det er vel formentlig i overensstemmelse med den holdning, som de fleste her i Folketinget og i befolkningen deler. Ministeren har jo også holdt sig til de anbefalinger, som for nogen tid siden frem-

kom fra det ekspertudvalg, som fremlagde en redegørelse for emnet dyrekloning.

For Socialdemokraterne er det centralt, at kloning af dyr i givet fald kun kommer på tale i forskning med henblik på at bekæmpe eller forebygge sygdomme eller med miljøformål. Alle tanker om f.eks. at klonе forsøgsdyr, som kan bruges til at teste produkter og tilsvarende, vender vi os imod. Og hensynet til dyrene må i allerhøjeste grad også spille ind. Der må opstilles bindende retningslinjer for tilsynet med behandling af de dyr, der lægger celler og krop til kloningen.

Ministeren foreslår, at Dyreforsøgstilsynet i fremtiden skal tillade forsøg med dyrekloning under forudsætning af, at forsøgenes formål enten er grundforskning eller anvendt forskning med det formål at forbedre sundhed og miljø. Tillige kan tilsynet give tilladelse til avling af klonede eller gensplejsede dyr som led i fremstilling af stoffer, som kan være til gavn for sundhed og miljø. Og endelig skal det som led i forskning og uddannelse på højeste niveau være muligt at klonе eller gensplejse dyr. Det kan være godt nok.

Dog rummer forslaget ikke en bestemmelse om, hvordan vi regulerer importen af klonede og gensplejsede dyr. For de klonede dyrs vedkommende mener hverken ekspertudvalget eller ministeren, at vi har brug for regler for import af klonede dyr lige nu, og det var måske det, der var årsagen til, at vi ikke nåede helt igennem med det her forslag i sidste folketingsperiode.

Pointen med kloning af dyr er måske, at de oftest frembringes på nationalt plan, og på nuværende tidspunkt er der trods den megen debat næppe mange klondyr, der krydser grænserne i større stil. Desuden er der i sig selv ikke mange eksemplarer, der på grund af de store omkostninger er interessante i forbindelse med at krydse grænserne. Men jeg tror alligevel nok, at det vil være klogt, at vi ser på og at vi beslutter os for at indføre regler på det her felt.

Et centralt element i forslaget er begrebet forsøg med væsentlige formål. Socialdemokraterne mener, at Danmark også på dette område skal søge at opnå den størst mulige viden og praksis på et internationalt højt niveau. Og selv om vi umiddelbart er positive over for forslaget, er også kloninger noget, som vil dele vandene.

Kl. 10.35

Men som sagt, vi har haft en debat omkring det her i sidste folketingssamling. Vi får en de-

bat yderligere i udvalget omkring det her. Vi har nogle krav til det. Vi ved, at vi næppe kan stoppe den her udvikling. Men lad os i hvert fald blive enige om, at hvis vi skal gå ind i det her, så må det nogenlunde også stoppe deromkring, så vi ikke når hen i en eller anden form for menneskekloning. Det tror jeg ikke vil være særlig acceptabelt eller hensigtsmæssigt.

Formanden:

Tak til hr. Frode Sørensen. Er det hr. Morten Messerschmidt, der er ordfører? Ja, værsgo.

Morten Messerschmidt (DF):

Tak. Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. Christian H. Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Dette er jo en genfremsættelse af et tidligere lovforslag, som også de tidligere ordførere har været inde på, og ved den første behandling af det tidligere lovforslag var Dansk Folkeparti meget skeptisk over for de hensigter, som ligger i lovforslaget.

Vi er stadig væk skeptiske. Vi frygter en glidebane og er f.eks. meget kritiske over for muligheden, som er indeholdt i § 1 om kloning i forbindelse med undervisning. Det er sådan, at lovgivningen allerede i dag indeholder muligheder for kloning, og vi synes, at det er vigtigt, at man overvejer, om der reelt er behov for den udvidelse, som det her forslag lægger op til.

Særlig er der behov for at gøre sig nogle etiske overvejelser dels i forhold til den overskridelse af kanyleprincippet, som vil være helt generel, hvis denne lov bliver vedtaget, og særlig i forhold til de bemærkninger om dyrenes integritet, som der også bliver gjort i bemærkningerne til lovforslaget.

Det fremgår, og jeg citerer, på side 6 i lovforslaget, at »det er udvalgets opfattelse, at somatisk og i øvrigt også embryonal kloning ikke er uproblematisk for de dyr, der fødes i første generation«. Og på side 8 fremgår det, at udvalget i sin rapport har fundet, at der kan være en række dyrevelfærdsmæssige betænkeligheder og etiske overvejelser forbundet med kloning og genmodificering af dyr.

Som udgangspunkt er Dansk Folkeparti som sagt altså skeptiske over for det her lovforslag, og jeg skal derfor på Dansk Folkepartis ordførers vegne fremføre, at vi ikke kan støtte det, som det ligger i dag, men selvfølgelig vil indgå konstruktivt i debatten i udvalget.

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (KF):

Forslaget er som nævnt en genfremsættelse, og jeg skal i det store og hele henvise til den konservative ordførers tale den 21. oktober 2004 og i dag så blot lige kort ridse op, hvad de konservative synspunkter er. Kloning og genmodificering af dyr er ikke uproblematisk, og det er vores udgangspunkt, når vi skal se på det her forslag, og når vi skal se på de her ting. Det er ikke uproblematisk. Men der kan jo være tilfælde, hvor man forsigtigt og velovervejet og under klar kontrol kan tillade kloning og genmodificering, hvis det har et væsentligt formål.

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig forslaget. Vi har særlig hæftet os ved, at det kun kan finde sted og ske med tilladelse fra Dyreforsøgstilsynet i hvert enkelt tilfælde, og derudover kan det kun ske, hvis det har et væsentligt formål. Der skal være klar proportionalitet mellem indgrebet og virkningen og målet, og så må det kun bruges i de tilfælde, hvor vi taler om grundforskning eller anvendt forskning rettet mod at forbedre sundhed og miljø, eller når man kan avle dyr, der producerer stoffer til væsentlig gevinst for sundhed og miljø, eller når det er som led i undervisningen af nye forskere og fagfolk.

På den baggrund skal jeg indstille forslaget til vedtagelse.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Naser Khader som ordfører.

Naser Khader (RV):

Lovforslaget L 25 er jo en genfremsættelse af et tidligere lovforslag. Tidligere støttede vi lovforslaget, og det gør vi stadig væk i dag. Jeg vil gerne gentage flere af vores tidligere ordfører fru Elisabeth Arnolds udmærkede argumenter:

Vi i Det Radikale Venstre synes, at det er et behersket, velkontrolleret og begrundet forslag, som beskriver, hvordan man kan kontrollere fremtidig forskning og avl i og af genmodificerede og klonede dyr.

Kl. 10.40

Det er vigtigt at lægge mærke til her, at Dyreforsøgstilsynet får en central stilling, idet hverken selve indgrebet, forsøg med dyrene eller avl af dyrene kan foretages uden tilladelse. Vi kan godt forstå, at der er nogen, der er bekymrede

for selve teknikken, men den findes altså og praktiseres mange steder i verden. Det, vi kan gøre her i Danmark, er enten at lukke øjnene for, at det eksisterer, eller lade være med at lave nogle regler eller lave nogle regler, som vi synes, vi kan overskue at arbejde med.

Det er ikke sådan, at forslaget er uden problemer. Vi kan godt se, at det er en meget bred definition, der er lavet på begrebet grundforskning og også på det der med anvendt forskning rettet mod forbedring af sundhed eller miljø, men vi kunne måske i udvalget arbejde på at få præciseret eller indsnævret begrundelsen eller anvendelsesområdet lidt mere.

Fremstilling af avlede dyr, der producerer stoffer til gavn for sundhed eller miljø, er jo beskrevet bl.a. i bemærkningerne til lovforslaget. Der er f.eks. fremstillet et får, som i mælken udskiller et meget vigtigt hormon, som kan anvendes til behandling af patienter med en alvorlig hormondefekt, hvor man derved har nedsat prisen for behandling af de pågældende patienter ganske væsentligt, og man har gjort produktionen af stoffet lidt indgribende. Den bestod bare i, at man havde nogle får, som man malkede. Det var ikke forbundet med nogen som helst lidelse eller nogen som helst indgreb mod det pågældende dyr. Man skulle blot malke fårene og udvinde produktet af mælken.

Det er jo fremskridt, og det er et positivt fremskridt. Der er ikke nogen etiske betænkeligheder ved at arbejde på den slags produktionsfremstillinger, så vi har ingen betænkeligheder ved at prøve at arbejde videre med den slags produktioner. Det kan være til gavn for patienter, det kan være til gavn for folk i ulandene, som har sygdomme, som vanskeligt kan bekæmpes med de prisniveauer, som vi ellers beskæftiger os med i denne her del af verden.

Det at Dyreforsøgstilsynet får en central stilling mener vi er meget vigtigt. Det er faktisk nødvendigt, at Dyreforsøgstilsynet har denne her nøglefunktion med at godkende og følge disse produktioner og disse forsøg.

Problemet synes vi under alle omstændigheder er, at selv om vi laver gode, beherskede og veldokumenterede lovforslag her, så løfter bemærkningerne til forslaget en flig af den debat, der bryder løs, når genmanipulerede produktionsdyr bliver importeret til Danmark. For de findes jo i andre lande, som har mindre regulering end her i Danmark.

Derfor er vi helt sikre på, at denne her diskussion ikke stopper, og vi vil til gengæld deltage i

den diskussion fremover. Der er et stort behov for international regulering på det her område. Vi synes, at vi i Danmark med det her lovforslag tager et ordentligt og anstændigt og velkontrolleret skridt, og det støtter Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er et sådan lidt principielt spørgsmål, for jeg kan forstå på hr. Naser Khader, at når en teknik først er opfundet, så kan man ikke forbyde den, så kan man kun regulere den. Jeg vil godt spørge hr. Naser Khader, om det sådan er et generelt radikalt synspunkt, at når ting én gang er opfundet, så er det eneste, vi kan gøre ved det, at regulere dem.

Jeg tror, det ville få store konsekvenser for dele af den danske lovgivning, hvis det blev et generelt princip.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Nej, det er ikke et generelt princip. Det er sådan, at forskerne laver en teknik, og så må vi politikerne tage stilling til, om den skal forbydes, eller om den skal reguleres. Det er noget, vi selv bestemmer.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er jeg meget enig i, og så er det argument for at støtte det her forslag jo væk.

Det andet, jeg godt ville spørge til, er den der med den meget sikre, kontrollerbare regulering af det her. Nu er det jo sådan, at man selvfølgelig kan have tillid til det råd, der bliver nedsat. Og hvis rådene derfra er gode, ordentlige og restriktive, så kan det her godt fungere, men der kunne jo være andre interesser, der gjorde sig gældende.

Når man nu har åbnet op for, at man kan bruge det til grundforskning og til undervisning, hvordan vil hr. Naser Khader så definere, om grundforskning fører til et resultat, der er så godt og vigtigt, at det er rigtigt at åbne op for kloning af dyr i den sammenhæng?

Det er jo sådan, at med den meste grundforskning er resultaterne ganske ukendte, for man er færdig, og derfor ville en konsekvenslinje være, at man altid sagde nej. Men det er næppe formålet med direkte at skrive i lovforslaget, at man også skal kunne bruge det i forbindelse med grundforskning.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Vi har tillid til, at det råd, der bliver nedsat, er kompetent. Og i øvrigt sagde jeg også under min ordførertale, at vi bliver nødt til under udvalgsarbejdet at få præciseret og indsnævret begrundelsen eller anvendelsesområdet. Det er noget, vi skal arbejde videre med under udvalgsarbejdet.

Kl. 10.45

Formanden:

Tak til hr. Naser Khader. Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Der er flere af de tidligere ordførere, der har redegjort for, i hvilket omfang lovforslaget dækker de forskellige områder, hvor meget det kan benyttes, og hvor det ikke kan benyttes, så det skal jeg ikke bruge Folketingets tid på at gentage.

I SF frygter vi, at lovforslaget åbner en ladeport for kloning og gensplejsning af dyr til næsten alt andet end de rigtige landbrugsproduktioner. Umiddelbart ser det ud, som om næsten alt uden problemer kan klemmes ind under det meget brede formål, der er udtrykt her. Og når man ved, at kun omkring halvdelen af de somatisk klonede museembryoner overlever mere end de første 5 uger, og at der kun er omkring 8 pct., der fødes, så viser det med al ønskelig tydelighed, at genetiske fejl og lidelser er meget omfattende.

SF frygter, at lovforslaget vil åbne en ladeport for, at næsten alle, der har mulighed for det, kan give sig til at lave såkaldte sjove dyr. Vi mener kun, det er forsvarligt at overveje kloning og genmodificering, hvis der er et rimeligt forhold mellem f.eks. de menneskelige lidelser, der måske kan afhjælpes, og så de omfattende lidelser, man udsætter dyrene for. Det kan derfor kun handle om specifikke velbeskrevne sygdomme, hvor der ikke er udsigt til gode alternative behandlingsformer, og det skal grundigt undersøges, inden kloningen og genmodificeringen tillades.

SF kan således ikke støtte det foreliggende forslag i den form, det har her.

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Enhedslisten erkender, at der er gennemført forskning, der gør, at det i dag er muligt at gøre brug af så vel genmanipulation som kloning. Det ændrer ingenting ved, at vi er grundlæggende imod at anvende det, og det er vi også, når det gælder dyr.

Vi er enige med dem, som har påpeget her i den her debat, at man her kommer ind på en glidebane, og vi mener også, at det er farligt at bevæge sig længere ud på den her glidebane, for det er svært at se, hvad konsekvenserne på længere sigt bliver. Nogle har i dag ligesom antydnet, at det er hertil og ikke længere. Lad mig bare sige, at de fleste politiske erfaringer med sådan et udsagn i EU og andre sammenhænge viser, at hertil og ikke længere sjældent holder ret lang tid.

Der er mange i debatten, der har brugt argumentet om, at det foregår i andre lande, og at vi er nødt til at være med. Særlig har forskere jævnligt fremført, at de er nødt til at være med og have muligheden for at deltage i den internationale forskning. Hertil er jo at sige, at Danmark faktisk ingen muligheder har for at være de bedste i verden til alting. Det erkender forskningsministeren undertiden også. Men hvorfor skulle vi så lige præcis sige, at her er det enormt vigtigt at være med, når vi nu af etiske og andre grunde synes, det er en rigtig dårlig idé? Så det argument synes jeg altså heller ikke holder.

Vi så hellere, at man så på de muligheder, vi i Danmark har, hvis vi går en anden vej, på samme måde som det i Danmark skabte helt nye muligheder, da vi afviste atomkraften. Dengang var der også mange, der mente, at det ville stille Danmark meget ringe, men rent faktisk åbnede det jo nogle muligheder for, at vi kunne finde nogle helt nye veje. Vi kunne forske i vindmøller og andet, som har medført et eksporteventyr i Danmark. Og der er jo også masser af områder, som trænger sig på her.

Hvis vi prioriterede forskning ad andre veje, så kunne det også føre til, at Danmark blev førende på nogle andre områder. Vi kunne skabe nye arbejdspladser, være med til at dreje udviklingen i verden en helt anden vej end den, man er inde på her. Vi mener faktisk også, at man kunne opnå mange af de resultater, man ønsker at opnå, på anden vis ved at forske i andre muligheder, ved at gå andre veje, men forskningen indsnævres, så længe alle kun er optaget af at se på mulighederne for genmodificering og kloning.

Så er der andre, der har været inde på argumenter om, at man er nødt til at følge med ny teknologi, og at hvis man hver gang, der kom en ny teknologi, bare afviste den, fordi den gav negative konsekvenser, så var vi aldrig kommet videre. Man kan vel sige, at det grundlæggende ikke har været vores problem i det danske samfund, at vi har været kritiske over for ny teknologi. Som oftest har vi taget den til os uden kritik. Og dengang vi afviste det med atomkraft, førte det jo faktisk til positive resultater.

Der er også stor forskel på, hvilke typer af ny teknologi vi taler om. Dels er der hele den etiske debat om, hvad det egentlig er, vi går ind og ændrer på, og hvad vores opfattelse af dyr og mennesker og hele samfundet er. Er dyr, når alt kommer til alt, kun til for menneskets skyld, eller har de også en selvstændig rolle?

Kl. 10.50

Det er måske værd at se på høringssvarene her, hvor alle dyreværnsorganisationer er enige om at være meget negative og kritiske, mens alle de, der skal tjene penge, erhvervslivet osv., er meget positive.

Så er der spørgsmålet om, hvor meget der videregives til kommende generationer, og hvor galt det kan gå. Hele problemstillingen kender vi jo fra planteområdet med spredning af planter, og der er jo faktisk forskel på konsekvenserne af genmodificerede planter og spredning af dem og så konsekvenserne af biler. Faktisk spreder bilerne sig jo ikke af sig selv eller som et led i en eller anden naturproces. Med en ihærdig indsats fra politisk hold kan man faktisk godt begrænse det, hvorimod vi faktisk ikke tror ret meget på, at man kan stoppe en spredning af genmodificerede planter. Der mener vi, der er så mange ting i naturen, der gør, at det er ganske vanskeligt og formentlig umuligt, og konsekvenserne er ret katastrofale.

Vi synes altså, at man skal satse på de muligheder, man har for at udvikle nye teknikker, der kan hjælpe også i forhold til fødevareproduktion, medicinproduktion. Der skal man satse på en udvikling, som er i overensstemmelse med og i balance med naturen i stedet for at satse på at gå videre ad den her helt åbenlyst forkerte vej.

Så derfor er vi imod forslaget, og jeg har faktisk svært ved at forestille mig, at udvalgsarbejdet skulle føre til, at vi kunne blive positive.

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det her lovforslag har jo været behandlet en gang tidligere. Jeg vil sige, at debatten i dag på mange måder ligner den debat, vi havde for få måneder siden om præcis det samme lovforslag. Man kan sige, at der nok på helt grundlæggende strækninger er en forskellig etisk opfattelse af, hvordan man tackler de muligheder, den nye teknologi giver, og hvordan vi så håndterer den i praksis.

Der har været partier, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, som har vendt tommelfingeren nedad og, som jeg har hørt det fra talerstolen, ligesom sagt nej til at bruge den nye teknologi. Uanset hvad formålet er, så er det nej. Jeg har selvfølgelig respekt for, at man kan have den politiske holdning til det, men jeg vil gerne sige her, at da vi i regeringen sad og arbejdede med det her lovforslag, der jo dels handler om tilladelse til kloning af dyr, men jo også en regulering for så vidt angår genmodificering osv. – det hører under andre ministres områder – gjorde vi os særdeles grundige overvejelser om, hvordan det her lovforslag skulle udfærdiges.

Det er ikke for at ville lyde som en maskinstormer, men jeg vil sige, at jeg synes, det er meget vigtigt, at vi, når vi politisk går ind og regulerer et område, særlig med ny teknik, så gør os meget umage med både at være restriktive og udvise eftertænksomhed i forhold til de ting, som vi åbner op for.

Jeg vil godt sige til, jeg tror, det var hr. Kristen Touborg, og det er jo en gentagelse af den debat, vi havde for nogle måneder side, at der på ingen som helst måde er tale om, at der er blevet åbnet en ladeport her. I dag bliver der givet tilladelser via Dyreforsøgstilsynet. Det her handler alene om, at vi nu lovmæssigt går ind og regulerer det og præciserer, hvordan reglerne er.

Det er også et svar til hr. Morten Messerschmidt, som talte om, at det her lovforslag var en udvidelse. Nej, det er ikke nogen udvidelse. Sådan er hverdagen i dag. Her handler det alene om dels at sikre, at nu har vi den klare lovgivning på plads om, hvad det er for en restriktiv praksis, som vi finder skal have anvendelse, og dels er det her altså også en fremtidssikring af det her område.

For det er jo korrekt, som flere har været inde på i dag, at for så vidt angår kloning af dyr, er det noget, der først og fremmest har relation i forhold til dyreforsøgstilladelser osv. Det er i sin vorden, i startfasen. Men der kommer jo nok et

tidspunkt engang i fremtiden, hvor nær en fremtid det bliver, skal jeg ikke kunne udtale mig om, hvor det her bliver mere dagligdag, og det må man jo forholde sig til som politiker.

Og selv om hr. Naser Khader var knap så, synes jeg, positiv, som fru Elisabeth Arnold var, da denne her sag første gang blev behandlet, så vil jeg sige, at man jo bliver nødt til som politiker at gå ind og gøre op med sig selv, om det her er noget, man mener ikke skal finde anvendelse, altså, at gå ind for et totalforbud, eller om man mener, at der under restriktive vilkår skal være en mulighed, hvis ellers der bliver foretaget en saglig, etisk og kvalitativ afvejning af de negative og positive effekter.

Kl. 10.55

Det, der har været afgørende for regeringen, har været, at vi nu har fået lavet, synes jeg, en meget restriktiv liste for, hvornår man overhovedet skal give tilladelse, men i hvert enkelt tilfælde. Det er ikke sådan, at det i sig selv er nok til, at Dyreforsøgstilsynet kan give en tilladelse, hvis der kommer en ansøgning fra et firma, der siger, at »det her har væsentlig gavn for folkesundheden«, at »nu har vi fundet løsningen på kræftens gåde«, eller hvad ved jeg, at man blot kommer og siger, at man har noget, man mener vil være til almenvellets gavn, til gavn for folkesundheden.

Man skal i hvert enkelt tilfælde gå ind og lave en proportionalitetsafvejning af de positive virkninger, som en tilladelse vil kunne give, om de opvejer de negative følger, det har for de dyr, som udsættes for forsøget. Og jeg synes altså, det er helt afgørende, at det proportionalitetshensyn er der.

Dertil vil jeg godt sige, at regeringen har udfærdiget lovforslaget på denne måde, fordi vi har en opfattelse af, at man som samfund skal have en mulighed for at tilgodese f.eks. sundhedshensyn, miljø eller andet til gavn for fremtidens generationer ved at tillade forskning med anvendelse af de her nye teknikker, men selve administrationen af dette og tilladelserne skal foretages og gives set gennem restriktive briller.

Jeg vil også sige, at regeringen går meget ind for, at det her kommer til at ske i fuld åbenhed. Det synes jeg er helt afgørende. Derfor er reglerne også allerede i dag sådan, at Dyreforsøgstilsynet jo afgiver en årsberetning, og det vil også fortsat være sådan, at når Dyreforsøgstilsynet afgiver årsberetningen, som jo bliver oversendt til Retsudvalget, vil det være beskrevet, hvor mange dyr, det drejer sig om, hvilken type dyr

og hvad det er for en tilladelse, der er givet, sådan at vi fra Folketingets side har fuld parlamentarisk indsigt i, hvordan det her område udvikler sig.

Hvis man så synes – og det synes jeg så er det politisk rigtige – at Dyreforsøgstilsynet, som hr. Per Clausen var inde på, ikke administrerer set gennem de briller, som vi politisk her har redegjort for, så synes jeg sådan set, at det er legitimt at gå ind og sige, at så må lovforslaget præciseres på nogle punkter, for så er det restriktive udgangspunkt, som vi her har beskrevet, altså ikke i overensstemmelse med det, der sker i praksis.

Men jeg synes, det er meget forkert ligesom på forhånd at udtrykke mistillid til Dyreforsøgstilsynet, som efter min opfattelse ikke på nuværende tidspunkt i noget som helst tilfælde kan give anledning til kritik, eller som har truffet, synes jeg, vidtgående, mærkelige beslutninger. Jeg synes, at man må vise Dyreforsøgstilsynet den velvilje og så sige: Lad dem vise, om de nu så også gør tingene i overensstemmelse med de intentioner, som Folketinget kan blive enige om.

Jeg vil gerne sige, at ikke kun for mig personligt, men også for regeringen er det her jo ikke et område, der er enkelt at tage stilling til, netop fordi det rejser mange etiske spørgsmål. Derfor er jeg også indstillet på under udvalgsbehandlingen, at vi gør os umage med at gå ind og præcisere, hvad det så er, vi mener med de her kriterier, hvad det er, vi mener med proportionalitetshensynet, sådan at man vurderer de negative følger, for jeg håber da meget på, at der kan blive en bred opbakning til lovforslaget ved dets endelige vedtagelse.

Jeg håber med disse ord i hvert fald ikke, at vi har talt os længere fra hinanden, men at vi måske prøver at nærme os hinanden og så se, om ikke at vi kan få en bred tilslutning til forslaget.

Hr. Frode Sørensen var inde på et område, som ikke er medtaget som en del af lovforslaget, men som er et område, der skal reguleres, og det er spørgsmålet om import af klonede dyr. Det diskuterede vi også sidst, og det medvirker jeg meget gerne til at vi så fortsætter diskussionen af under udvalgsbehandlingen. Men jeg vil da godt gentage her, at begrundelsen for, at det ikke er medtaget på nuværende tidspunkt, er, at det ikke er noget, der i realiteten finder anvendelse, og derfor har den ansvarlige minister ment, at man måske skulle afvente, at der sker en udvikling på området, til man kan sige, at der nu er noget, vi kan tage stilling til at regulere.

Det andet, og det er så et mere praktisk problem, er jo, at vi ikke i dag, hvor man jo ikke i EU bl.a. registrerer kloning af dyr centralt, vil kunne teste eller kunne se, om et dyr er klonet eller ej. Så hvis andre lande ikke registrerer det og ikke fortæller det, er der altså ingen mulighed for, at danske myndigheder skal kunne se på et dyr, at det er klonet. Det er ikke til at se, og det er jo i hvert tilfælde et praktisk problem, hvis man ønsker en regulering, at der så ikke er nogen som helst muligheder for at håndhæve reguleringen.

Kl. 11.00

Men det ved hr. Frode Sørensen udmærket godt, og derfor vil jeg også sige, at vi selvfølgelig positivt går ind og taler om, hvad vi kan gøre på området nu, hvor det har Socialdemokratiets interesse, at vi ser nærmere på det.

Ellers vil jeg takke for, at alle ordførere netop også har bygget ordførertalerne op omkring mere etiske overvejelser. Det synes jeg er meget rigtigt. Det her forslag er måske knap så meget politik, som det er etik, og derfor synes jeg også, det er rigtigt, at man har valgt det som indfaldsvinkel til måden, man har holdt sin tale på her i Folketinget.

Jeg ser i hvert fald frem til et positivt udvalgsforløb.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Nu er jeg sådan set nok enig med justitsministeren i, at det her lovforslag næppe i sig selv skaber dårligere vilkår eller dårligere forhold på det område.

Vi så gerne, at man skærpede forholdene. Det er jo sådan, at vi principielt er imod kloning af dyr, men det vil jo ikke forhindre os i at indgå konstruktivt i en diskussion af, hvordan man kunne skærpe lovgivningen, sådan at man reducerede mulighederne for, at vi her gik galt. Og jeg vil bare sige, at jeg sådan set ikke har nogen særlig mistillid til det tilsyn, der nedsættes, men jeg synes bare, at de rammer, man arbejder under, er for dårlige og for upræcise.

Så jeg vil spørge justitsministeren, om det stadig er muligt at komme i en dialog om, hvorvidt man kunne tage udgangspunkt i den afgrænsning af formålet, som lå i mindretalsudtalelsen fra det udvalg, som var nedsat til at arbejde med det her, som jo har en meget mere specifik og præcis beskrivelse af, i hvilke tilfælde man kan anvende kloning af dyr.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Per Clausen, at jeg mener det alvorligt, når jeg siger, jeg vil gøre meget for, at der står et bredt flertal bag lovforslaget ved tredje behandling, og derfor indgår jeg også gerne i en mere kvalitativ diskussion om, hvorvidt den afgrænsning, som lovforslaget har, er hensigtsmæssig.

Det, man så bare skal gøre sig klart, er, hvad det er, man så synes ikke skal være med i lovforslaget. Der har vi i regeringen været mange øvelser igennem og er endt, synes jeg, med en meget lille nettoliste. Er det sundhed, man skal pille ud, eller er det miljø, eller er det hensynet til dyrevelfærd? Hvor er det lige, man synes at her er det ikke et væsentligt formål?

Det angår miljøet, det angår hensynet til fremstilling og avl af dyr og folkesundheden, og ikke mindst i forhold til de mennesker, der har en meget alvorlig sygdom, og som i dag lever et meget, meget, meget vanskeligt liv, og som man kan hjælpe bl.a. med den her nye teknik, vil jeg i hvert fald være meget ked af at skulle afskære mig fra, at vi bruger den nye teknik til at give dem større livskvalitet.

Men det må vi jo tage en diskussion af under udvalgsbehandlingen. Jeg vil bare sige, vi har gjort os meget nøje overvejelser om denne liste, men jeg lytter til, hvad udvalget siger, og de argumenter, man måtte komme med.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er jeg selvfølgelig glad for, for det giver jo os mulighed for at fortsætte arbejdet med det her vigtige spørgsmål, også selv om det har været oppe i Folketingssalen før.

Jeg vil bare sige, at vores udgangspunkt er meget præcis det samme, som når vi snakker om genmodificerede stoffer, nemlig at vi er åbne over for at anvende det i forhold til medicin. Man kan jo komme i en situation, hvor to sæt etiske overvejelser støder sammen, og så må man jo foretage en afvejning. Det er jeg enig med justitsministeren i.

Der er et stykke vej mellem det, justitsministeren siger nu, og det, der er vores udgangspunkt. Så må vi jo prøve at se, hvor langt vi kan komme, men jeg er glad for, at der er en positiv holdning til at indgå i en dialog om det her.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Så vil jeg da bare tilkendegive, at det er jeg glad for. Jeg synes, det er vigtigt, at samarbejdet i Folketinget er ekstra godt, når det handler om etiske spørgsmål, for vi taler jo sådan set om lovreguleringen af fremtiden og fremtidens generations dagligdag. Så det er meget vigtigt.

Formanden:

Tak til justitsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet – jo, undskyld, der er en kort bemærkning mere til justitsministeren fra hr. Kristen Touborg.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Når ministeren udlægger min ordførertale sådan, at SF siger totalt nej til forslaget, kan det jo skyldes to forhold. Enten er det, fordi ministeren ikke sådan rigtig har hørt efter, hvad det var, jeg sagde, eller også kan det være, fordi det kniber for ministeren at forstå min vestjyske dialekt.

Jeg skal ikke gå ind i, hvad der er grunden, men egentlig kun rette det derhen, at min ordførertale klart gav udtryk for, at vi vil have lov til at lave nogle klare afvejninger af de menneskelige lidelser, som man eventuelt kan afhjælpe ved at anvende kloning m.v., i forhold til, hvad det er for lidelser, dyrene får i den sammenhæng. Jeg sagde sådan set også, at det skulle beskrives meget specifikt, og at det skulle være områder, hvor det var meget svært at finde alternative behandlingsformer.

Kun det her for lige at præcisere, at ministerens udlægning af vores ordførertale ikke var helt korrekt.

Kl. 11.05

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg takker da hr. Kristen Touborg for præciseringen af SF's holdning. Jeg vil da godt indlede med at sige, at det bestemt ikke er hr. Kristen Touborgs dialekt, der er noget i vejen med. Der er ingen, der har en mere charmerende dialekt end hr. Kristen Touborg, og jeg forstår hvert et ord, hr. Kristen Touborg siger.

Jeg tror nok nærmere, det var SF's udlægning af lovforslaget, der måske gjorde mig lidt skuffet: det her med at åbne en ladeport. Selv om hr. Kristen Touborg jo har meget mere forstand på ladeporte, end jeg har, så er der altså ikke tale om nogen ladeport her. Det er en præcisering og

lovregulering af de regler, der allerede i meget vidt omfang gælder i dag, men altså også en præcisering af en restriktiv praksis.

Det, som hr. Kristen Touborg i hvert fald nu meget, meget klart præciserer, medvirker jeg meget gerne til, og så tror jeg faktisk, at der er en mulighed for, at SF og regeringen finder hinanden i den her sag, og det er jo præcis det, der er regeringens intentioner. Det er, at den afvejning mellem de positive hensyn og de negative følger skal foretages i hvert enkelt tilfælde, og de lidelser, dyret udsættes for, skal veje meget tungt i forhold til det positive, en tilladelse kunne medføre. Så det er helt afgørende, og det må vi så arbejde videre med at få præciseret under udvalgsbehandlingen.

Formanden:

Således præciseret kan vi sige tak til justitsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 9: Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er et forslag, der tidligere har været til første behandling, så jeg skal ikke bruge meget tid på det.

Det første element i forslaget vedrører jo den strafferetlige forældelse, og som sidst er vi enige i de ændringer, der sker. Vi opfatter det som en forenkling og også som en skærpelse. Det er vi enige i.

Det andet element, spørgsmålet om falske afsonere, er måske mere spektakulært. Der har jo som bekendt været nogle historier i pressen om, at man har betalt sig fra at komme i fængsel ved at betale en anden. Vi er fuldkommen enige i ministerens forslag om, at vi forsøger at dæmme op for det ved at sætte strafferammen i vejret.

Vi støtter altså lovforslaget.

Formanden:

Tak til fru Birthe Rønn Hornbech. Så er det hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Jeg vil prøve at gøre det lige så kort. Det er jo rigtigt, at det allerede har været til første behandling.

Vi støtter i Socialdemokratiet de to dele, der er i lovforslaget. Den første del har jo sit udgangspunkt i det såkaldte Brydensholtudvalg, som jo har færdiggjort deres arbejde om data- og økonomisk kriminalitet, og vi støtter de ændringer, der på baggrund heraf er lagt op til i lovforslaget.

Når det vedrører spørgsmålet om fupfanger, som de også populært er kaldt, støtter vi også de strafskærpelser, der her er lagt op til. Det kriminelle miljø er jo barsk, og det skal ikke være sådan, at der er stærke grupper i det kriminelle miljø, som udnytter svage grupper i det kriminelle miljø til så at sige at tage over, når de skal ind og afsone deres straf. Derfor støtter vi det her.

Men det er også klart, at vi jo stadig lægger vægt på de løfter, som justitsministeren har givet i et samråd i Retsudvalget, og vi håber selvfølgelig, at der nu er kommet styr på denne her del af det kaos, som også hersker i kriminalforsorgen.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Morten Bødskov. Den næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt (DF):

Da Dansk Folkepartis retsordfører, hr. Peter Skaarup, ikke kan være til stede, skal jeg på hans

og Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende bemærkninger:

Forslaget fra justitsministeren indeholder to overordnede dele.

For det første en stramning af reglerne for forældelse i straffelovens § 93. Bl.a. indføres der på et af områderne minimumsregler for forældelse i visse sager, og det synes Dansk Folkeparti er ganske fornuftigt. Vi synes, det er utåleligt, at man har haft forældelsesregler på under 5 år, og det er godt, at man får sat en minimumsgrænse for det.

Kl. 11.10

Vi synes, det er godt, at man øger forældelsesfristerne ved bødestrafte, og det er godt, at der skabes bedre mulighed for politiet i at afbryde de forældelsesfrister, som nu engang løber.

For det andet indeholder forslaget et styrket indgreb over for falske afsonere. På begge punkter mener Dansk Folkeparti at forslagene går i den helt rigtige retning. Det kan selvfølgelig ikke være rigtigt, at kriminelle undgår deres straf, ved at sager forældes, ligesom det heller ikke er rimeligt, at den dømte ikke straffes, men i fængslet afløses af en falsk afsoner.

På begge de punkter er der brug for stramninger i lovgivningen, og derfor ser Dansk Folkeparti positivt på nærværende forslag.

Dansk Folkeparti ser endvidere en mulig løsning på problemet med de falske afsonere i et nationalt id-kort, som vil kunne medvirke til at gøre det sværere at snyde som falsk afsoner. Det forslag håber Dansk Folkeparti at der kan vindes opbakning til blandt Folketingets partier.

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Også her er der tale om en genfremsættelse, og jeg skal i det store og hele henvise til, hvad den konservative ordfører sagde under førstebehandling sidste gang, og blot her ridse op, at det, vi jo taler om, er, at der i dag er et regelsæt, der gør, at der sker en forældelse f.eks. i forhold til bødekraft efter 5 år. Det vil sige, at hvis man som den, der skylder en bøde, er i stand til at trække det i langdrag ud over 5 års tid, så har man faktisk den mulighed at få frafaldet den gæld, man har. Det er selvfølgelig ikke rimeligt, at man ved at trække tingene i langdrag på den måde kan slippe for at skulle betale den bøde, man egentlig skulle.

Så en forlængelse af muligheden for at få afdraget bøden eller få bøden kradset ind i statskassen er jo selvfølgelig på sin plads her, men dog selvfølgelig med den klare opfordring til myndighederne, at man ikke af den årsag føler, at det er en sovepude, så man bare kan vente med at begynde at sørge for at få pengene i kassen. Det skal det selvfølgelig ikke være.

En forlængelse er fint, og det er hensigtsmæssigt, for bøder skal jo betales, også selv om det kan tage lidt længere tid at få det gjort.

Den anden del af forslaget handler om de her falske strafafsonere. Den ene part, nemlig den, der er så glad for at sidde i fængsel, at han ligefrem gør det på vegne af en anden, får så her muligheden for at sidde noget længere tid i fængsel, ved at man forhøjer straffen fra 6 måneders fængsel til 1 års fængsel. Så for hans vedkommende er der for så vidt ikke så meget at gøre andet end at sige tillykke. Når han nu så gerne vil sidde i fængsel, så får han også mulighed for at gøre det i endnu længere tid.

Men for den anden part i en sådan aftale om at lade en anden afsone for sig, som jo så er den, der går rundt på fri fod og bestemt ikke har lyst til at komme i fængsel, sker der så tilsvarende en fordobling af straffen. Så det er hensigtsmæssigt, og det er et forslag, som Det Konservative Folkeparti kan støtte.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det lovforslag, vi her behandler, består i virkeligheden af to lovforslag. Da forslaget blev fremsat i den tidligere samling, fremførte vores daværende ordfører, fru Elisabeth Arnold, det problem. Jeg skal ikke undlade at genfremsætte de kritiske bemærkninger i forhold til det faktum, at regeringen ofte sætter flere forslag sammen i et enkelt lovforslag. Hvis man er for det ene, bliver man også nødt til at tage det andet. Er man imod det ene, bliver man også nødt til at stemme imod det andet. Det er lidt besværligt, og det er altså ikke særlig fremmende for lovgivningsarbejdet her i Folketinget.

I Det Radikale Venstre er vi sådan set forstående over for ændringer om regler for forældelse, mens vi er langt mere kritiske i forhold til stramningerne af strafferammen i forhold til fupafsonere.

Hvad angår reglerne for forældelse, er det muligvis velbegrundet at ændre reglerne. Der er afgivet betænkninger fra Straffelovrådet, som justitsministeren i det store og hele følger, men der er også ulemper. Forældelsesfristerne vil blive længere, og det vil betyde længere efterforskningstider, fordi politiet vil prioritere efter de forlængede frister. Vi er sikre på, at det i mange tilfælde vil være godt med forlængede forældelsesfrister, fordi de vil skabe mere ro om efterforskningen, men der er altså ikke tale om nogen former for mirakelløsninger.

Hvad angår fupafsonere, er der ingen tvivl om, at det skal være strafbart at presse eller hyre nogen til at afsone for sig. Strafferammen er da også i dag 6 måneders fængsel. Der er afsagt ganske få domme i sådanne sager, og dommene har, så vidt jeg er orienteret, lydt på henholdsvis hæfte og fængsel i 20 dage. De domme, der blev afsonet falsk, var på henholdsvis 6 og 14 dages hæfte.

Kl. 11.15

Det er svært at se behovet for at hæve strafferammen, medmindre der altså er tale om ren symbolpolitik. I det hele taget må det vække undren, at justitsministeren overhovedet har fundet lejlighed til at hæve netop denne strafferamme.

Jeg ved godt, at problemet har været omtalt i medierne, men det er som sagt meget få domme, der har været afsagt i sager om fupafsonere. Og der må kunne stilles ganske berettiget tvivl ved nødvendigheden af denne del af lovforslaget. Det ville være godt at vide, om justitsministeren selv tror, at dette forslag ændrer noget som helst på den anden side af Christiansborgs tykke mure. Det vil jeg på Det Radikale Venstres vegne have lov at tvivle stærkt på.

Vi går positivt til arbejdet i udvalget, men vi er som sagt kritiske over for den del, der handler om fupafsonere.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll siger om strafferammerne, at dommerne i dag ikke bruger de muligheder, der ligger i loven. Men er Det Radikale Venstre ikke enig i, at det er godt, hvis vi kunne få hårdere straffe på det her område? Er det ikke rigtigt, at det ville have en både individual- og generalpræventiv effekt? Og er det så ikke et rigtigt signal at sende til domstolene her fra Folketingets side, at vi rent faktisk tager det her seriøst og derfor hæver strafferammerne?

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Så vidt jeg er orienteret, er det meget få af disse sager, der overhovedet kommer til domstolene. Og hvis man gerne vil opprioritere, at der bliver gjort noget i forhold til fupafsonere, synes jeg, man skulle starte med at sørge for, at der bliver opdaget nogle sager om det her, i stedet for bare at hæve strafferammen, hvis det alligevel på en 5-10-årig periode alene drejer sig om et par eller tre fupafsonere.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er glad for, at hr. Simon Emil Ammitzbøll og således Det Radikale Venstre på den måde bakker op om, at der skal ske øgede bevillinger og øget tilførsel til politiet, for det er vel det, som man så lægger op til. Jeg er glad for, at man også i forhold til de finanslovforhandlinger osv., der har været, nu tilkendegiver det så klart fra Det Radikale Venstres side.

Men kan vi ikke godt alligevel blive enige om, at med en øget strafferamme sender man fra Folketingets side et godt signal både til anklagemyndigheden, til politimyndighederne og til domstolene – alle dem, som rent faktisk regulerer det her – om at sørge for, at det er de rigtige, der afsoner, og at de ikke bare kan sende folk, venner ind at afsone for sig i fængslerne mod betaling? Er det ikke et rigtigt signal at sende, at det her tager vi alvorligt, fordi det skal være dem, som har begået de kriminelle handlinger, der også afsoner? Alt andet er uacceptabelt. Er det ikke den linje, vi skal have?

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

For det første vil jeg gerne have mig frabedt at få lagt ord i munden i forhold til, hvordan Det Radikale Venstre vil opprioritere eller nedprioritere i finanspolitikken, når det drejer sig om retsområdet frem for andre områder. Jeg skal afvise, at hr. Morten Messerschmidt kan konkludere, som han gør, ud fra de faldne bemærkninger fra min side.

Med hensyn til det andet, der drejer sig om, hvilke signaler vi vil sende, vil jeg sige, at Det Radikale Venstre ikke mener, at der er behov for at sende et stærkere signal på det her område. Der er tydeligvis ikke fundet lejlighed til at rejse særlig mange af de her sager, og i de sager, der er blevet rejst, bevæger vi os stadig i den alleral-

lerførste del af strafferammen, altså 6 og 14 dage, og langt fra de 6 måneder, som er strafferammen i dag. Så jeg kan heller ikke bekræfte hr. Morten Messerschmidts formodninger på det område.

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det fru Pernille Frahm som ordfører.

Pernille Frahm (SF):

Da SF's ordfører, fru Anne Bastrup, ikke kan være til stede her i dag, skal jeg læse hendes tale op for hende.

Forslaget om forlængelse af strafansvar er jo stort set en opfyldelse af Brydensholdtbetænkningens forslag. Så den del af lovforslaget kan SF støtte.

De indvendinger, der har været imod det delte tema, synes vi ikke er af en sådan karakter, at vi ikke kan støtte den del af lovforslaget.

Men når det drejer sig om forøgelse af strafferammer for falske afsonere, er SF's udgangspunkt, at det er en lidt besynderlig sag, vi står med her. Vi har haft justitsministeren i samråd. Hun har meddelt, at Kriminalforsorgen stort set slet ikke kender til nogen sager.

Kriminalforsorgen har lavet om på sine rutiner. I langt højere grad end tidligere kontrollerer man nu nøje ved hjælp af billedlegitimation osv., at det ikke er til at forestille sig, at det vil kunne ske.

Derfor er det vores opfattelse, at det her lidt er et spil for galleriet – det synes jeg også lige man kunne høre på ordvekslingen før, men det var et sidespring – at man nu går ind for den eneste måde, højrefløjens tilsyneladende kan forestille sig at løse problemer på, nemlig at forhøje strafferammerne.

Kl. 11.20

Vi skal i stedet for sikre, at Kriminalforsorgen har ressourcer nok til at tjekke, at de mennesker, de putter i fængsel, faktisk er de rigtige. SF mener, det er helt vildt, at man begynder at snakke om forhøjelse af strafferammen. Man skal simpelt hen forhindre, at den kriminalitet overhovedet kommer til at finde sted. Det er det spørgsmål, som vi vil bruge lidt tid på i udvalgsarbejdet, blandt nogle stykker til.

Generelt støtter vi den første halvdel, og så tager vi en diskussion i udvalget om den anden halvdel.

Formanden:

Tak til fru Pernille Frahm. Jeg ser ingen ordfører fra Enhedslisten. Og så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

For så vidt angår det her lovforslag, vil jeg da gerne indlede med at takke for den brede opbakning, der har været til det. Lovforslaget gennemføres jo som en revision af straffelovens generelle regler om forældelse og bygger på Straffelovrådets betænkning.

Jeg er da glad for, at faktisk alle partier har udtrykt, at de meget langt hen ad vejen er enige i, at det har været nødvendigt med en ændring af forældelsesreglerne. Her tænker jeg dels på de forældelsesfrister, som er inden for overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen, dels på de forældelsesfrister, der gælder i forhold til bøder, hvor vi jo har haft et problem i forhold til at kunne inddrive bøderne effektivt. Så den del af det er jeg meget glad for at der har været så stor opbakning til.

I forhold til den anden del af lovforslaget, som har til formål at skærpe straffen for den, der tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted, og falske afsonere, har der været noget blandede udmeldinger. Jeg vil godt sige, at for regeringen har det jo været helt afgørende efter de sager, som har været omtalt i medierne, om vi på forskellig vis kunne medvirke til at forhindre, at folk optrådte som falske afsonere.

Jeg vil sige til fru Pernille Frahm, at det ikke er en korrekt udlægning af de samråd, der har været i Retsudvalget, at sige, at falske afsonere er et ikkeeksisterende problem. Det, jeg har givet udtryk for i Retsudvalget, og det, jeg har givet udtryk for i den offentlige debat, er, at det, som et enkelt formiddagsblad har pustet op til at være et meget stort generelt problem, ikke er det efter Kriminalforsorgens opfattelse. Tværtimod siger Kriminalforsorgen, at der muligvis er et problem, men at det er af en helt anden og langt mindre størrelse.

Ikke desto mindre, selv om det måske er et lille antal, er det jo krænkende for alle, at de personer, der skal ind og afsone, betaler andre for at gøre det i deres sted. Derfor har Kriminalforsorgen også for længst gennemført masser af regelændringer, der skulle medvirke til gøre noget ved det her problem og at snuppe de folk, der går ind og afsoner for andre.

Derudover lægger vi altså også op til en strafskærpelse, som jeg synes er rigtig, så der er en

bredere strafferamme for domstolene at benytte sig af. Det kan man selvfølgelig have flere forskellige holdninger til.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll kom med sådan en mere lovteknisk kritik af, at når vi laver ændringer af straffeloven, hvor det er forskellige paragraffer, man går ind og ændrer på, puljer man tingene, og det skulle være et problem i sig selv.

Det kan man såmænd godt have fine juridiske holdninger til, og hver ting for sig, men jeg må sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at den tidligere SR-regering såmænd gjorde det her hver evig eneste dag. Så det er en generel måde at lovgive på.

Selvfølgelig skal man ikke blande ting, der intet har med hinanden at gøre, sammen, men jeg tror, man må acceptere, at hvis Folketinget skal kunne arbejde og vi ikke skal overdynes med lovforslag, kommer der lovforslag, som har flere elementer i sig, men som vedrører det samme område.

Jeg anerkender sådan set, at man kan tage en lovteknisk diskussion om, hvorvidt det er godt eller ikke godt formålsmæssigt, og det er selvfølgelig et problem for et parti, hvis de kun støtter enkelte dele af lovforslaget. Men jeg vil sige, det altså er noget, man har gjort i årevis, og der er sådan set gode begrundelser for det. Og jeg synes, der i det her tilfælde er et godt grundlag for, at man behandler tingene samlet.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at de spørgsmål, der er blevet rejst her under førstebehandlingen, medvirker jeg naturligvis positivt til at besvare uddybende under den efterfølgende udvalgsbehandling. Men tak for opbakningen fra de fleste af Folketingets partier.

Kl. 11.25

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af lovforslag nr. L 10:
Forslag til lov om ændring af konkursloven og
konkursskatteloven. (Revision af reglerne om
gældssanering).**

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Pind (V):

L 10 er en genfremsættelse af L 128 fra sidste valgperiode. Forslaget tager helt grundlæggende sit udgangspunkt i Konkursrådets lovudkast.

I Venstre tror vi først og fremmest på, at man skal betale sine købmandsregninger. Der er hensyn at tage til debitor, javel, men der er altså også kreditorer, der skal have deres liv til at hænge sammen, og det er med forsigtighed, at man skal nærme sig spørgsmålet om fra statens side at medvirke til at fjerne kreditors private ejendomsret, nemlig kreditors retmæssige fordringer.

Jeg vil godt allerede nu forudskikke, at jeg under udvalgsbehandlingen vil søge afklaret, hvor langt ned i tidsperiode staten egentlig kan gå i forhold til at fjerne kreditorenes fordringer på debitor.

Forslaget lægger op til, at perioden, hvorindenfor debitor skal afdrage sin gæld, kan ned-sættes fra 5 til 3 år. Der skabes en nemmere adgang til gældssanering, der skabes ensartethed, og det egentlige sigte med lovforslaget er at gøre det nemmere at drive erhvervsvirksomhed for iværksættere, altså at sikre, at folk, der er ramt af uheldige omstændigheder og går ned, får mulighed for at skabe sig en selvstændig tilværelse igen. Det skal kort og godt styrke iværksætterkulturen. Det er der også behov for i det danske samfund.

Afvejningen bliver naturligvis at sikre, at folk, som svindler og bedrager, altså mennesker, der konstant spekulerer i ikke at betale deres regninger, ikke får mulighed for at udnytte disse regler. Der lægges også op til sikring af disse forhold, men også dette vil Venstre søge afdækket nærmere under udvalgsarbejdet.

Et spørgsmål, som også vil have vores interesse, er spørgsmålet om den offentlige fortrinsstilling i relation til gæld. Venstre ønsker så vidt muligt at ligestille private og offentlige kredito-

rer. I det hele taget er der i lovforslaget en lang række principielle diskussioner, det vil være nødvendigt at føre inden den endelige vedtagelse.

Venstre støtter under alle omstændigheder intentionerne i lovforslaget og ser frem til et grundigt udvalgsarbejde.

Formanden:

Tak til hr. Søren Pind. Den næste ordfører er hr. Frode Sørensen.

Frode Sørensen (S):

Når en gældende lov har nået skelsår og alder, er det rimeligt at se den efter, navnlig så betydningsfulde love som dem, der gælder for konkurser. Konkursbeskatning, herunder gældssanering, må være tidssvarende af hensyn til erhvervslivet og til individerne.

Gældssanering var og er en fornuftig ordning. Den kan sikre og bevare arbejdspladser, samtidig med at den kan gøre en udsigtsløs gæld noget bekvemmere at leve med og betale af på, og derfor må reglerne altid følge udviklingen.

Derfor er vi tilfredse med det kvalificerede arbejde, som Konkursrådet har leveret som det egentlige forarbejde til disse lovændringer. Jeg vil også påpege, at vi får bedre love af et grundigt forarbejde, når politikerne har en række paneler, råd, nævn og udvalg til at spørge om råd og dåd.

Jeg skal ikke berøre det konkrete indhold af alle syv hovedpunkter, som ændringslovforslaget indeholder, men udtrykke Socialdemokratiets tilfredshed med de justeringer, som navnlig vil komme de såkaldt håbløst forgældede til undsætning.

Lovforslagets hensigt er at give mennesker i bundløs gæld lidt lempeligere vilkår, og det bliver nu mere direkte skrevet ind i loven, hvad betingelserne er for at opnå gældssanering. På den ene side skal man naturligvis betale, hvad man skylder andre, men på den anden side skal vi også sørge for bedre betingelser for, at skyldnerens forhold ikke længere bliver en permanent gældsfælde.

Vi er tilfredse med, at den nye, højere detaljeringsgrad i loven kan gøre både skyldnerens og kreditorenes retsstilling mere forudsigelig og ensartet.

Justitsministeriet vil fremover i bekendtgørelsesform få ret til at fastsætte regler for det beløb, som en skyldner skal betale sine kreditorer, og

det er vi godt tilfredse med. For fremtiden skal en skyldner ikke have indregnet eksempelvis en række offentlige ydelser, som man får i dag – det gælder eksempelvis børnechecken – når afdragene skal fastsættes. Man skelner her fornuftigvis mellem skyldnerens gæld og hans eller hendes ret til at modtage ydelser til familiens mindste.

Kl. 11.30

De ændrede familiemønstre var måske ikke forudset med den model, vi kører med nu fra 1984, og derfor er det ikke rimeligt at pålægge skyldnerens eventuelle ny ægtefælle eller samlever at bidrage til afdragene på en gæld, der ret beset slet ikke vedkommer den nye ægtefælle. Denne skævhed lægger forslaget også op til at rette op på; det synes vi er godt.

En varig forværring af skyldnerens forhold skal også kunne føre til en genforhandling af afdragsordningen – en fornuftig og fleksibel mulighed, der tager hånd om eventuelle ændringer af den gældssanerendes personlige forhold.

Alt i alt er det fornuftige forslag, som vi her behandler, og Socialdemokratiet medvirker gerne til at give de virkelig tungt gældsramte lidt mere luft, end de har i dag. Og der er mange konkrete eksempler på, at gældssaneringsreglerne har virket mindre hensigtsmæssigt og været uensartede fra landsdel til landsdel, og vi skylder derfor at gøre en grundlæggende lov endnu bedre.

Høringssvarene giver anledning til at stille en del spørgsmål under udvalgsarbejdet. Jeg kan eksempelvis nævne, at Advokatrådet ikke mener, at vejledningen til gældstvingede er tilfredsstillende, og det må vi kigge på. Hvordan sikrer vi reelt borgerne en ensartet behandling? Det kan måske være svært, når man har mange retskredse, så det må vi også kigge på. Hvordan påvirker uafklarede personlige forhold gældssanereringen? Og sådan kunne vi blive ved.

Til sidst vil jeg blot nævne et forslag, der kommer fra Dansk Retspolitisk Forening, der foreslår, at det bør overvejes at nedsætte afdragsperioden fra 5 til 3 år, idet de mener, at skyldneren ofte har været håbløst forgældet i 10-15 år, inden vedkommende får en gældssanering. Der vil jeg gerne sige helt præcist, at i Socialdemokratiet er vi enige med Konkursrådet i, at de nuværende 5 år skal være gældende.

Så alt i alt er det et godt forslag, og vi ser frem til et godt og grundigt udvalgsarbejde omkring det.

Formanden:

Tak til hr. Frode Sørensen. Den næste ordfører er hr. Kim Christiansen.

Kim Christiansen (DF):

Dansk Folkeparti ønsker en velafbalanceret og bred iværksætterpolitik. Derfor kan de danske regler for gældssanering måske også forekomme en anelse stramme, hvis man som iværksætter gerne vil have en ny chance for at starte op igen. Man kunne som følge af de stramme betingelser blive skræmt helt væk fra at turde starte op selv. Derfor er det helt i tråd med Dansk Folkepartis politik, at det fremsatte lovforslag indfører særlige regler om gældssanering for erhvervsdrivende.

Først og fremmest finder vi det positivt, at de særlige regler gælder erhvervsdrivende generelt og ikke blot iværksættere i en eller anden forstand. Dermed sikrer man sig imod en uhenigtsmæssig konkurrenceforvridning, der kunne opstå som følge af en sådan særregel. Det virker fornuftigt, at man fremover kan blive gældssaneret, hvad angår gæld stiftet hovedsagelig i erhvervsmæssig henseende, på trods af, at den konkursramte ikke har afklarede økonomiske forhold.

Dansk Folkeparti kan ligeledes støtte, at man nedsætter den normale afdragsperiode fra 5 til 3 år. Det bemærkes, at der på den anden side indføres en 10-års-karantæneperiode, når man én gang er blevet saneret efter de specielle erhvervsregler, og at man i loven udtrykkeligt specificerer, at man ikke kan få gældssanering, hvis man har drevet sin virksomhed på en måde, der er illoyal eller uforsvarlig over for kreditorerne. Det forekommer som en fornuftig balance i forslaget, at man på den måde garderer sig mod misbrug af lempelser over for erhvervslivet.

Nu indeholder forslaget også en række andre ændringer:

Dansk Folkeparti støtter sænkningen af grænsen for, hvor meget mindstedividenden ved tvangsakkord kan udgøre, fra 25 til 10 pct. På den måde kan tvangsakkord fremmes som instrument til at sikre overlevelsen af virksomheder, der ellers var gået under.

Det er ganske positivt, at der indføres præklusivt proklama i sager om gældssanering. En grænse på 8 uger for anmeldelse af fordringer virker helt rimelig, og det samme forekommer bestemmelsen om, at en kreditor skal have anlagt sag inden 3 måneder efter, at skyldner bestrider en fordring.

Det foreslås, at reglerne for fastsættelse af beløbet, som en skyldner skal betale til kreditorerne i afdragsperioden, fastsættes i en bekendtgørelse fra ministeriet. Dermed ligger det klippefast, at der sker en ensartet og gennemskuelig behandling af gældssaneringssagerne.

Det er yderst positivt, at man med forslaget slår fast, at børnefamilieydelse m.v. ikke skal indtægtsføres i det budget, der opstilles. Det er jo ikke penge, man skal bruge til at afdrage gæld med.

At de nærmere betingelser for, hvornår man kan opnå gældssanering, kommer til at fremgå i loven, kan Dansk Folkeparti bestemt også bakke op om. Det er altid positivt, at ensartet behandling på den måde står klokkeklart for enhver.

Det er også glimrende, at vi nu får indført en regel om pensionsordningerne, for hvis man har indbetalt u hensigtsmæssigt store beløb til pensionsordninger, må det være rimeligt, at det beløb, man har betalt for meget ind, kan medtages i det beløb, man skal tilbagebetale.

Kl. 11.35

Der er ligeledes fornuft bag, at man indfører en regel, der sikrer, at skifteretten kan genoptage en sag for at få nedsat det samlede beløb, der skal betales tilbage til kreditorerne, i stedet for at skulle søge en gældssanering af gældssaneringen. Som det fremgår, er Dansk Folkeparti ganske positive over for det præsenterede lovforslag.

Formanden:

Tak til hr. Kim Christiansen. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Den gamle lov, som jo stadig er i kraft, har nu rundet sine 20 år, og man har fundet, at det var på sin plads at lave en revision af loven, og det er der nok også god grund til. Når en lov har virket så længe, så har man indhøstet en lang række erfaringer, og da kan det være godt at få set på, om loven den nu kunne justeres lidt, så den bliver mere tidssvarende og mere præcis og mere brugervenlig.

Vi kan fra konservativ side støtte lovforslaget her. Det er der mange grunde til, og mange ordførere har været inde på en række forskellige grunde til at kunne støtte forslaget her og en række forskellige elementer, som man har været positiv over for. Jeg vil i dag særlig fremhæve tre grunde, som jeg har hæftet mig ved ved genlæsningen af forslaget.

For det første kan jeg konstatere, at lovforslaget bygger på betænkning nr. 1449 fra sidste år om gældssanering – en betænkning, der er afgivet af Konkursrådet – og lovforslaget svarer i det væsentlige til Konkursrådets lovudkast. Det er jo betryggende i sig selv.

For det andet sker der en forenkling af behandlingen af gældssaneringer. F.eks. kan skifteretten genoptage en kendelse, hvis der kommer nyt til, i modsætning til i dag, hvor man er nødt til at anlægge en helt ny sag, hvis skyldnerens økonomi forværres yderligere. I den ulykkelige situation, hvor en skyldner har fået en gældssanering, men hvor økonomien bliver endnu dårligere til trods for det, skal man altså ikke til at bøvle med yderligere en sag; man kan genoptage den eksisterende sag.

Og for det tredje så styrker forslaget her iværksætterlysten, fordi det bliver mere enkelt og hurtigt at komme ovenpå igen, dog uden at man bare kan få den ene gældssanering efter den anden, den ene konkurs efter den anden, og kun hvis det drejer sig om erhvervsmæssig gæld. Der er altså ikke mulighed for, at man bare kan udnytte systemet her – der er netop sat bremseklodser ind – men der er dog en mulighed. Det betyder også, tror jeg, at hvis man står over for og har lyst til at starte sin egen virksomhed og har frygt for, hvad der sker, hvis man går nede om og hjem med sin virksomhed og så vil være håbløst forgældet resten af sit liv, så prøver lovforslaget her at åbne – uden at det er en ladeport, der bliver slået op – en mulighed for, at det bliver mere enkelt og hurtigt, men ikke nødvendigvis nemmere, at komme ovenpå igen.

Samtidig er det også således, at det er muligt, hvis det er en erhvervsmæssig gæld og det er en gældssanering på baggrund deraf, at kreditorerne senere, hvis den erhvervsdrivende kommer til penge igen ved f.eks. at starte ny virksomhed, som går godt, som går bedre end den første, der gik ned, kan komme tilbage og sige, at de så gerne vil se nogle flere af deres penge.

Så som hovedregel skal man selvfølgelig betale, hvad man skylder – skyldner må betale – og man må selvfølgelig prøve, så vidt det overhovedet er muligt, at få afdraget sin gæld inden for eksisterende spilleregler. Men er man i en situation, hvor man er håbløst forgældet, så er det rimeligt, at man har en mulighed for at få en gældssanering.

Så for forslaget her er der vel egentlig tre ord, som man kunne bruge som kodeord, nemlig en balance mellem muligheden for at få en gælds-

sanering, uden at man kan udnytte og misbruge ordningen, en rimelighed i, at det kan ske, og en mulighed for, at man kan komme videre med sit liv. Og på den baggrund kan vi fra konservativ side støtte forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Forslaget her indeholder en række elementer, der justerer betingelserne for gældssanering. Forslaget bygger på de praktiske erfaringer med de nu 20 år gamle gældssaneringsregler og på en betænkning fra Konkursrådet fra 2004.

Jeg skal allerede nu løfte sløret for, at Det Radikale Venstre støtter det her forslag. Vi er glade for, at de nærmere betingelser for at få gældssanering fremover skal fremgå direkte af loven. Hermed skabes der bedre retssikkerhed, større forudsigelighed og mere ensartethed.

Reglerne om fastsættelse af det beløb, som skyldneren skal afdrage i en bestemt periode, fastsættes ved en bekendtgørelse, som omregner de indtægts- og udgiftsposter, der skal indgå i beregningsgrundlaget. Vi noterer med tilfredshed, at børnefamilieydelsen ikke længere skal indgå.

Kl. 11.40

Der er taget nogle fornuftige tiltag til regler om, hvorledes pensionsordninger skal indgå i gældssaneringssager. Der bliver mulighed for at genoptage en sag og ikke kun, som det er tilfældet nu, mulighed for at ændre afdragsperioden. Endelig afskaffes muligheden for efteranmeldelse. Man skal anmelde inden 8 uger, ellers indgår man som kreditor ikke i aftalen. Alle disse forslag kan Det Radikale Venstre uden større betænkeligheder tilslutte sig.

En særlig positiv bemærkning vil jeg dog gerne knytte til de særlige vilkår for iværksættere og erhvervsdrivende, som indgår i lovforslaget, og jeg noterer med glæde, at det virker som om, der har været bred opbakning til lige netop det element i lovforslaget.

Det er vigtigt, at der er flere, der giver sig i kast med at starte egen virksomhed. Hvis Danmark også i fremtiden skal være et velfærdssamfund, kræver det øget indtjening fra private virksomheder. Men forudsætningen for flere virksomheder er kreativitet, hittepåsomhed, opfindsomhed. Og forudsætningen er også, at man ikke risikerer alt, hvis man satser på at virkelig

gøre drømmen om at blive selvstændig erhvervsdrivende. Derfor er det positivt, at det nu bliver muligt for iværksættere og erhvervsdrivende i øvrigt. Danmark har ganske enkelt brug for langt mere iværksætteri, end vi ser det i dag. Det er faktisk det, vi skal leve af i fremtiden.

Inden begejstringen over de mere lempelige regler for erhvervsdrivende bliver større, end bukskerne kan holde til, vil jeg dog også tilkende-give radikal støtte til de værneregler imod konkursrytteri, som også er en del af lovforslaget.

Men Det Radikale Venstre er grundlæggende positive, og vi glæder os til en grundig behandling i udvalget.

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Og så er det fru Pernille Frahm som ordfører.

Pernille Frahm (SF):

Da SF's ordfører, fru Anne Bastrup, ikke kan være til stede, så skal jeg på hendes vegne læse følgende op:

SF er grundlæggende tilfreds med lovforslaget. Det er vigtigt, at vi får klarhed over mulighederne for at få gældssanering. Det er vigtigt med en kortere afdragsperiode. Det er vigtigt med en højere grad af individualisering i ægteskabslignende forhold og ægteskaber, og der er en lang række gode temaer i det her lovforslag.

Men noget, der undrer, er – og derfor er der stillet nogle skriftlige spørgsmål til det – at der stadig væk ikke foreligger noget svar på, hvorfor man ikke, når vi nu laver den her lovgivning for iværksættere og andre, kan gå ind og se på f.eks. narkomaner, der er kommet ud af deres misbrug og forsøger at komme ovenpå, forsøger at få tilværelse strikket sammen, men som bare ikke kan få gældssanering. Hvad er grunden til, at man holder denne gruppe af mennesker udenfor? Jeg kan se, at Dansk Retspolitisk Forening også er inde på temaet, og det er en kilde til undren, at vi ikke på en eller anden måde kan samle den her gruppe mennesker op.

Tilsvarende er det også besynderligt, at man i det her rådighedsbeløb, som i øvrigt er o.k., har lavet en fin afgrænsning ... undskyld, om igen. Det er nogle lidt snørklede sætninger, fru Anne Bastrup har fået sat sammen her.

Det er besynderligt, at når man laver det her rådighedsbeløb, så undtager man indboforsikringen – det er det, der er pointen – for hvis nu ens hus brænder, eller ens lejlighed brænder, så bliver mulighederne for at gennemleve en

gældssanering jo stort set håbløse, for hvordan skal man kunne opretholde sin tilværelse, når det hele er brændt ned omkring ørerne på en? Hvad er så den egentlige, dybsindige filosofiske overvejelse, der ligger bag, at justitsministeren ikke mener, at indboforsikringen skal være omfattet?

Så til allersidst – men det kan godt være, at justitsministeren slet ikke gør sig de overvejelser: Dansk Retspolitisk Forening peger også på noget, som kunne være meget interessant at tage op, og det er rentefradragsretten. De skriver, at problemet her er, at rentefradragsretten er resourcekrævende at administrere. Det ville også betyde en meget mere smidig administration af selve tilbagebetalingen, ligesom det ville aflaste skifterettens medhjælpere betydeligt, hvis man fjernede rentefradragsretten. Man kunne jo måske forestille sig, at man lavede lidt om på skattestoppet og så tænkte på at få fjernet rentefradragsretten i den her forbindelse. Jeg tror, det vil være til gavn for en lang række mennesker og en masse administration. Og sikke en masse penge vi ville spare på den måde. Tak.

Formanden:

Tak til fru Pernille Frahm. Så må det være justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne takke Folketinget for den meget positive behandling, som det her lovforslag har fået her i Folketingssalen i dag. Og jeg vil også gerne sige, som flere har været inde på, at det her jo i meget vidt omfang bygger på Konkursrådets betænkning om gældssanering, og at når lovforslaget også i det væsentlige bygger på Konkursrådets lovudkast, så fortjener forslaget også, synes jeg, en meget positiv behandling.

Kl. 11.45

Der er to ting, som jeg gerne vil fremhæve, og som for regeringen har været meget vigtige. Der har i løbet af de sidste par år især været en debat om, hvorledes man sikrede sig, at gældssaneringsager blev behandlet på ensartet vis overalt i landet. Der har det jo i hvert fald i de forstudier, der har været, og den statistik, der har været på området, vist sig, at der har været en meget uens praksis. Det er jo ikke særlig hensigtsmæssigt, at det afgørende for, om man kan komme videre med sit liv og få gældssanering, er, om man bor i den ene eller den anden kommune her i landet.

Derfor sikrer vi med det her lovforslag, at der kommer regler, som så via en bekendtgørelse sikrer, at de beløb, der er, er faste takster, så alle får ensartet behandling. Det tror jeg er meget vigtigt, for at borgerne også føler, at man får en fair behandling af myndighederne.

I den forbindelse rejste fru Pernille Frahm spørgsmålet fra SF's side om, hvorvidt indboforsikring skulle med eller ej. Jeg har også noteret mig – og det fremgår også af den kommenterede høringsoversigt – at det i det høringssvar, som Dansk Retspolitisk Forening er kommet med, er blevet påpeget, at man burde tage det med.

Der er mulighed for at tage brandforsikring med, men vi har valgt ikke at medtage indboforsikring ud fra en vurdering af, hvad det er rimeligt, at debitor selv betaler, og hvad det er rimeligt, at kreditor skal være med til at betale for. Og der har vores opfattelse altså været den, at det måske var lige på kanten at medtage det, men det er klart, at det kan man tage en drøftelse af under udvalgsbehandlingen.

Der har også været rejst andre spørgsmål, både af fru Pernille Frahm og andre, som jeg selvfølgelig også gerne medvirker til, at vi kommer med gode, klare svar på under udvalgsbehandlingen. Det her er jo et ret teknisk lovforslag, og derfor kan der være behov for, at Retsudvalgets medlemmer gerne vil have uddybende besvarelser på nogle af områderne.

Det andet, som jeg synes har været væsentligt for regeringen at få fremhævet, er, at vi nu for at tilskynde folk til at starte egen virksomhed og løbe den risiko, det er at starte for sig selv, giver en mulighed for, at man kan komme hurtigere ud af en gæld, man har nået at oparbejde, første gang man er gået ned med en virksomhed. Som hr. Frode Sørensen, tror jeg det var, formulerede det, har det også været meget, meget vigtigt for regeringen, at vi der fastholdt en balance.

Det kan ske for iværksættere, der har mange gode ideer og måske ikke er så gode til at styre det økonomiske, at de sådan set i den gode viljes ånd ender med at have så store økonomiske problemer, at de må starte forfra. For dem synes jeg at 3 år er meget lang tid, og i en international sammenhæng har vi haft en lang tidsgrænse, hvor man ligesom er i karantæne. Derfor vælger vi så at sige, at der bliver mulighed for en gældssanering, der kører over en 3-årig periode. Det tror jeg vil medvirke til, at de med alle de gode intentioner og ikke med den onde vilje, der ender i en ulykkelig økonomisk situation, så hurtigere kan komme ud af det igen.

Men det andet, jeg godt vil sige, er, at det er mindst lige så vigtigt for regeringen at understrege, at hver gang der opstår en sag med ubetalte regninger, er der også kreditorer på den anden side, og det kan jo også være små håndværksmestre og andre, som gerne vil have det arbejde, de har udført, betalt. Derfor er det vigtigt, at vi laver nogle regler, der også tilgodeser kreditor. Derfor mener jeg også, at det er rigtigt, at vi har lavet den her praksis, hvor man ikke kan begive sig ud i gentagen spekulation i bare at stoppe sin virksomhed og så ellers kunne starte forfra igen den ene gang efter den anden.

Så med det her regelsæt, hvor man kan komme hurtigt ud af det igen første gang, men hvor man så får en slags karenperiode på 10 år, før man kan benytte sig af ordningen igen, mener jeg, man har taget hensyn ikke bare til iværksætterne, men også til kreditorerne, som har krav på deres penge.

Og med disse ord vil jeg sige, at jeg har været meget glad for den opbakning, der har været til forslaget, og jeg ser frem til en god udvalgsbehandling af forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 11.50

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 11: Forslag til lov om ændring af straffeloven og visse andre love. (Berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler, kriminalitet i juridiske personer, klagebegrænsning og hvidvaskning i spillekasinoer m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Birgitte Josefsen (V):

Gennem de seneste år er antallet af sager vedrørende berigelseskriminalitet vokset betydeligt, og gennem årtier har det vist sig, at den kreative og udspekulerede skattesvindler eller den kreativt tænkende, der gør alt for at snyde ved at modtage uberettigede sociale ydelser, har kunnet slippe med meget små straffe i modsætning til den lille mand, der har optrådt som decideret tyveknekt – ja, ham eller hende har vi kunnet føre bag tremmer for selv små ting.

Heldigvis har både den politiske og den folkelige opfattelse ændret sig, i takt med at mulighederne for at få fingrene uberettiget ned i den offentlige kasse har vist sig indimellem et være meget enkle, ligesom det tætte samarbejde med EU har vist sig at skabe et nyt marked for berigelseskriminalitet.

Hverken politikerne eller befolkningen bryder sig om den udvikling, der har været og er, og det har flere sager jo vist. I Venstre bryder vi os ikke om udviklingen, og vi bryder os mindre om, at der ikke kan udmåles en straf, der står mål med de grove overtrædelser, der indimellem foregår på området. Derfor finder vi det i Venstre vigtigt at få en overordnet bestemmelse med en høj strafferamme over for de grove overtrædelser.

Venstre kan ligeledes støtte ministerens forslag i lovforslaget om en ændring af klageadgangen samt ændringer vedrørende spillekasinoerne, der fremover i 5 år skal kunne dokumentere, hvad der er foregået på kasinoet, ligesom de bliver pligtige til at instruere personalet i at have opmærksomhed på de transaktioner, der kan foregå i tilknytning til hvidvaskning af penge.

I Venstre vil vi arbejde for at ændre holdningen til snyderi med offentlige midler. De, der ikke kan holde fingrene væk fra andres kasser, må føle, og derfor tilslutter vi os det her forslag.

Formanden:

Tak til fru Birgitte Josefsen. Og så er det hr. Morten Bødskov som ordfører.

Morten Bødskov (S):

Det her lovforslag det har jo tidligere været førstebehandlet, så jeg skal bare ganske kort redegøre for de grundlæggende synspunkter, Socialdemokratiet har til det.

Lovforslaget har, som det også fremgår af det, tre formål.

Socialdemokratiet støtter for det første de forslag til ændringer, der vedrører både Rigsadvokaten og Rigspolitechefens ansvarsområder, og det samme gælder for ændringen af spillekasinolovgivningen.

Det centrale i lovforslaget er ændringer af straffeloven, således at indsatsen mod økonomisk kriminalitet, kriminalitet i virksomheder og særlig berigelseskriminalitet mod offentlige midler forstærkes.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det her lovforslag, og særlig den sidste del af det, har været længe ventet fra Socialdemokratiets side. Det bygger på det såkaldte Brydensholtudvalgs arbejde, og årsagen til, at vi står her i dag og diskuterer spørgsmålet om en forstærket indsats eksempelvis mod berigelseskriminalitet mod offentlige midler, er jo de såkaldte selkskabstømmersager.

Hr. Ole Stavad, som på daværende tidspunkt var socialdemokratisk skatteminister, har meget rammende betegnet det, der var i gang dengang, som danmarkshistoriens største røveri. Der var 1.500 sager, hvor vi, fællesskabet, blev bedraget for 2,1 mia. kr. Det er det, det her handler om. Det er derfor, at det her forslag er utrolig vigtigt, og Socialdemokratiet støtter, som det også fremgik af førstebehandlingen i sidste samling, de ændringer, der er lagt op til, således at det bliver muligt at få skærpet indsatsen over for berigelse mod offentlige midler.

Sidst havde vi også den manglende sammenhæng, som vi påpegede i lovforslaget, til debat i Folketingssalen. Det er sådan, at vi jo dengang opfordrede til, at man, hvad angår de følgeændringer af lovforslaget, der skal ske på Skatteministeriets område, sørger for at få det bragt i orden, inden det samlede lovforslag træder i kraft. Det vil medføre, at der er en fornuftig harmoni i lovgivningen, og vi sikrer, at det her lovforslag kommer til at virke, den dag det rent faktisk træder i kraft.

Kl. 11.55

Men Socialdemokratiet støtter som sagt lovforslaget, som vi gjorde, da det sidst var til første behandling, og vi gør det med glæde, fordi vi har ventet længe på, at vi nu for alvor kan få sat ind over for den type af svindel, som, sidst den blev praktiseret, gav sig udtryk i kraftig berigelseskriminalitet rettet mod offentlige midler.

Konklusionen på den fadæse, som vi så dengang, er, at vi i tide må gribe ind fra politisk si-

de. Vi må ikke se passivt til. Vi må ikke lave selvskabte skattehuller i vores lovgivning, og det dårligste, vi kan gøre, er at amputere kontrolmyndighederne på det her område. Så ved vi, hvad det fører til: Så fører det til, at denne slags huller bliver udnyttet meget groft – huller, som altså dengang kostede fællesskabet 2,1 mia. kr.

Med de ord støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Morten Bødskov. Den næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt, og når det ordførerindlæg er overstået, holder vi frokostpause.

Morten Messerschmidt (DF):

Dansk Folkeparti hilser det velkommen, at regeringen med det her lovforslag vil hæve straffemidlerne for kriminalitet begået mod offentlige midler.

Ikke mindst er det glædeligt, at der sker en fordobling af straffen i § 289 om skattesnyderi og lignende. Det er jo velkendt, at der særlig i indvandrerkræde er store vanskeligheder ved at overholde reglerne for skat, moms, sort arbejde, afregning af diverse afgifter osv. Og det har altid fra Dansk Folkepartis side været et ønske at højne strafniveauet og dermed skabe større konsekvens.

Ligeledes er det positivt, at man med de foreslåede ændringer af straffeloven skaber større gennemsigtighed ved at samle bestemmelserne i § 289 – og i § 289 a som den subsidiaire bestemmelse. Netop på dette område er det helt afgørende for Dansk Folkeparti, at der sker stramninger.

Hvad angår bestemmelserne i § 289 a, undrer vi os dog en smule over, at man lægger op til, at strafferammerne tilsyneladende skal sættes ned, nemlig fra de nuværende 4 år til det foreslåede 1½ år. På side 12, spalte 1 i lovforslaget argumenterer regeringen for, at der skulle være tale om en skærpelse, da man henviser til de nye strafferammer på 8 år i § 289. Men for os at se vil man sagtens kunne fastholde de 4 år i § 289 a og fortsat have en højere strafferamme i § 289 og dermed få en skærpelse ved de særlig grove overtrædelser i § 289. Det er noget, som vi må se på i udvalget.

Generelt er det for Dansk Folkeparti tilfredsstillende, at man lægger op til hårdere straffe for snyd og svindel med offentlige midler. Uanset om man modtager tilskud fra EU eller penge fra

den danske stat, så skal straffene for forsætlige overtrædelser være hårde og konsekvente.

Det er helt klart, at vi har oplevet en lang række sager – de tidligere ordførere har været inde på nogle af dem, og jeg har selv nævnt sager fra indvandrer miljøer – men også sager, hvor man direkte spekulerer i, hvordan man kan snyde sig til flest mulige offentlige kroner, og det er simpelt hen uacceptabelt. Det skal straffes.

Endvidere indeholder lovforslaget opstramninger på et bredt spektrum af områder, lige fra dem, jeg har været inde på med socialt bedrag osv., til opstramning af bl.a. kasinoernes ansvar ved hvidvaskning af penge. Vi ser bl.a. positivt på, at tiden for opbevaring af de informationer, som man har om gæsterne i diverse kasinoer, forlænges til mindst 5 år. Det tror vi er fornuftigt set i forhold til de problemer, der kan være med hvidvaskning af sorte penge og penge fra kriminalitet i kasinoerne.

Langt hovedparten af de forslag, som er indeholdt her i L 11, er gode og vil få en varm modtagelse fra Dansk Folkepartis side. Der er dog visse områder, som jeg også har været inde på, der vil kræve et nærmere eftersyn. Det må vi se på i udvalget. Vi ser frem til en konstruktiv og ihærdig indsats for at få det her lovforslag gjort lidt bedre og derefter vedtaget.

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.59

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptages

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Også forslaget her kan vi støtte fra De Konservatives side. Forslaget er en genfremsættelse, og jeg vil som indledning henvise til, hvad vores ordfører sagde, da forslaget sidste gang blev behandlet her i Folketinget, og i dag kun kort ridse

op. Der har været ordførere før mig, som har gjort det samme på hver deres måde, alt efter hvad hver især syntes, der var værd at fremhæve.

Vi ser forslaget som et godt forslag, der sørger for, at man er i stand til at pålægge en sanktion, hvis der svindles med både EU-midler og danske midler, og vi indstiller forslaget til vedtagelse.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Dette forslag er som bekendt en genfremsættelse. Da det sidst blev behandlet, sagde den daværende radikale ordfører, fru Elisabeth Arnold, at forslaget indeholdt en hel buket ændringer, og at der naturligvis derfor ville være både tidsler og tulipaner i buketten, og sådan forholder det sig stadig.

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget om ændret klageadgang; der er tale om forklinger uden retssikkerhedsmæssige problemer, så vidt vi kan se.

Vi tilslutter os også forslaget vedrørende spillekasinoer, for vi støtter fuldt ud bestræbelserne på at opklare den kriminalitet, hvor det økonomiske udbytte hyppigt hvidvaskes på steder, hvor store penge omsættes, uden at det kan kontrolleres alt for nøje.

Forslaget indebærer, at kasinoerne skal opbevare data i 5 år, og at personalet kan straffes, hvis det ikke er agtpågivende. Vi er opmærksomme på, at der har været enkelte kritiske høringsvar, der giver udtryk for bekymring over, at personalet vil kunne få svært ved at gennemskue, hvad manglende agtpågivenhed indebærer. Derfor vil Det Radikale Venstre opfordre til, at vi under udvalgsarbejdet får belyst, om der kan udarbejdes retningslinjer for personalet. I princippet er vi fuldstændig enige i, at det er godt at sætte ind på dette område med længere opbevaring af data, og vi er også opmærksomme på den sproglige opstramning af formuleringen i det oprindelige forslag, for så vidt angår personalet.

Det Radikale Venstre er også positive over for de mere ensartede regler for berigelseskriminalitet med offentlige midler. Det er en klar forbedring, at der ikke sker forskellig strafferetlig behandling, alt efter hvilken offentlig kasse der er tale om. Ændringerne bygger på en betænkning fra Brydensholtudvalget, men det er mærkeligt, at der ikke er opnået overensstemmelse mellem dette lovforslag og den særlovgivning, der i øvrigt skal omfatte samme område.

Den nødvendige følge- og parallellovgivning er, så vidt vi kan se, ikke på plads, og derfor glæder vi os til at høre ministeren – enten her eller i Folketingets Retsudvalg – om det ikke kan bekymre lidt, at den nødvendige følgelovgivning ikke er helt på plads, så lovforslaget kan få effekt, samtidig med at det træder i kraft. Ellers bliver det vel ren symbollovgivning.

Endelig er der strafskærpelsen til 8 års fængsel. Jeg vil godt sige, at Det Radikale Venstre påtænker at støtte det samlede lovforslag, men vi er bestemt ikke tilhængere af strafskærpelsen, og flere af høringssvarene siger også, at strafskærpelsen ikke vil have nogen effekt.

Vi har gang på gang i de senere år måtte lægge øre til, at det strider mod almindelig retsfølelse, at voldsforbrydelser straffes mildere end økonomiske forbrydelser. VK-regeringen har gennemført kraftige forhøjelser af strafferammerne for stort set alle voldsforbrydelser, men nu strammes strafferammen for økonomiske forbrydelser, så den tidligere ønskede forskel i straffniveauet mellem økonomiske forbrydelser og voldsforbrydelser forsvinder altså. Og hvad bliver det næste? Skal vi høre et hylekor om strengere straffe for legemsbeskadigende forbrydelser, fordi det ikke kan være rigtigt, at der ikke er større forskel mellem straffene for voldsforbrydelser og økonomiske forbrydelser? Så kan vi jo starte helt forfra, og så vil argumentationen gå i ring igen og igen. Det Radikale Venstre vil opfordre justitsministeren til nøje at genoverveje den del af forslaget.

Kl. 13.05

Sluttelig vil jeg endnu en gang gerne understrege, at vi synes, det er lidt af en uskik med disse samleforslag. Men alt i alt vil vi gerne give forslaget en positiv behandling i udvalget på nær punktet om de højere strafferammer.

Pernille Frahm (SF):

Jeg må lige starte med at sige, at angående de to forslag, vi behandlede tidligere, altså L 9 og L 10, hvor Enhedslisten ikke var til stede, skal jeg sige fra fru Line Barfod, at de henholder sig til de ting, de fremkom med under førstebehandlingen af de tidligere fremsatte forslag, og medmindre de dukker op nu, skal jeg sige, at det også gælder for dette forslag.

Om forslaget her vil jeg ellers sige på fru Anne Baastrups vegne, at for SF at se er forudsætningen for, at der kommer nogen effekt ud af forslaget, at der bliver tilført de ressourcer, der skal til for at sikre en effektiv behandling, så

Statsadvokaten for Økonomisk Kriminalitet kan fuldføre sit arbejde. Ellers holder alle de meget fine ord jo ikke i praksis.

For os at se er det meget vigtigere, hvis man ser på det præventive, at de, der overvejer at udøve denne slags forbrydelser, kan være sikre på, at de vil blive opklaret. Det har en meget stærkere præventiv effekt end alle mulige forhøjelser af straffen, ja, næsten op til livstid. Det store problem på dette område er jo, at man kan begå forskellige typer økonomisk kriminalitet og gøre det trygt, fordi sagerne er så komplicerede og kræver en så enorm arbejdsindsats, at man kan læne sig tilbage og regne med, at de aldrig nogen sinde bliver opklaret.

Vi synes ikke om, at strafferammen bliver forhøjet. Vi mener, præcis som den radikale ordfører sagde, at vi kommer ind i en ond cirkel, hvor den ene type kriminalitet hele tiden bliver holdt op mod den anden type kriminalitet, og man bare bliver ved med at skrue strafferammerne op og op og op. Det fører jo ikke nødvendigvis til det resultat, at vi får lavere kriminalitet, det fører først og fremmest til det resultat, at vi får fyldt fængslerne op og får problemer, som vi så senere skal behandle her i salen.

Med hensyn til spillekasinoers ledelse og hvem der kan gøres strafansvarlig, vil vi gerne bruge udvalgsarbejdet på at sikre den retssikkerhedsmæssige side af sagen. Vi vil gerne sikre, at de problemer, som Datatilsynet og Menneskerettighedsinstituttet har fremført, bliver undersøgt nøje, at vi forholder os fornuftigt til dem, og at vi får løst de problemer.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for den brede støtte, der er til lovforslaget, og forsøge at besvare et par af de spørgsmål og kritikpunkter, som blev rejst undervejs.

Jeg vil godt indlede med at sige, at lovforslaget bygger på betænkningen fra Brydensholtudvalget om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet, og som flere har været inde på, er meningen med lovforslaget at lave en overbygningsbestemmelse i straffeloven, som omfatter alle grove overtrædelser af skatte-, afgifts-, told- og tilskudslovgivningen. Der indføres et generelt princip, hvor strafferammen forhøjes til fængsel i indtil 8 år for de meget grove tilfælde, og som flere har været inde på, skabes der også parallelitet mellem EU's svigbestemmelserne og svig med nationale midler, så man ikke rent teknisk

kan spekulere i, om man svindler med EU- eller med nationale støtteordninger.

Flere ordførere, herunder Socialdemokratiets hr. Morten Bødskov og De Radikales hr. Simon Emil Ammitzbøll, har været inde på, at skal der være sikkerhed for, at denne lovgivning er kommet på plads, skal følgelovgivningen inden for andre ministres områder også være på plads. Det samme synspunkt blev faktisk gjort gældende, da vi behandlede lovforslaget forud for folketingsvalget, og jeg kan sige her til glædelig orientering, at skatteministeren har fremsat et lovforslag, som har tilknytning til det lovforslag, vi behandler her. Det hedder L 96, og det blev fremsat den 23. februar, så den følgelovgivning, vi drøftede dengang, kommer altså med Folketingets velvilje på plads, inden folketingsåret er slut.

Kl. 13.10

Et andet spørgsmål, som er blevet rejst her i dag, er fra hr. Morten Messerschmidt. Jeg tror, det går på en misforståelse af, hvad lovforslaget egentlig omhandler, for så vidt angår § 289 og § 289 a. Det lød lidt på Dansk Folkepartis ordfører, som om vi har en soft on crime-justitsminister, der lempet lovgivningen og laver lempeligere straffelovsbestemmelser, men det er ingenlunde tilfældet. Der er tale om en betydelig skærpelse af lovgivningen, og jeg vil godt gøre lidt ud af at forklare lovteknikken, fordi jeg tror, hr. Morten Messerschmidt har læst tingene på en lidt anden måde, end de egentlig skal forstås.

Lovteknikken er bygget sådan op, at i de meget milde tilfælde kan man få en straf på op til 1 år og 6 måneders fængsel, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 289. Det er en meget sædvanlig praksis at sige, at der er en almindelig bestemmelse, der ikke har en særlig høj strafferamme, men det er faktisk sådan, at vi normalt rådgiver de andre ministerier ved at sige, at der er for det første en sådan bestemmelse, men der er for det andet en overliggende bestemmelse, som hæver strafferammen til det dobbelte, altså fra 4 til 8 år, og den opfanger alt.

Hvis man skulle følge hr. Morten Messerschmidts tankegang, ville der nærmest være tale om en lempelse, men vi forhøjer altså straffen til det dobbelte, fra 4 til 8 år, for de grovere overtrædelser. Dansk Folkeparti er meget velkommen til at stille spørgsmål om det mere lovtekniske under udvalgsbehandlingen, men jeg vil gerne understrege, at der altså er tale om en lovteknisk skærpelse og ikke en lempelse af reglerne. Det tror jeg må være ordene.

Jeg takker selvfølgelig for opbakningen og har også noteret mig, at der er andre elementer, som man gerne vil berøre under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret fra justitsministeren.

Det lovforslag fra justitsministeren, jeg står med her, gør, at man fremover vil have en strafferamme på 1 år og 6 måneder i § 289 a, men i min venstre hånd har jeg den gældende straffelov, som siger, at der er en strafferamme på 4 år. I § 289 lægges der så op til, at der skal ske en forhøjelse af strafferammen fra 4 til 8 år, men så kunne man vel godt fastholde de 4 år i § 289 a og alligevel forhøje strafferammen fra 4 til 8 år i § 289, som altså skal fange de særlig grove overtrædelser.

Det var det, jeg var inde på i min ordførertale, og jeg vil bare gerne høre, om ministeren ikke kan bekræfte, at det er rigtigt, at strafferammen i § 289 a sænkes, hvilket egentlig ikke ville være nødvendigt, fordi man forhøjer den til det dobbelte i § 289.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nej, men det, der er problemet, er, at sådan kan man ikke stille det op.

Sagen er den, at i de meget, meget, meget små tilfælde vil straffen aldrig blive over 1 år og 6 måneder. Så vil det ikke give nogen mening at skrive 4 år, når man altid bevæger sig nede på måske mellem 6 og 8 måneder, og derfor fastholder vi 1 år og 6 måneder. Men for alt, der ligger over det, skal strafferammen ikke være 4 år, men 8 år, så der er altså tale om, at vi flytter de grove forbrydelser op i en endnu højere strafferamme med op til 8 års fængsel.

Jeg kan godt forstå hr. Morten Messerschmidts tankegang, men jeg forsøger altså at forklare, at lovteknikken er skruet sammen på denne måde, for at man kan fange flere, og der er flere, der bliver omfattet af den høje strafferamme. Det er derfor, vi har bygget det op på denne måde.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret.

Jeg er helt med på, at tanken er, at når man kommer længere opad i deliktansvaret, skal man også nærme sig § 289 og altså væk fra

§ 289 a. Men jeg kan stadig ikke forstå, hvad logikken er i at sænke strafferammen, blot fordi de hårde deliktområder flyttes til § 289, hvor der er direkte forsæt osv.

Jeg går ud fra, at overgangsordningerne med de forskellige doli skal bruges i gråzonen mellem de to paragraffer. Men jeg kan stadig ikke forstå, hvorfor man ønsker at sænke strafferammen for de vage delikter, og kan ministeren ikke prøve at elaborere det her? Ellers kan vi tage det i udvalget, det kan vi jo også gøre.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg er meget tilhænger af, at når vi laver lovgivning, og ikke mindst når vi ser på strafferammer, skal den udnyttes fuldt ud, og det giver ingen mening at sige, at der er en strafferamme på 4 års fængsel, hvis det, der tænkes på, er forbrydelser, som maksimalt kan give op til 1½ års fængsel.

Det, der kunne ske, hvis man fulgte hr. Morten Messerschmidts tankegang, var jo, at det kunne animere de dommere, der måske synes, vi går lige lovlig hårdt til værks, til at benytte sig af det og sige: Jamen så holder vi os nede i den lave kategori. Det vil vi meget gerne undgå, og derfor er der dette meget skarpere skel mellem, om man hører til i den ene eller den anden kategori. Jeg vil sige, at traditionelt tilråder vi egentlig også de andre ministerier at forsøge at gøre den forskel, så vi har sikkerhed for, at der er flere, der bliver behandlet i den grovere afdeling.

Jeg er absolut indstillet på, at vi under udvalgsbehandlingen drøfter sagen videre, så også Dansk Folkeparti får tilfredsstillende svar på de spørgsmål, der er blevet rejst.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Fuldbyrdelse af straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol samt begrænset fællesskab for »negativt stærke« indsatte m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo for så vidt lidt af en historisk dag i dag, for med dette lovforslag foreslås indført en ny afsoningsform – i daglig tale kaldet fodlænke. Men det er jo ikke, som det var i gamle dage i de varme lande, fodlænken er elektronisk, så man kan bevæge sig.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at personlig har jeg selv gennem årene, når vi har diskuteret det, gjort mig nogle etiske overvejelser, og der har været forskellige opfattelser i Venstres folketingsgruppe. Men det er en enig folketingsgruppe, der i dag anbefaler dette forslag om, at vi nu skal prøve at se, hvordan det går med de såkaldte elektroniske fodlænker.

Det fremgår, at der er en sammenhæng mellem dette forslag og forslaget til ændring af færdselslovens regler om spirituskørsel, der blev behandlet tidligere på dagen. Det er altså en nogenlunde kendt persongruppe, forslaget omfatter, men jeg kan da godt forudse, at hvis det bliver en succes, vil vi begynde at se på andre områder. Jeg har også hørt justitsministeren sige i valgkampen, at man måtte se på det, og jeg kan sige, at det er vi helt indforstået med. Vi vil følge udviklingen nøje og se, om forslaget også kan bruges på anden måde.

Vi har lagt meget vægt på i Venstre, at det skal være frivilligt, fordi der kan være nogle, der har forskellige overvejelser og ikke ønsker denne afsoningsform. Det er altså en ordning, der nu kan anvendes efter ansøgning fra den enkelte, og det kan vi i det hele tilslutte os.

Den anden del af lovforslaget vedrører indskrænkninger af de indsattes rettigheder, og det er jo en meget vidtgående bemyndigelse, ministeren her beder om. Baggrunden for forslaget er de forfærdelige overfald i fængslerne. Jeg tror, alle Retsudvalgets medlemmer jævnlige modta-

ger henvendelser fra de ansatte i fængslerne, og mon ikke vi alle kan være enige om, at fængselsfunktionærernes arbejdsmiljøforhold er mere end det, man kan kalde almindeligt dårlige? De lever med en forfærdelig risiko, specielt de steder hvor de negativt stærke fanger er samlet, og vi kan derfor godt give tilslutning til, at der nu sker noget, så der hurtigere kan ske en adskillelse, og at rettighederne indskrænkes.

Men jeg er også nødt til at sige på Venstres vegne, at i Retsudvalget er vi naturligvis nødt til at få beskrevet de retssikkerhedsmæssige konsekvenser af denne bemyndigelse. Vi vil så tage stilling til, om der skal ske nogle retssikkerhedsmæssige tiltag for at sikre, at der sker en kontrol.

Vi afventer arbejdet i Retsudvalget, men alt i alt kan vi altså tilslutte os forslaget, sådan som det ligger.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu er det jo sådan, at der er nogle tilfælde, hvor der ingen tvivl er om, at der har været faktuelle trusler. Det er kendt af alle, og den gruppe skal også have mulighed for at komme i en eller anden supercelle. Men der er også en gråzone.

Når en afsoner angiver en medindsat, er henvendelsen underkastet fortrolighed. Der er ikke nogen, der ved, hvad der rent konkret er baggrunden for, at den pågældende bliver overflyttet, bortset fra Kriminalforsorgen og justitsministeren, og vil fru Birthe Rønn Hornbech være med til, at vi eventuelt snakker om domstolskontrol eller en anden form for ekstern kontrolmyndighed uden for systemet, så den gråzone helt uden tvivl bliver underlagt en højere grad af retssikkerhed end den, der lægges op til i lovforslaget?

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg opfatter forslaget sådan, at det selvfølgelig er dybt præget af de situationer af meget ulykkelig karakter, vi har set, og hvor det er nødvendigt, at der kan gribes meget hurtigt ind. Men som jeg også sagde, er det en meget vidtgående bemyndigelse til justitsministeren, og derfor mener jeg, som jeg også gav udtryk for, at vi først skal have en beskrivelse af de retssikkerhedsmæssige konsekvenser. Derefter må vi i Venstre så overveje, om vi efter forhandling med justitsministeren kan få en stramning igennem.

Jeg vil ikke lægge mig fast på noget bestemt her i dag, men det er klart, at når jeg læser lovforslaget, er der jo ikke noget mærkeligt i, at jeg med min baggrund også tænker: Er det noget for domstolene? Men det er slet ikke noget, vi kan lægge os fast på i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kvitterer selvfølgelig for fru Birthe Rønn Hornbechs meget positive tilsagn om, at vi skal se ekstra meget på retssikkerheden.

Vi har jo set, at med hensyn til supercellerne på Politigården lagde man fra ministerens side oprindeligt op til, at de bare skulle være en trussel, og at der ikke var noget ønske om at bruge dem. Men nu kan vi se, at samtlige celler er i brug, så derfor kan man vel også se frem til, at de celler, der i givet fald måtte blive etableret, rent faktisk også bliver udnyttet til sidste celle. Man kan jo også forestille sig, at der måske ville være nogle retssikkerhedsbetænkeligheder ved det, så derfor er jeg glad for fru Birthe Rønn Hornbechs tilsagn.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg hørte jo fru Anne Baastrup i radioen her i formiddag, men jeg håber, at fru Anne Baastrup også har forståelse for de ansattes vilkår. Vi skal forsøge at finde ud af, hvor balancepunktet skal ligge, men fru Anne Baastrup ved jo godt, hvordan forholdene er i mange af fængslerne, og vi må i hvert fald sige fra Venstres side, at det ganske enkelt skal stoppes.

Morten Bødskov (S):

Da vores ordfører på dette forslag, fru Lissa Mathiasen, har lagt sig syg, har jeg lovet på hendes vegne at fremføre følgende:

Dette lovforslag har to formål, nemlig dels at gøre det muligt for spirituskørseldømte at afsone deres straf i hjemmet med en elektronisk fodlænke, altså en chip, dels i helt særlige situationer at begrænse fællesskabet for de indsatte i vore fængsler.

Gennem længere tid og senest i forbindelse med forhandlingerne om den nye flerårsaftale for Kriminalforsorgen har vi drøftet mulighederne for brug af elektroniske fodlænker. Dengang som nu mener Socialdemokratiet, at afsoning i hjemmet med en elektronisk fodlænke kan være et udmærket supplement til afsoning i en af Kriminalforsorgens institutioner. Erfarin-

ger fra Sverige viser da også, som det er fremhævet i lovforslaget, at markant færre falder tilbage i kriminalitet, hvis de afsoner i hjemmet frem for i et traditionelt fængsel.

Men ligesom i Sverige skal der også her i Danmark være en række forudsætninger på plads, for at man med nogenlunde sikkerhed kan fremskrive konklusionen fra Sverige, altså at færre falder tilbage i kriminalitet. Vi må sikre, at den medfølgende behandling, som selvfølgelig skal ske, er tilstrækkelig, og det er meget vigtigt, at vi er opmærksomme på, at det, at man sætter en elektronisk chip på ankelen af en person, jo ikke løser det alkoholproblem, som oftest gemmer sig bag spirituskørsel.

I lovforslaget er der nævnt en række kriterier, som skal være gældende, for at man kan komme under denne ordning, eksempelvis at man skal have fast bolig eller fast arbejde. Der kan dispenseres, nuvel, men hvad er grundlaget for de dispensationer, som kan finde sted? Hvad med de personer, som ikke opfylder kravet til at få dispensation fra den oprindelige ordning? Hvad med de behandlingstilbud, de pågældende jo stadig har behov for? Hvad sker der med dem? Bliver de svækket som konsekvens af den nye ordning her?

Endelig er der spørgsmålet om ressourcerne til Kriminalforsorgen. Hvis dømte spiritusbilister sendes hjem til deres lejlighed, risikerer vi jo faktisk, at når de kommer tilbage, står øllene populært sagt stadig på køl i køleskabet, og heller ikke med en elektronisk fodlænke er der særlig langt hen til køleskabet for at åbne den nye øl. Ergo er vi nødt til at sikre, at der er tilstrækkelige ressourcer til, at der også kan føres tilsyn med de folk, som vender hjem og skal afsone med en elektronisk chip, for ellers kan forslaget vise sig at være meget lidt nyttigt.

Lovforslagets andet element vedrører, som det også har været fremført, en ændring af straffuldbyrdsloven, især angående spørgsmålet om muligheden for at udelukke indsatte fra fællesskabet på den enkelte institution under Kriminalforsorgen. Socialdemokratiet stod i spidsen for de seneste ændringer af straffuldbyrdsloven om mulighederne for at udelukke indsatte fra fællesskabet på den enkelte institution. Som også Venstres ordfører var inde på, er der her tale om en balance, og især set i lyset af de udvidede muligheder, der ligger her, er jeg glad for at høre, at man også fra Venstres side er klar til at tage en diskussion om de retssikkerhedsmæssige konsekvenser af de udvidede mulighe-

der, man nu giver justitsministeren subsidært Kriminalforsorgen for at udelukke indsatte fra fællesskabet.

Kl. 13.25

SR-regeringen stod i spidsen for at gøre det muligt at udelukke såkaldte negativt stærke fanger og specielt rockerne fra vore fængsler. Årsagen var dengang som nu – det er vi helt opmærksomme på – trusler om vold og andet mod andre indsatte og de ansatte i Kriminalforsorgen. Det er fuldstændig uacceptabelt, og vi skal selvfølgelig gøre vort til at sikre, at der er ordnede forhold, også for medarbejderne og de øvrige indsatte, så vi kan sikre, at når folk er færdige med at afsone i Kriminalforsorgens institutioner, kommer de ikke ud som mere kriminelle, men gerne som mindre kriminelle.

Det er klart, at voldelig opførsel ikke kan undskyldes, men det er også værd at være opmærksom på, at også her er der selvfølgelig en årsag til, at spændingen er eskaleret så voldsomt, som den er. Vi har flere gange diskuteret det, og alle synes at være enige om, at de meget trange kår, som skyldes, at belægningsprocenten er hævet, så der er mange flere i fængsel, end kapaciteten er til i øjeblikket, skaber en fuldstændig uholdbar situation i Kriminalforsorgens institutioner.

Derfor vil Socialdemokratiet selvfølgelig også benytte denne lejlighed til at gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at regeringen får ryddet op i Kriminalforsorgen. Den ubalance, regeringen har skabt med sin retspolitik, er en væsentlig årsag til mange af de problemer, dette forslag skal forsøge at løse, og vi synes faktisk fra Socialdemokratiets side, det er ret imponerende, at man ikke reflekterer over, at der selvfølgelig er en årsag til de problemer, som er skabt.

Med disse kommentarer og spørgsmål ser Socialdemokratiet frem til et grundigt udvalgsarbejde med forslaget.

Kim Christiansen (DF):

Lovforslaget falder i to dele, som det også er blevet sagt tidligere.

Det første hovedformål med lovforslaget er ændring af straffuldbyrdsloven ved at indføre mulighed for, at personer, der er idømt ubetingede fængselsstraffe på indtil 3 måneder for overtrædelse af færdselsloven, efter ansøgning skal kunne udstå straffen på bopælen. Under afsoningen skal den dømte bære denne berømte elektroniske fodlænke.

I Sverige har man haft nogle rigtig gode erfaringer med ordningen, og undersøgelser har i hvert fald også vist, at der er markant færre, der falder tilbage i kriminalitet. Brugen af elektronisk fodlænke giver den dømte mulighed for at være hos sin familie og passe sit arbejde og vil derfor efter Dansk Folkepartis mening ikke have den negative sociale effekt, som en ubetinget fængselsstraf kan have. Ydermere er forslaget en del af finansloven for ad den vej at kunne nedbringe ventetiden på afsoning, som i hvert fald er u hensigtsmæssig i dag.

Af hensyn til retsbevidstheden så jeg gerne, at strafafsoningen kunne påbegyndes i umiddelbar tilslutning til domsafsigelsen. Her kunne elektronisk fodlænke anvendes, indtil der blev plads i fængsel eller arresthus, men det er en af de ting, vi må diskutere under udvalgsbehandlingen.

Det andet hovedformål med lovforslaget er at tilvejebringe mulighed for at begrænse de indsatte fællesskab i fængslerne i visse situationer. Forslaget skal give Kriminalforsorgen bedre mulighed for at isolere negativt stærke fanger, som ved brug af vold, trusler og økonomisk udnyttelse er en styrende faktor over for medindsatte og fængselspersonale. Man har allerede i Vestsre Fængsel og i statsfængslerne i Vridsløselille, Nyborg og Horsens etableret særlige afdelinger for rockere og andre negativt stærke indsatte. Dette giver mulighed for midlertidigt at begrænse eller ophæve fællesskabet, og det er specielt hensigtsmæssigt i forbindelse med fangeoprør, som vi senest så i 2004 i Nyborg Statsfængsel.

Det har været nævnt, at der skal være fokus på retssikkerheden, og det mener vi naturligvis også. Men man skal bare passe på, at det ikke går over i pjat, for der er altså en årsag til, at de dømte sidder, hvor de sidder, og vi er i hvert fald også nødt til at varetage fængselspersonalets rettigheder, så de kan få nogle ordentlige arbejdsvilkår. Det må være hovedformålet.

Dansk Folkeparti anbefaler lovforslaget.

Kl. 13.30

Tom Behnke (KF):

Det er absolut et interessant forslag. Det er jo glædeligt efter at have været ude af Folketinget i en 3-årig periode at vende tilbage og konstatere, at et af de forslag, som jeg i tidernes morgen fremsatte i Folketinget, nu ligger på bordet igen. Denne gang er det så ikke mig, der fremsætter det, men derimod justitsministeren. Det er godt

at se, og det er rart at høre i debatten her i dag, hvor mange positive tilkendegivelser der er i forhold til elektronisk fængsling i eget hjem.

Det er et forslag, som jo er godt og rigtigt, og som er et godt alternativ, eller om jeg så må sige et supplement til de afsoningsformer, vi kender i forvejen.

Når vi taler om elektronisk fængsling i hjemmet, skal man jo huske på, at der her kun er tale om en sanktionsmulighed, der kan bruges til de allermildeste domme. Man afsoner i sit eget hjem i stedet for at afsone i et åbent fængsel, så forskellen er altså alene, at man sidder i sit eget hjem i stedet for at sidde i et åbent fængsel i sin fritid, om jeg så må sige, for præcis som det gør sig gældende i de åbne fængsler, kan man altså også, når man afsoner i eget hjem, passe sit arbejde, passe sin uddannelse i dagtimerne.

Det er et godt forslag på den måde, at den dømte kan bevare kontakten til sin familie, kan bevare kontakten til sit arbejde eller til sin uddannelse, og der er jo også, som det blev nævnt fra flere ordføreres side, gode erfaringer fra bl.a. Sverige med, at resocialiseringen er absolut værd at tage med i overvejelserne her, for det er væsentligt bedre.

Man skal så huske på, at det jo ikke bare er sådan, at man får lov til at afsone i sit eget hjem, og så når tiden er gået, skal man aflevere den elektroniske lænke igen. Undervejs vil der være kontrol, der vil være uanmeldte besøg, der vil være restriktioner, der vil være begrænsninger i, hvad man må, og hvad man ikke må. Bl.a. vil sådan noget som alkohol være forbudt, og der vil altså blive foretaget uanmeldte besøg, hvor man vil kontrollere, om de regler nu også bliver overholdt.

Det er et godt forslag, og de gode erfaringer fra bl.a. Sverige kan vi forhåbentlig videreføre her i landet og gøre det her til en god orden.

Med forslaget starter man altså med at tage sig af de såkaldte spritbilister. Det er mit håb, at vi med tiden får så gode erfaringer, at vi kan udvide det til andre milde domme, så de, der ellers skulle have siddet i åbent fængsel, kan få lov til at afsone i eget hjem, men det får vi se. Nu kommer vi i gang, og det glæder jeg mig til.

Den anden halvdel af lovforslaget handler om at skaffe hjemmel til at begrænse fællesskabet i fængslerne i særlige situationer. Når helt ekstraordinære ordens- og sikkerhedshensyn gør sig gældende, kan man i nogle særlige situationer begrænse fællesskabet i fængslerne med den nye hjemmel.

Det, vi taler om her, er jo altså negativt stærke fanger, der ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt. Det er jo ikke sådan, at man bare kan gøre det her over for enhver indsat, men det er de negativt stærke fanger, der ikke kan finde ud af at opføre sig ordentligt, og det er bl.a. den ubehagelige oplevelse, der var med fangeoprøret nede i Nyborg Statsfængsel, der har givet anledning til det her.

Vi ser som Konservative, at det er et godt forslag, at det er nødvendigt at gøre det, at det er nødvendigt at have den mulighed, som man selvfølgelig ikke skal bruge igen og igen eller uafbrudt, som det nu passer ind, men kun i særlige situationer.

Lad mig derfor fremhæve, hvad ministeren netop har skrevet i sin fremsættelse af forslaget, nemlig at en afgørelse om midlertidig begrænsning eller ophævelse skal være påkrævet i den foreliggende situation, ligesom den ikke må have et omfang eller en udstrækning, der er mere vidtgående, end de ekstraordinære ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn nødvendiggør. Så burde man også have taget hensyn til de indsattes retssikkerhedsmæssige forhold.

Vi kan fra konservativ side støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er det, som ordføreren er inde på til sidst om det retssikkerhedsmæssige. Vi hørte før fra Venstres ordfører, at Venstre under udvalgsarbejdet gerne vil være med til at se nærmere på de retssikkerhedsmæssige problemer, der er blevet rejst bl.a. fra Institut for Menneskerettigheder om, hvorvidt bemyndigelsen er for bred, og at man har brug for at få den præciseret, så der er en større mulighed for folk til at se, hvad det er for et grundlag, der kan blive truffet afgørelse på, eventuel mulighed for domstolsprøvelse osv.

Vil De Konservative også være åbne for, at vi under udvalgsarbejdet ser nærmere på de her problemstillinger?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Der er ingen tvivl om, at vi fra konservativ side naturligvis vil se på det, hvis der kommer indsigelser, hvis der kommer nogen, som har noget at sige om det her. Hvis der kan sættes en finger på f.eks. det retssikkerhedsmæssige, så lytter vi gerne, så ser vi gerne på det, men der skal ikke være nogen tvivl om, at vi fra konservativ side ønsker at gennemføre denne her mulighed.

Det må være muligt for kriminalforsorgen, for fængslerne, for personalet at sikre sig selv og andre indsatte, når det er nødvendigt. Når det er absolut nødvendigt, må der kunne være denne mulighed.

Det kan godt ske, at lovforslaget her skal justeres en anelse, og det vil vi gerne være med til at se på, men vi står fast på princippet. Vi ønsker denne her hjemmel indført.

LI. 13.35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste i ordførerrækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Lovforslaget er endnu en gang todelt, hvilket jeg indledningsvis bliver nødt til lige kort og kritisk at bemærke igen. Jeg ved, jeg har sagt det om flere af forslagene i løbet af dagen, og jeg har også noteret mig justitsministerens begrundelse for, at det kan ske i en række tilfælde. Jeg synes så bare, at for den pædagogiske fremstillings skyld kunne man overveje, om det her egentlig ikke var et af de mere grelle tilfælde, at man tager begrænsning af fællesskabet for negativt stærke fanger og nye spændende afsoningsformer som elektroniske fodlænker i det samme forslag. Er det virkelig noget, der hører så tæt sammen, som der lægges op til? Det tror jeg ikke; men nok om det.

De to hovedformål er altså henholdsvis et skridt imod afsoning med såkaldte elektroniske fodlænker og en ny hjemmel til at begrænse fællesskabet i fængslerne i særlige situationer.

Jeg skal til at begynde med sige, at Det Radikale Venstre er positivt indstillet over for at finde frem til en løsning i begge sager. Hvad angår de elektroniske fodlænker har vi dog bemærket, at der er mange kritiske kommentarer i høringsrunden. Blandt de kritiske kommentarer lyder det, at trængslen i fængslerne er en selvskabt plage, overvågningen bliver for meget, og ordningen vil ramme socialt skævt.

Det Radikale Venstre har forståelse for en del af kritikken, og høringssvarene er efter vores overbevisning udtryk for, at der er en vis usikkerhed over for den nye afsoningsform. Derfor er vi også meget tilfredse med, at ministeren udvælger en afgrænset gruppe at afprøve denne nye afsoningsform på. Det vil vi gerne kvittere for.

Den sidste del af forslaget, begrænsning af fællesskabet i særlige situationer i fængslerne,

kan for så vidt også støttes af Det Radikale Venstre. Vi er også bekymrede for nogle af de retssikkerhedsmæssige betragtninger, og vi kan fuldt ud tilslutte os det, der blev sagt af Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, om de retssikkerhedsmæssige aspekter.

Men vi vil altså gå ind i arbejde med en positiv indgangsvinkel til det her lovforslag.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Lovforslaget er som tidligere nævnt delt op i to elementer, og det bringer mig over til en sådan lidt mere principiel kommentar, nemlig om vi dog ikke kan få lov til at behandle enkeltelementer hver for sig. Skal det alt sammen køres sammen? Men nok om det.

Det første er spørgsmålet om elektronisk fængsel. Det har været en diskussion, der har fungeret her i Folketingets Retsudvalg, jeg tror siden midten af 1990'erne, hvor der var en delegation fra Retsudvalget ovre i Sverige, og hvor de kom hjem meget begejstrede. Vi har i SF været meget i tvivl om, hvorvidt det var den rigtige måde at gøre det på, fordi der jo naturligvis altid er hensyn at tage til de forskellige mennesker, der skal have den her mulighed; forudsætningen for, at man kan få muligheden, er f.eks. en fast bopæl.

Omvendt oplever vi, at de erfaringer, der nu efterhånden er kommet fra Sverige, efter at det er blevet permanentgjort, er af en sådan karakter, at vi bestemt synes, at det er en god idé at få afprøvet muligheden for elektronisk fængsel også i Danmark. Vi så gerne, at det også var andre grupper end lige præcis folk med en spiritusdom, men ministeren skal have lov til at starte i det små. Det, vi også skal huske på, er, at behandlingen mod alkoholmisbrug naturligvis ikke må formindskes. Så ja til den del af forslaget.

Den næste del er for mig at se ganske, ganske besynderlig. Jeg kan ikke huske, at vi tidligere har diskuteret, at ministeren ville have en egentlig lovhjemmel, at det var nødvendigt med en egentlig lovhjemmel til at gennemføre det, som man nu har fået lavet på Politigården. Politigården har nu fået sine superceller, og da ministeren gik ud og forklarede om disse superceller, var det helt klare indtryk for mig med ministerens udmeldinger i pressen, at dette kun var no-

get, der skulle være en trussel. Ministeren regnede ikke med, at supercellerne skulle anvendes, og ministeren erklærede også klart, at det ikke var en god afsoningsform.

Det, vi så i den forbindelse skal huske på, er, hvad det er, vi vil med vores folk i fængslerne. Vil vi have, at de skal marginaliseres, at de skal opleve sig endnu mere udstødte, at de i højere grad skal få en os mod samfundet-holdning, eller vil vi have, at de skal komme ud og være kriminalitetsfri?

Kl. 13.40

I SF så vi meget gerne, at vi fik nogle færre ofre, og derfor skal vi have nogle bedre straffe og ikke en straf via en fuldstændig skønsmæssig, kan man sige, vurdering af, at nu har vi her en indsat, der skal i en supercelle. Der er ganske vist en vis form for klageadgang til Kriminalforsorgen og til justitsministeren, men den pågældende ved jo, at det er systemet selv, der vurderer det.

Samtidig ved vi jo også, at oplysningerne fra angiveren i det oprindelige fængsel, som har ført til, at en indsat nu sidder i en supercelle, efter straffuldbyrdelesloven og også efter reglerne her ikke er tilgængelige for den indsatte, og det betyder konkret, at han har en mangelfuld viden om, hvorfor han placeres tidsubestemt i en supercelle, men har en viden om, at han skal sidde i den samme celle måske 23 timer i døgnet uden at ane, hvornår det slutter. Får vi bedre folk ud af den behandling? Vores vurdering er nej!

Det mindste, man i hvert fald kan forlange af en sådan lovgivning – som efter min bedste overbevisning er lovgivning med tilbagevirkende kraft, fordi den nu skal omfatte det måske ulovregulerede, man gjorde ved at lave supercellerne på Politigården – er, at der er en domstolskontrol af overflytning til disse superceller.

Vi ved fra isolationsundersøgelsen, der kom tilbage i 1990'erne, at det er ødelæggende, helbredsnedbrydende at sidde i isolation. For mig at se er det meget, meget vanskeligt at se forskellen mellem isolation og så det cellefællesskab, man kan opleve ved at blive anbragt i en sådan supercelle.

Det, vi kan få ud af det her, er, at vi får fyldt fuldstændig op i alle de superceller, som ministeren får en total bemyndigelse til at lave. Der er ingen afgrænsning af, hvor mange hun skal lave, det er kun pengene, der sætter grænsen. Så vi vil fremover kunne se, at samtlige superceller er fyldt op, fordi der mangler pladser i fængsler-

ne. Hvad er det for nogle mennesker, vi får ud af de her fængsler? Får vi færre ofre ud af det? Nej, vi får flere ofre!

Forudsætningen for, at vi kan få de her mennesker ud kriminalitetsfri, er, at vi rent faktisk tager fat i de ressourcer, de måtte have, og så taler jeg ikke om de der negativt stærke nærmest religiøse fanger, som ikke vil ud af deres kriminalitet. Jeg taler om dem, som er hangarounds, og som man skønner er hangarounds, der nok er ligesom en lille smule stærke. Man aner ikke, om de reelt er stærke, eller hvad de er. Det er som regel dem, der indtil da er kommet bagest i køen i hele livsforløbet. Skal vi få dem ud som rigtig gode kriminelle, eller skal vi få dem ud som mennesker, der kan lade være med at begå kriminalitet?

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Der har jo ikke været meget åbenhed over for alternative strafformer, siden denne her regering tiltrådte for lidt over 3 år siden. Vi synes, man burde fokusere meget mere på, hvad vi kan gøre som alternativ til fængselsstraf.

Nu kommer man så med fodlænker. Som det er blevet citeret også tidligere, præciserer f.eks. Foreningen af Beskikkede Advokater i sit høringssvar meget klart, at det her er en nødløsning på et selvskabt politisk problem. Efter at man gennem flere år allerede under den socialdemokratiske-radikale regering har hævet straffene og hævet straffene og hævet straffene uden at afsætte de tilstrækkelige ressourcer til fængslerne, og hvor det er gået helt galt under denne regering med, at der bare bliver længere og længere ventetid, så prøver man at skabe lidt luft i fængslerne ved at sætte folk til at afsone med en elektronisk fodlænke derhjemme.

Vi er meget betænkelige ved at bruge elektroniske fodlænker. Vi mener, at hvis der er tale om mennesker, som man alligevel vurderer ikke behøver at sidde i et fængsel, så kunne man lige så godt bruge muligheden for samfundstjeneste eller betinget dom med andre vilkår frem for at give dem en elektronisk fodlænke på, og vi er bange for, at man i vidt omfang vil bruge det til at have endnu flere mennesker under overvågning, end vi har i dag.

Vi så hellere, at man brugte ressourcerne på samfundstjeneste, på betingede domme og på at udvikle andre alternativer til frihedsstraf.

Så er der den anden del af forslaget. Flere andre har været inde på problemet med, at de to dele er samlet i ét lovforslag. Det kan være, at justitsministeren på et tidspunkt hører kritikken så mange gange, at vi får forslaget delt op i to.

Men om indholdet vil jeg sige, at jeg er glad for den melding, der kom fra Venstres ordfører og også fra De Konservatives ordfører om, at vi kan se lidt på de retssikkerhedsmæssige problemer under udvalgsarbejdet.

Jeg håber, at det kan føre til, at vi så også kan få løst nogle af de retssikkerhedsmæssige problemer, kan få en præcisering af, hvad det egentlig er, man forestiller sig der skal være grundlaget for at kunne træffe beslutningen, og at der kommer mulighed for en domstolsprøvelse.

Kl. 13.45

Gennem de seneste ændringer, der har været på området, har man i større og større omfang lagt op til, at der kan træffes administrative afgørelser af meget vidtgående betydning for de mennesker, der sidder i fængsel. Jeg er meget bange for, at det betyder et meget dårligere klima i fængslerne og en meget større modstand fra fængernes side mod de ansatte, hvor det, vi jo skulle prøve at se på, var, hvordan vi får bedre vilkår i fængslerne.

Der er ikke særlig gode vilkår i fængslerne i dag, og derfor burde vi egentlig diskutere: Hvordan får vi løst de problemer i fængslerne? Hvordan sikrer vi bedre vilkår?

Jeg var ude til valgmøde med fængselsfunktionærerne her under den nylig overståede valgkamp, og jeg mener, at det, de sagde, var, at den gennemsnitlige pensionsalder for fængselsfunktionærer i dag er nede på 44 år. Der er altså noget helt galt, når folk er nødt til at trække sig tilbage så tidligt, og vi bliver nødt til at sætte flere ressourcer af.

Vi mener også, at man burde tage konsekvensen og lukke de store fængsler og i stedet bygge en række små fængsler, hvor man ikke får de her meget skarpe opgør, men i langt højere grad kunne sætte ind med behandling, give mulighed for uddannelse osv. og kunne sørge for også at have tilstrækkeligt med personale og veluddannet personale til at give de mennesker, der er sat ind i fængslet, en mulighed for en kriminalitetsfri tilværelse, når de kom ud, og så også sikre, at der var ressourcer nok til kriminalforsorgen i frihed, som skal tage sig af fangerne, når

de kommer ud igen og ikke længere er fanger, så de kan opbygge et liv uden kriminalitet.

Så ville vi langt bedre kunne forebygge, at der bliver nye ofre, vi kunne forebygge, at de, der er ansat i fængslerne, bliver nødt til at gå på pension så tidligt. Hvis det var det, man havde som formål, så var det en helt anden debat, vi skulle have, end denne her meget vide bemyndigelsesbestemmelse.

Vi håber, at det under udvalgsarbejdet kan lykkes at gøre det lidt mindre ringe end det, der ligger her, men jeg kan altså ikke forestille mig, at vi kan nå så langt, at vi vil kunne stemme for det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Det er den del af forslaget, der handler om elektronisk fængsling, jeg har et spørgsmål til.

Jeg kan huske for år tilbage, at daværende medlem af Folketinget for Enhedslisten hr. Søren Søndergaard og undertegnede var på en studietur til Sverige, hvor vi netop så på elektronisk fængsling. Jeg var sådan set overbevist i forvejen, men efter turen var hr. Søren Søndergaard også overbevist om, at det var en god idé. Jeg kan ikke huske det præcist, men jeg tror faktisk, at vi dengang lavede et fælles beslutningsforslag om det.

Derfor er jeg nødt til spørge i dag: Hvad er der sket hos Enhedslisten, siden man har foretaget denne kovending fra, at man var meget positiv over for det, til, at man nu faktisk er ret meget negativ over for det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu skal jeg ikke kunne sige, hvad hr. Søren Søndergaard har udtalt efter at have været med hr. Tom Behnke i Sverige.

Jeg kan sige det, som jeg også gav udtryk for her, at den situation, vi har i dag, er, at man er gået væk fra tidligere tiders politiske enighed om, at vi ikke skulle have flere fanger i fængslerne, som jeg kan huske at hr. Tom Behnke også var enig i, da han sad i Folketinget, og at vi i stedet skulle sikre, at vi hele tiden løbende udviklede alternativer til straf og justerede de forskellige former for strafferammer.

Man er gået over til en eskalerende udvikling, hvor vi sætter flere og flere mennesker i fængsel, en udvikling, der ligner den, der er i USA, og derfor er vi meget betænkelige ved, at man så også begynder at bruge elektroniske fodlænker,

når man har en politik, hvor man bare hele tiden udvider antallet af mennesker, der er under kriminalforsorgens opsyn. Derfor synes vi, at man hellere skulle gå ind og se på nogle andre former for straf end denne her form.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne indlede med at takke for, at næsten alle partier har haft en positiv tilgang til i hvert fald det store element, der er i lovforslaget, og som omhandler muligheden for nu at etablere hjemmeafsoning eller sagt med andre ord elektroniske fodlænker.

Der har været en principiel diskussion også om det her lovforslag, og det er også rejst et par gange tidligere i dag af flere af ordførerne, hvor meget forskelligt et lovforslag kan indeholde. Hr. Simon Emil Ammitzbøll har faktisk sagt det næsten ved samtlige de ordførertaler, han har holdt i dag, og fru Line Barfod og fru Anne Baastrup har også været inde på det under lovbehandlingen i dag.

Kl. 13.50

Jeg har også tidligere i dag redegjort for, hvad det er for overvejelser, der gør sig gældende, når man siger, hvor meget et lovforslag kan indeholde, for at man kan sige, det har en fælles identitet. Jeg synes sådan set, uden at jeg kan afgive nogen løfter, at det er en rimelig og fin nok diskussion at tage, hvor meget man kan pulje sammen.

Man kan dog sige, at på det her område er det jo alt sammen noget, der vedrører kriminalforsorgens forhold. Det er ikke sådan ting, der foregår i alle mulige forskellige rum. Men jeg skal i hvert tilfælde nok have det med i mine overvejelser også i det videre forløb, for det er også helt klart i regeringens interesse, at man er tilfreds med kvaliteten af den indholdsmæssige del af loven.

For så vidt angår lovforslagets første del, den, der omhandler fodlænker, har der jo været meget massiv opbakning til det. Jeg må sige, at det skuffer også mig meget, at Enhedslisten ikke rigtig tror på det her som en alternativ afsoningsmulighed. Meningen er jo altså, at man først får samfundstjeneste, og at fodlænken træder ind frem for en almindelig ubetinget frihedsstraf, hvor man kommer i et åbent fængsel. Der synes jeg faktisk ud fra et resocialiseringssynspunkt, at det her er en langt, langt bedre løsning. Men det er ikke mig, der skal rådgive Enhedslisten om, hvilken af de forskellige afsoningsformer det er

klogest at lægge sig fast på. Jeg er i hvert fald glad for de tilkendegivelser, der har været.

Jeg vil også gerne tilkendegive, at regeringen tror meget på, at denne her nye afsoningsform kan benyttes også på andre områder end det, som lovforslaget her omhandler. Men da der er tale om en ny ordning, som man skal have op at køre, og vi også må se på, hvordan erfaringerne bliver med den, synes vi også, det er klogt at holde os til en ret velafgrænset gruppe, som vi også ved at vi kan håndtere, bl.a. med hensyn til de tilbud, der skal gives. Her tænker jeg på tilbud om alkoholbehandling osv., og vi ved fra erfaringer fra Sverige, at præcis denne her gruppe er særlig velegnet til det.

Men jeg vil da gerne bl.a. over for fru Anne Bastrup, som rejste spørgsmålet, tilkendegive, at det da er regeringens intention, at hvis det her er en succes, så kan man også bruge det over for andre grupper. Det er jo ikke altid, at det virker lige logisk, at det eneste sted, man har at placere folk, f.eks. er i et åbent fængsel. Det kunne være, der var et alternativ, som var bedre.

Det må vi arbejde videre med, når vi ser, om evalueringen og erfaringerne med fodlænkerne er så positive, som vi forventer. Det giver jo sig selv, og det har flere også været inde på, at naturligvis skal der være tilstrækkeligt med mennesker ansat både i KIF og i den almindelige del af kriminalforsorgen til at håndtere det her, og det er en del af den aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, at der skal være mulighed for at etablere vores forslag om fodlænker.

Den anden del af lovforslaget har der været mere kritiske bemærkninger til, og en del af høringsvarene har også været kritiske og har rejst det, som man med en bred formulering kunne kalde retssikkerhedsmæssige spørgsmål.

Jeg synes faktisk, vi har gjort os meget umage med at sende vores kommenterede høringsoversigt over til Retsudvalget, hvor vi redegør for, hvordan vi har begrænset forslaget, men også forsøgt at imødekomme det, der er kommet fra Institut for Menneskerettigheder og også fra andre, om, hvordan lovforslaget skal forstås.

Jeg synes ikke, at der er nogen grund til at drøfte det i dag, specielt ikke fordi der jo alligevel også er positive tilkendegivelser af, at kriminalforsorgen altså skal have nogle redskaber, der gør, at man kan håndtere de få fanger, der virker meget negativt truende, men jeg er da absolut åben over for, at vi drøfter det her under udvalgsbehandlingen. Jeg har ikke nogen inte-

resse i, at noget, jeg synes er et godt instrument for kriminalforsorgen, er kritiseret sønder og sammen, fordi man er i tvivl om retssikkerhedsmæssige komplikationer, så jeg medvirker gerne til, at det bliver afklaret under udvalgsbehandlingen, så flest muligt af Folketingets partier føler sig trygge ved, at det her er gode og nødvendige redskaber, der kun skal bruges i helt ekstraordinære situationer.

Flere af ordførerne har været inde på, at den særlige afdeling, som vi har etableret på Københavns Politigård, skulle udgøre sådan et særligt retssikkerhedsmæssigt problem, og der er egentlig også flere, der har givet udtryk for, at den nok ikke rigtig virkede efter hensigten.

Nu vil jeg sige, at det faktisk er min opfattelse – og nu bygger jeg min opfattelse alene på Fængselsforbundet, men det er trods alt også dem, der er tættest på problemerne – at præcis denne her disciplinærmodel, som vi har etableret, har medvirket til at skabe et meget bedre klima i fængslerne. Det er den entydige tilbagemelding, jeg har fået fra Fængselsforbundet, at det får konsekvenser, at man nu kan gøre noget ved de negativt stærke fanger, f.eks. rockerne. Hvis en fange i en af de negativt stærke afdelinger kommer med trusler om vold mod personalet eller mod andre indsatte, så er der altså en mulighed for at flytte vedkommende et andet sted hen, hvor man afsoner under mere restriktive forhold. Det har været en meget stor succes, der er kommet et bedre klima i fængslerne, og derfor er jeg også utrolig glad for, at vi tog det initiativ.

Kl. 13.55

Jeg vil da gerne rose den tidligere regering for, at den etablerede stærkafdelingerne. Det var jo ligesom første skridt, men efterfølgende har det jo vist sig, at det altså ikke var tilstrækkeligt til at sikre personalet i fængslerne ordentlige arbejdsvilkår, og derfor har jeg været glad for, at vi etablerede afdelingen.

Vi har også redegjort heroppefra, bl.a. med udgangspunkt i de uroligheder, der var i Nyborg, for de helt ekstraordinære initiativer og restriktioner, man må sætte i værk, når et halvt fængsel begynder at lave ballade og skaber meget stor utryghed. Jeg er klar over, at det er vidtgående skridt, men jeg mener altså, at vi har gennemtænkt meget nøje både formuleringen i lovforslagets hjemmel og den måde, vi forventer at lovforslaget virker på.

Det vil jeg selvfølgelig meget gerne medvirke til at der kommer klarhed over under udvalgs-

behandlingen, for jeg mener ikke, at vi har noget retssikkerhedsmæssigt problem. Men jeg vil gerne medvirke til at sikre, at Folketingets partier også er trygge ved den ordning, som lovforslaget lægger op til.

Tak for den generelle tilslutning, og som sagt skal vi nok gøre os ekstra umage med den del, der handler om cellefællesskab osv., og med at besvare de spørgsmål, der måtte være fra Retsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 13: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Underretnings- og formkrav ved justitsministerens pålæg til anklagemyndigheden i straffesager).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er et lovforslag fra justitsministeren, hvor justitsministeren pålægger sig selv, at der skal være bestemte formkrav, at Folketinget skal underrettes, hvis justitsministeren blander sig i Rigsadvokatens afgørelser om tiltalerejsning eller det modsatte i almindelige straffesager.

Vi har ikke nogen indvendinger imod, at ministeren pålægger sig selv denne fremgangsmåde, men jeg skal altså sige, at på lang sigt er det fortsat Venstres opfattelse, ligesom da vi var i opposition, at vi må have en diskussion af Rigsadvokatens stilling. Vi ønsker en langt mere selvstændig stilling for Rigsadvokaten, og vi op-

fatter dette forslag som et lillebittebittebitte skridt i den retning.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Bødskov.

Morten Bødskov (S):

Spørgsmålet om justitsministerens mulighed for at gribe ind i straffesager er jo meget principielt, og derfor er det også godt, at vi efterhånden har brugt ganske megen tid på emnet. Sidst vi havde det til behandling, støttede Socialdemokratiet kun delvis beslutningsforslaget fra Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten, som krævede en ophævelse af justitsministerens beføjelser i konkrete straffesager.

Vi kunne ikke støtte forslaget om ophævelse af justitsministerens egenkompetence som anklager i sager vedrørende straffelovens kapitel 12 og 13, men Socialdemokratiet tilkendegav dengang og mener faktisk også stadig væk, at der er behov for ændring af reglerne.

Her peger vi særlig på, at når vi ser på Norge og Holland, så er der gode eksempler på, hvordan man kan sikre åbenhed og gennemsigtighed i det her spørgsmål, når det handler om justitsministerens mulighed for at gribe ind i straffesager.

Der er behov for åbenhed og gennemsigtighed, og årsagen er den, at selv det mindste grundlag for mytedannelse om ministerens motiver for et eventuelt pålæg, ja, det kan vi slet ikke være tjent med.

På den baggrund – og i øvrigt også i forlængelse af de bemærkninger, vi gjorde til beslutningsforslaget fra De Radikale, SF og Enhedslisten – mener vi faktisk, at det her lovforslag er udtryk for en fornuftig balance mellem ønsket om den åbenhed og gennemsigtighed, som jeg her har talt om, og selvfølgelig de særlige forhold, som må gælde, eksempelvis når det gælder justitsministerens indgreb i spørgsmål, der vedrører straffelovens kapitel 12 og 13.

Lovforslaget medfører helt konkret særlige underretnings- og formkrav, hvis justitsministeren ønsker at give anklagemyndigheden et pålæg. Det skal begrundes, det skal indgå i sagens akter, og der skal være mulighed for aktindsigt. Endelig skal Folketingets formand underrettes om et eventuelt pålæg.

Kl. 14.00

Samlet set mener vi i Socialdemokratiet, at vi her er landet fornuftigt, og vi kan støtte lovforslaget.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt (DF):

Det har igennem lang tid inden for den strafferechtslige proces været et bærende element, at der i rettens afvikling ikke blot skal ske retfærdighed, men at retfærdigheden også skal være synlig.

Der må ikke træffes afgørelser, som nok på den ene side er korrekte og retfærdige, men som på den anden side ikke kan gennemskues, eller som på grund af manglende belysning kan forekomme uretfærdige. Derfor er vi i Dansk Folkeparti glade for den ændring af retsplejeloven, som justitsministeren her lægger op til.

I Danmark sikrer grundloven magtens tredeling, og derfor er det sjældent, at vi ser en sammenblanding af de tre magtinstanser. Lovgivere og regering skal som udgangspunkt ikke blande sig i domstolenes virke, ligesom domstolene ikke skal blande sig i Folketingets og regeringens virke, så længe disse handler inden for lovens rammer.

Ifølge retsplejeloven henhører anklagemyndigheden således under regeringens udøvende magt, nærmere bestemt hos justitsministeren, der i konkrete sager altså kan give anklagemyndigheden pålæg om at begynde, fortsætte, undlade eller standse en retsforfølgning med hjemmel i retsplejelovens § 98, stk. 2.

De fleste borgere har nok en forventning om, at politikerne i regeringen og her på Christiansborg ikke blander sig synderlig meget i, hvilke sager der rejses eller ikke rejses ved domstolene. Det hører også til sjældenhederne, at justitsministeren direkte intervenserer i straffesager på denne måde.

Men selv om det er sjældent, så sker det, og derfor er det vigtigt at sikre gennemskueligheden. Det er ikke, fordi vi er tvivl om, at justitsministeren træffer gode afgørelser, men fordi retfærdigheden ikke bare skal ske, men også skal ske på en synlig måde. Dette princip, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har sammenfattet i sætningen, justice must not only be done, but must also seem to be done, kræver derfor, at der foretages en ændring af proceduren i retsplejelovens regler om justitsministerens pålæg til anklagemyndigheden, og det er præcis, hvad dette forslag omhandler.

I dag findes der ingen formkrav, ingen krav om skriftlighed, ingen krav om begrundelse el-

ler lignende til justitsministeren. Det er næppe i overensstemmelse med det nævnte retsprincip fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Derfor er det godt, at det her forslag indfører skriftlighed samt krav om begrundelse og underretning af Folketingets formand.

Ikke nok med at borgerne således får direkte adgang til at se, hvilke beslutninger ministeren træffer på det her område, men vi i Folketinget får også direkte adgang til at holde et vågent øje med, at de afgørelser, der udgår fra Justitsministeriet, også er korrekte, ligesom den tiltalte i straffesagerne vil få langt større klarhed over sin sag, eventuelt igennem mulighed for at søge aktindsigt osv.

Det sidste, der bør nævnes i denne her sag, er, at der naturligvis kan forekomme straffesager, hvis oplysninger er af en sådan karakter, at de i en nærmere afgrænset periode ikke vil tåle offentlighedens opmærksomhed. Derfor er det også naturligt, at der i det forslag, der ligger fra Justitsministeriets side, sker en henvisning til retsplejelovens § 729 c, stk. 1, som sikrer, at man i sager af en særlig karakter, altså hvor staten har interesser, eller hvor man risikerer tredjersoners liv og helbred, ikke har en umiddelbar underretning af Folketingets formand.

Alt i alt er det et positivt lovforslag, og Dansk Folkeparti kan støtte det.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Nogle gange kan man godt blive overrasket over, at ting ikke allerede står i loven. Der er ingen tvivl om, at det meget sjældent sker, at justitsministeren giver pålæg til anklagemyndigheden i straffesager. Jeg havde faktisk den opfattelse, at i de ganske få tilfælde, hvor det skete, var det helt naturligt, at ministeren gjorde det skriftligt, og at der selvfølgelig også var en begrundelse med det pågældende pålæg, således at man kunne se hvorfor. Jeg troede egentlig, at det allerede stod i den danske lovgivning. Jeg synes, at det ville have været en god ting, hvis det havde gjort det.

Derfor synes jeg også, det er en god ting, at det nu kommer til at stå der. Derfor kan vi fra konservativ side støtte forslaget om, at ministeren naturligvis de sjældne gange, hvor det sker, skal komme med sine pålæg i en skriftlig form, at de skal være begrundede, og at Folketingets

formand bliver orienteret, således at vi i Folketinget kan holde os orienteret og underrettet om, hvad der sker – hvis det en sjælden gang skulle ske.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14.05

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslagets formål om at sikre større åbenhed og gennemsigtighed i forbindelse med anvendelsen af beføjelsen i retsplejelovens § 98, stk. 3. Man ønsker at hindre mytedannelse om f.eks. årsagerne til, at en tiltale er blevet rejst eller ikke er blevet rejst.

Da forslaget er en direkte konsekvens af et oppositionsforslag fra 2003 fremsat af SF, Enhedslisten og Det Radikale Venstre om ophævelse af justitsministerens beføjelser i konkrete straffesager, kan vi naturligvis bakke op om forslaget.

I 2003 blev oppositionsforslaget ikke vedtaget, men en udvalgsberetning, der tog udgangspunkt i et ministersvar, opfordrede ministeren til at fremsætte forslag til større gennemsigtighed i den slags sager her. Det er nu sket, og det noterer vi med glæde i Det Radikale Venstre.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren, og så er det fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Vi kan i SF naturligvis ikke være imod det her, alt den stund det er et forsøg på at gennemføre et beslutningsforslag, som vi sammen med nogle andre partier fremsatte. Men det er et meget, meget lille skridt, og det, vi ønsker, er en langt højere grad af selvstændiggørelse af Rigsadvokaten.

Så selvfølgelig: Ja, til det her, men vi skal fastholde det langsigtede projekt. Vi vil have en højere grad af frigørelse af Rigsadvokaten fra justitsministeren. Der har vi forskellige modeller. Vi har den hollandske model, vi har den norske model. Men jeg synes i hvert fald, at skridtet er o.k., men det er et meget, meget lille skridt.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Som andre ordførere har været inde på, var det et beslutningsforslag fremsat af SF, Radikale og Enhedslisten, der senere førte til den beretning, der så fører til det her lovforslag, som er, som fru Anne Baastrup sagde, et lille museskridt på vejen mod at få en mere selvstændig anklagemyndighed, Rigsadvokaten, og selvfølgelig kan vi støtte, at man går det her lille skridt, men vi vil også fortsat arbejde videre for en større adskillelse.

Så vil jeg håbe, at det her også er et udtryk for, at Justitsministeriet generelt vil vise en større åbenhed over for, i hvilket omfang Justitsministeriet går ind og blander sig i konkrete sager. Jeg har flere gange stillet skriftlige § 20-spørgsmål til justitsministeren for at høre, om Justitsministeriet, som det har været fremme i Ekstra Bladet, har været inde og give pålæg til Københavns Politi eller på anden måde har været involveret i sagerne omkring hashhandler, uden at kunne få svar fra Justitsministeriet.

Jeg synes, det ville være rart, når der kommer den slags frem i pressen, at vi så kunne få en afklaring, så jeg håber, at man i Justitsministeriet går et skridt videre i retning af åbenhed om, hvor meget man går ind i konkrete sager, også når det ikke er et direkte pålæg som det, der er omtalt i dette lovforslag.

Men som sagt støtter vi forslaget.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke for den meget store støtte, der er til lovforslaget.

Det er korrekt, at lovforslaget er resultatet af nogle meget gode, principielle drøftelser, vi har haft her i Folketingssalen, ikke mindst på grundlag af et beslutningsforslag, der handlede om så fine og mere principielle ting som magtens tredeling og meget andet.

Det, der har været min opgave, har jo været at sikre, at det, der har været regeringens helt generelle synspunkt, nemlig at vi mener, at justitsministerens mulighed for at kunne gå ind og give pålæg til anklagemyndigheden i en straffesag, fortsat skulle eksistere, vel vidende at der er partier her, som har en mere ambitiøs målsætning, og som gerne så, at anklagemyndigheden blev fuldstændig skilt ud, og at justitsministeren ingen mulighed havde for at påvirke anklagemyndighedens arbejde.

Men debatten i Folketingssalen dengang endte jo med, at vi kom med forslag til, at vi i hvert fald kunne sikre, at der kom åbenhed, offentlighed og en kvalificering i form af en skriftlig begrundelse for de få, få tilfælde, hvor en justitsminister måtte ønske at benytte sig af den her særlige mulighed.

Jeg må sige, at jeg er meget glad for, at alle partier, på trods af at vi måske ikke går så vidt, som alle kunne ønske sig, bakker op om, at der nu kommer en skriftlig begrundelse, såfremt justitsministeren benytter sig af denne mulighed, og at Folketingets formand bliver underrettet, således at der også sker offentlighed i sagen. Så tak for den meget brede støtte til forslaget.

Kl. 14.10

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af et centralt dna-profil-register og retsplejeloven. (Udvidelse af dna-profil-registerets persondel, indikationskrav ved legemsundersøgelse m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Det lovforslag, som vi skal beskæftige os med nu, er en udvidelse af et tidligere lovforslag, nemlig om brugen af dna. Dna har vist sig som en rigtig god gevinst for efterforskere, men så sandelig også en god gevinst for retssikkerheden. Vi har en lov, hvor man kan opklare særlig

alvorlige forbrydelser, drab, voldtægt osv., ved anvendelse af dna.

Dna er jo en slags fingeraftryk, det er kroppens fingeraftryk. Det er ikke noget, man kan misbruge, og man kan ikke bruge det til at undersøge og vurdere mandens forsæt, hvorfor han begik forbrydelsen. Man kan konstatere, at han har været til stede, eller man kan konstatere, at han ikke har været til stede.

Havde vi haft den her form for teknologi for en del år siden, havde vi jo kunnet undgå en sag som den, hvor en ejendomsmægler fra Fanø var fængslet alt for længe, hvor det senere viste sig at være en psykisk syg mand, som havde sat ild på hotel Hafnia, som havde begået et drab på Fanø. Den mand, der fik rodet sig ind i det, havde godt nok været på stedet, men kunne så senere frikendes. Sådan kan dna også bruges til at frikende folk.

Alt i alt er det et rigtigt godt lovforslag. Det gode ved det er også, at vi får bundet en anden løs ende, som vi havde før, nemlig de sager – drabssager, røverisager – hvor man ikke tog dna-prøver, fordi det ikke var af afgørende betydning for sagens opklaring. Der kunne man godt have en, som havde begået en forbrydelse, men da han havde tilstået, var der ingen grund til at tage en prøve. Når det bliver sådan, at man tager dna-prøver på de samme betingelser, som når man tager fingeraftryk, og det vil sige, at vi får et register, der er brugbart begge veje.

Det, der også kommer med, som man kan sige objektivt ikke følger kriterierne, er besiddelse af børnepornografi. Det kommer særskilt med, og det er en rigtig god ting. Det er faktisk altid sådan, at forbrydere ikke starter med at begå et drab, de starter ikke med at begå en voldtægt, de starter i den nedre ende af forbrydelsesskalaen. Når de så har lavet nogle stykker, begynder de at begå værre og værre forbrydelser. Derfor er det en fordel at få dem registreret i god tid, således at man har dem den dag, hvor de laver den første store kriminalsag, og hurtigt kan få sagerne opklaret. Det så vi bl.a. i en sag fra Hvidovre med et barnedrab.

Så det skal være Venstres positive indstilling til det her lovforslag.

Magnus Heunicke (S):

250 danske familier kom i går aftes hjem til en knust rude, en opdirket lås eller en dør, der var sparket ind. Indenfor har de fleste vel hurtigt kunnet konstatere, at der har været fremmede, der har været tyveknegte, som har tømt huset

for smykker, stereoanlæg og andet af værdi og dermed krænket de 250 familiers allermest private, nemlig deres hjem. Om få uger har flere af familierne formentlig allerede købt alarmer og sat bedre lås på hoveddøren, men mange føler, at det aldrig rigtig bliver helt det samme at komme hjem. Har han været der igen? Huskede jeg nu lige at sætte alarmen til?

Den utryghed er desværre helt reel. Den rammer alle i samfundet. Derfor skal vi sætte ind, hvor vi kan konstatere, at de kriminelle i dag har for let spil, og det har de, når det drejer sig om den helt borgernære kriminalitet, altså f.eks. villaindrud.

Det her er ikke nogen kritik af politiet. Det drejer sig om at give politiet nogle bedre redskaber, så politiet er klar til at rykke ud og har en bedre chance for at finde og fælde gerningsmændene.

KL 14.15

I 2000 blev Det Centrale Dna-profil-register oprettet på initiativ af den daværende socialdemokratiske justitsminister. Vi ville forstærke opklaringen af den grove kriminalitet, og oprettelsen af dna-registeret skete efter en meget grundig debat. Der var mange principielle spørgsmål i spil, og sådan skal det jo være, når vi i Danmark diskuterer ting som dna og registre.

Jeg har selv på nærmeste hold som journalist fulgt flere af de mest uhyggelige drabssager i de senere år, og det er bemærkelsesværdigt, i hvor høj grad dna er en vigtig del af bevisførelsen, ja, vi har endda haft retssager, hvor en morder ville have gået helt fri, havde det ikke været for dna-beviser.

Dna-registeret har skubbet yderligere til den positive udvikling. Der har allerede nu været ca. 2.000 hits i registeret, altså hvor der viser sig et match mellem f.eks. dna fra et sporfund fra en forbrydelse og en allerede registreret person.

Det er altså ikke nogen overdrivelse at sige, at politiets arbejde med dna og oprettelsen af det centrale register for 5 år siden har været en bragende succes.

Udviklingen på det kriminaltekniske område har imidlertid åbnet op for endnu flere anvendelsesmuligheder, og den udvidelse af dna-registeret, som der lægges op til i lovforslaget, vil helt konkret give politiet bedre værktøjer, når de f.eks. skal opklare de 250 villaindrud, som blev begået i går. Vi ved, at mange af indbruddene bliver begået af den samme gerningsmand. Politiets efterforskning viser, at op til 15-20 indbrud bliver begået af den samme person. Målet må

altså være at få nedbragt antallet af villaindrud betragteligt, og her vil det jo være temmelig demotiverende for en tyveknekt på vej ind ad et åbent kældervindue, at han ved, at hans dna-profil er i politiets register.

På den baggrund mener Socialdemokratiet, at der er gode argumenter for at udvide mulighederne for brugen af dna-profiler i efterforskningen af kriminalitet.

Der er tre grunde til, at vi i Socialdemokratiet er tilhængere af forslaget: 1) det vil opklare flere grove forbrydelser, 2) det vil både forebygge og opklare en større del af den borgernære kriminalitet som f.eks. villaindrud, 3) i registeret vil der udelukkende blive tale om rent talmateriale på baggrund af såkaldt junk-dna, altså dna, der ikke kan bruges til andet end lige netop at identificere personen. Dna-registeret bliver altså ligestillet med fingeraftryksregisteret.

Vi støtter forslaget, for det vil skabe mere tryghed i vores samfund.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti er vi meget positive over for den udvidelse af dna-registeret, som der er tale om i det her forslag. Ved at udvide registreringen øger man muligheden væsentligt for at opklare kriminalitet langt hurtigere end hidtil. Det har udviklingen vist, og derfor er der ikke, som vi kan se det, nogen argumenter imod at udvide det register, som der er tale om i forslaget.

I det hele taget vil vi i Dansk Folkeparti ikke have nogen problemer med at medtage flere i dna-registeret, end der ligger i forslaget fra justitsministeren. Vi så såmænd gerne, at man udvidede det, sådan at alle havde mulighed for at være med. Vi tror i virkeligheden på, at der er mange, der godt kunne tænkte sig at stå opført i registeret. Det kunne så være med til at udelukke de pågældende fra at blive mistænkt i forbindelse med forskellige forbrydelser, og det kunne også lette politiets efterforskning i forsøget på at finde en gerningsmand til en given forbrydelse.

I Dansk Folkeparti glæder vi os over, at vores forslag, som var fremme sidste år, om, at dna-registrere alle, der er eller har været sigtet for besiddelse af børnepornografi, selv om denne overtrædelse falder ind under en lavere straffesamme end de halvandet år, er med i regeringens forslag.

Som sagt så vi gerne, at vi også på andre punkter tog særligt hensyn til, at det kunne være værdifuldt for politiet at have en udvidet registrering end den, der er tilfældet nu. Vi synes f.eks., at selv om man ikke i dag kan straffe personer under den kriminelle lavalder, kunne det være fornuftigt og rimeligt, at unge under 15 år, der begår alvorlig kriminalitet – det kan f.eks. være en voldtægt – er registreret. Det kunne være gavnligt og lette efterforskningen i forbindelse med forskellige forbrydelser af den slags, at politiet havde en registrering, også selv om den pågældende gerningsmand, der tidligere har begået en voldtægt, er 14½ år eller 14 år eller 13½ år. Vi synes, at det kunne være fornuftigt at udvide registreringen i den retning.

Det må jo antages at være en væsentlig risiko, hvis personer under 15 år ikke står registreret. Det vil være sværere at opklare kriminalitet begået af 15-årige eller deromkring, hvis man ikke har en registrering i dna-registeret, som man ellers kunne få, hvis man tillod den mulighed.

Kl. 14.20

Strafferetsprofessor Gorm Toftegaard Nielsen fra Aarhus Universitet har bl.a. i Berlingske Tidende den 29. september 2004 udtalt, at det jo ikke handler om at få den unge dømt, men handler om at få ham registreret. Det kan vi kun være enige med ham i. Ja, vi så egentlig, at vi med fordel kunne sænke den kriminelle lavalder, men det er en anden diskussion. Indtil det måtte ske, kan der været nogen fornuft i have en registrering på dna-basis af den pågældende.

Som jeg også nævnte før, ønsker vi i Dansk Folkeparti, at der bliver mulighed for frivilligt at lade sig registrere i dna-registeret. Den enkelte kan med en frivillig registrering hjælpe sig selv og samfundet ved at tilmelde sig dna-registeret, så politiet hurtigt kan udelukke, at man er den eftersøgte forbryder, som der er tale om i en given sag. Det vil gøre politiets opklaring lettere og rense den enkelte for mistanke.

Også med henblik på en hurtig identifikation i tilfælde af ulykker eller død vil mange borgere formentlig være interesseret i at lade sig registrere frivilligt i det her register.

På de to nævnte områder vil Dansk Folkeparti stille ændringsforslag til det forslag, der er kommet fra regeringen, og vi håber at kunne samle opbakning fra flere partier i Folketinget, sådan at vi kan få et flertal i den retning.

Samlet er vi tilhængere af det her forslag. Vi synes, det er godt, at man udvider dna-registeret til gavn for opklaring af forbrydelser i Danmark.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovfor-slaget. Det gjorde vi også, da man indførte den nuværende lovgivning, en lovgivning, der jo gav et meget begrænset register med meget strenge restriktioner for, hvem der kunne komme i registeret, hvor megen straf folk skulle have opnået, hvor længe de måtte stå der osv., altså et meget begrænset register.

Til trods for denne begrænsede deltagerkreds i det nuværende dna-register kan vi jo konstatere, at i løbet af de sidste 3½ års tid har dna-registeret været med til at opklare 1.300 sager, og det er altså temmelig mange sager, som på den baggrund er blevet opklaret.

Vi ser frem til, at vi med det her lovforslag udvider loven og udvider muligheden for, at flere kriminelle kan komme ind i dna-registeret, da vi på den måde kan få opklaret endnu flere forbrydelser, således at vi kan sikre, at de kriminelle kommer bag tremmer, eller hvilken sanktion de nu skal have for deres gerning. Så vi synes, det er på sin plads, at det sker.

Det er klart, at det har taget tid, for man har lige skullet vænne sig til, hvad det nu er for et nyt værktøj, vi får i brug, men nu kender vi det, og nu er vi glade for det. Der er ingen tvivl om, at det, man gør med forslaget her, nemlig at si-destille spillereglerne for optagelse af fingeraftryk med reglerne for optagelse af dna-aftryk, om jeg så må sige, så de stort set bliver ens, vil være et godt og givtigt værktøj i politiets efterforskning.

Jeg hæfter mig også ved, og det er jeg glad for, at den dna-profil, som bliver gemt, kun ligger som en talkode, en talkombinationskode, og at denne ikke kan bruges til andet. Det er jo ikke således, at man har registreret den pågældende kriminelle for noget som helst andet. Man kan ikke læse noget som helst andet ud af dna-koden, end om den person matcher, hvis man på et senere tidspunkt skulle finde et spor. Så det er vi glade for.

Vi er glade for, at der er nogle gode spilleregler her, og vi er også glade for, at dna-registeret nu bliver udvidet.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det Radikale Venstre var med i vedtagelsen af loven om Det Centrale Dna-profil-register, som nu har fungeret i nogle år. Nu drejer det sig altså om en revision af loven fra 1999, og Det Radikale Venstre er for en udvidelse af personkredsen, men vi er bekymrede for sletningsreglerne.

De gældende regler om sigtedes dna-profiler var den endelige grund til, at Det Radikale Venstre i sin tid overhovedet kunne støtte oprettelsen af Det Centrale Dna-profil-register. Regeringen foreslår nu, at alle dna-profiler i registeret skal forblive der, indtil personen er fyldt 80 år. De nuværende regler siger, at sigtedes, men ikke dømte personers dna-profiler skal slettes senest 10 år efter sagens afslutning, og at dømtes dna-profil skal forblive i registeret til det fyldte 70. år.

Kl. 14.25

Da Det Centrale Dna-profil-register blev oprettet, ønskede vi ikke, at folk skulle stå registreret til evig tid. Det kom de heller ikke til, for de ville blive slettet 10 år efter sagens afslutning. Inden for 10 år må det kunne lade sig gøre at få vished for, at hvis en person ikke har begået noget nyt kriminelt, er der ikke meget, der taler for, at vedkommende skulle gøre det igen. Det er baggrunden for, at vi har de sletteregler, som vi har i dag.

Vi er altså bekymrede over, at slettereglerne nu skal ændres. Hvorfor skal man stå i et register, hvor der ikke er nogen grund til at man står? Det bliver en ophobning af data, som slet ikke skal bruges, og derfor mener vi, at man nøje skal overveje at beholde de nuværende sletningsregler i stedet for.

Hvis målet er at få ens sletteregler for dna-profiler og fingeraftryk, kunne vi i Det Radikale Venstre bedre tænke os ens regler, der fulgte de hidtidige regler om dna, altså med en sletning af sigtedes profiler efter en vis tid, hvis der ikke har fundet en domfældelse sted.

Det Radikale Venstre går positivt til udvalgsbehandling af lovforslaget, men vi er altså bekymrede over sletningsreglerne og vil forfølge sagen i den fortsatte udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg er nødt til at spørge ordføreren fra Det Radikale Venstre, hvorfor de hænger sig så meget i det der med at skulle slettes af registeret igen? Jeg forstår, at argumentet er, at hvis man ikke har lavet noget kriminelt i 10 år, så gør man det næppe igen. Det er jo et synspunkt, De Radikale

kan have. Jeg tror ikke, det hænger sådan sammen i virkeligheden, men det er ligegyldigt.

Hvad er argumentet for, at man skal slettes? Hvorfor er det farligt at blive stående? Hvorfor er det forkert at blive stående i registeret? Hvorfor er det så vigtigt for Det Radikale Venstre, at man skal slettes, når der er gået 10 år? Hvad sker der ved at blive stående, til man er 80 år?

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Nu taler vi jo om også at ville indføre det for folk, der bare er blevet sigtet. Det synes jeg er værd at få med i forhold til det spørgsmål, som hr. Tom Behnke stiller, især fordi man kan være i den situation, at man bliver sigtet i en sag, men bliver pure frikendt, og den dag, hvis det her lovforslag ellers bliver vedtaget, man fylder 80 år, kan man så få en skrivelse fra staten om, at man nu i øvrigt i 40, 50 eller 60 år har stået i et register, fordi man engang har været sigtet for noget, som man blev pure frikendt for. Man kan altså få en meddelelse fra staten efter mange årtier om, at nu har vi i øvrigt slettet dig, og i øvrigt har vi vidst, at du var uskyldig hele tiden.

I øvrigt vil jeg da gerne kvittere for spørgsmålet fra hr. Tom Behnke og sige, at vi da gerne vil følge op på det i udvalget og høre, om det virkelig er rigtigt, hvad hr. Tom Behnke siger, nemlig at det ikke hænger sammen med virkeligheden, når vi påstår, at hvis folk ikke har begået en forbrydelse i 10 år, er der en mindre sandsynlighed for, at de begår nye kriminalitet. Det vil vi gerne stille uddybende spørgsmål til justitsministeren om, så vi kan høre, om virkeligheden er, som hr. Tom Behnke forestiller sig den, eller om den er, som Det Radikale Venstre her har fremført.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil i det hele henvise til den tale, som SF holdt inden valget.

Der er bare lige ganske få ting, som vi skal huske: For det første har Rigsadvokaten sat en arbejdsgruppe i gang, der skal undersøge, om politiet kan komme bagom og efterfølgende gå ind i det der grundlæggende materiale, således at man på et senere tidspunkt på baggrund af et dna-register kan gå ind og få undersøgt generne. Det synes vi er en ganske problematisk konsekvens af udvidelsen af det her register, og derfor skal vi have styr på det.

Det næste er, at vi skal have sikkerhed for, at de efterforsknings-dna-registre, der er, rent faktisk ikke bliver etableret på en sådan måde, at vi kan stå i en situation, hvor der kommer snavs ind i det, hvor man får et tilsvarende dna-hit i det almindelige register med den konsekvens, at folk kan blive dømt for noget, de overhovedet ikke har lavet. Vi har en konkret sag. Heldigvis for manden sad han i arresten i den anden ende af landet.

Med disse to forbehold støtter vi stadig væk lovforslaget, idet vi har den løbende diskussion om, hvorvidt registreringen skal fortsætte helt op til 80 år.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Vi havde jo førstebehandlingen af det her forslag inden valget, og derfor skal jeg primært henvise til de bemærkninger, som jeg kom med ved den anledning, og fastholde, at vi ikke har ændret holdning siden da. Det vil sige, at Enhedslisten er imod, at man vælger at udvide dna-registeret til at omfatte folk, der ikke er blevet dømt for kriminalitet.

Kl. 14.30

Vi mener ikke, at uskyldige skal registreres. Og så mener vi stadig, at vi har et problem i forhold til hele reguleringen af selve det materiale, der bliver brugt til at lave dna på. Der ligger hele det uafklarede spørgsmål om biobankproblematikken, som også bliver diskuteret på det sundhedspolitiske område.

Så vi håber, at vi får nogle flere afklaringer under udvalgsarbejdet, også det, som fru Anne Bastrup efterlyste, om, hvad der egentlig sker med selve det materiale, der ligger til grund, og hvordan vi sikrer, at det ikke kan misbruges.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak for den brede opbakning, der er til lovforslaget. Der er for mig at se ingen tvivl om, at dna-registeret jo er det moderne fingeraftryksregister, og den udvidelse, som lovforslaget lægger op til, vil medvirke til at hæve opklaringsprocenten ganske dramatisk for politiet, ikke mindst af det, man vel kunne betegne som den borgernære kriminalitet, den kriminalitet, der begås i folks egne hjem, typisk indbrud, hvor man i dag jo ser, at der bliver efterladt dna-spor, men som altså ikke kan bruges efter de gældende regler. Der er ikke mu-

lighed for at optage dem i registeret. Det vil der være fremover.

Derfor er jeg også meget glad for, at de fleste af Folketingets partier meget helljertet har bakket op om, at vi nu laver en udvidelse, således at dna-registeret kommer til at følge præcis de samme regler som fingeraftryksregisteret, som alle kender og alle er meget trygge ved. Det kommer til at følge de samme regler, for så vidt angår strafferammekrav, og der er det fuldstændig korrekt, som hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti påpegede, mens lovforslaget var i høring, nemlig at man fraveg strafferammekravet, for så vidt angik de personer, som besad børnepornografi. Det har vi nu valgt at medtage, således at der kommer en større gruppe ind i dna-registeret.

Det er jo bl.a. med udgangspunkt i, at vi har undersøgt, hvor mange af de mennesker, der først f.eks. bliver dømt for besiddelse af børnepornografi, som efterfølgende begår overgreb mod børn. Og der er der altså en, synes jeg, ganske stor procentdel, jeg mener, det er omkring 10 pct., som man efterfølgende har registreret, der så begår overgreb. Hvis vi kan forhindre det ved at optage dem i dna-registeret, er meget jo vundet, og derfor er det, som Dansk Folkeparti har tilkendegivet, så også en del af lovforslaget på det punkt.

Jeg ved så, at Dansk Folkeparti ønsker at gå videre på visse punkter. Dansk Folkeparti har haft et generelt ønske om, at alle, der havde lyst til det, kunne gå ind og registrere sig ud fra princippet om, at hvis ikke man gør noget galt, kan der jo ikke være noget problem i at stå der. Jeg har selv været lidt skeptisk over for det, fordi vi jo så ad den vej begynder at optage politiets tid til lovlydige borgere, når politiet lige pludselig skal bruge tid på at registrere dem, frem for at bruge tid på dem, der rent faktisk begår lovovertrædelser. Det har været min ene grund til skepsis over for det.

Den anden er, at man kan have en frygt for, at der måske i mindre samfund hurtigt spredte sig en lynchstemning i retning af, at alle skal lade sig registrere, hvis der sker et eller andet grimt, ellers er det nok, fordi man har begået noget slemt. Der er jo nogle mennesker, der har det principielt meget dårligt med at lade sig registrere, og det har altså betydet, at jeg i hvert fald stadig ikke føler mig overbevist om, at det er rigtigt at gå den vej. Jeg tror, der vil være ulemper ved det, selv om jeg selvfølgelig også godt

kan se de praktiske fordele, der måtte være ved det, som Dansk Folkeparti foreslår.

Den anden ting, som Dansk Folkeparti også fremførte, sidst vi behandlede det her forslag, var, hvorvidt unge under 15 år skulle optages i registeret, og også her er der en uenighed mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Jeg synes, man må tage den kriminelle lavalder alvorligt, og hvis vi begynder at sige, at unge under 15 år kan registreres, så kan man sige, at ting, der har fulgt dem, og som de ikke bliver straffet for, så alligevel bliver ved med at følge dem resten af deres liv. Så vi er ikke varme tilhængere af det, men vi må jo lytte til argumenterne fra Dansk Folkeparti og så se, om vi kan lade os overbevise om det modsatte. Indtil videre er vi i hvert fald skeptiske, hvad det angår.

Sidste gang det her lovforslag blev behandlet, var der to emner, vi brugte temmelig meget tid på at diskutere. Alle er enige om, at det er godt med en udvidelse, men der har været en del, der har været bekymrede over de sletteregler, der kommer til at virke. Hr. Simon Emil Ammitzbøll, fru Anne Baastrup og fru Line Barfod har også givet udtryk for i dag, at man måske synes, at det, at man også paralleliserer slettereglerne med fingeraftryksregisteret, er gå for vidt.

Kl. 14.35

Jeg vil gerne sige, at vi selvfølgelig også har foretaget en afvejning af det, og jeg vil også gerne henvise til, at vi i sidste folketingssamling besvarede et spørgsmål, spørgsmål nr. 10, fra Folketingets Retsudvalg, som vedrørte L 24, som lovforslaget hed dengang. Det var med udgangspunkt i et forslag fra Kristendemokraterne om at ændre slettereglerne mere i retning af det, som jeg har hørt her nogle ordførere give udtryk for. Der indhentede vi en udtalelse fra Rigspolitichefen, rigspolitiets kriminaltekniske afdeling og rejseholdet. Og det, jeg gerne vil referere her, som de oplyste, er, at der i det eksisterende dna-profil-register er adskillige eksempler på, at ikke-dømte personer, der er optaget i dna-profil-registerets persondel, efterfølgende har begået kriminalitet og er blevet identificeret via registeret.

Det er bl.a. på denne baggrund rigspolitiets opfattelse, at ophøret af reglen om sletning efter 10 år for sigtede, men ikke dømte personer, vil betyde en væsentlig styrkelse af registerets anvendelse i den samlede kriminalitetsbekæmpelse. Og det betyder jo altså også, at regeringen vil stå benhårdt fast på, at slettereglerne skal være, som vi har lagt op til her.

Jeg ønsker ikke, at politiets muligheder for at opklare forbrydelserne skal reduceres, ved at vi begynder at lave lempeligere sletteregler for sigtede, men ikke dømte. Det er klart, det er ren og skær politik. Hvem er det, man først og fremmest vil tilgodese? Der er det altså vores opfattelse, at politiet skal have det som et godt efterforskningsredskab.

Det andet, som blev diskuteret en del, men som ikke har givet anledning til den store debat i dag, har været spørgsmålene om den arbejdsgruppe, som sidder under Rigsadvokaten og som er ved at se på reglerne for opbevaring af biologisk materiale. Der vil jeg gerne tilkendegive over for alle i dag, at vi forventer, at den arbejdsgruppe afslutter sit arbejde inden for meget kort tid, og at vi senere i denne måned, altså marts, modtager en rapport, så det kan indgå i udvalgets videre bearbejdning af lovforslaget. Jeg ved i hvert fald, det var et udtalt ønske, da lovforslaget blev behandlet sidst, at rapporten forelå, før man kunne tage endelig stilling til lovforslagenes enkeltelementer.

Så med disse ord vil jeg sige tak for de positive tilkendegivelser. Jeg ser frem til den videre udvalgsbehandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ministeren blive stående et øjeblik. Hr. Peter Skaarup har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, det er et spørgsmål til justitsministeren, om justitsministeren har nogen tal for, hvordan det ser ud med dem, der er under den kriminelle lavalder, men som politiet mener har begået alvorlig kriminalitet. Kan man se nogen tendens til, at det er de samme mennesker, der begår kriminalitet, når de kommer over den kriminelle lavalder og altså kan dømmes? Og kunne det ikke, hvis der er den sammenhæng, at man begår kriminalitet, når man kommer over den kriminelle lavalder, være et rigtig godt argument for at lave den dna-registrering, selv om man altså på det pågældende tidspunkt første gang er under den kriminelle lavalder?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg har ikke nogen tal med mig i dag, men der er da givetvis personer, der begår kriminalitet, før de når det 15. år, og som efterfølgende også be-

går kriminalitet. Det, jeg bare synes man skal holde fast i, er, at vi har en kriminel lavalder, og at det, man begår i sin pure ungdom, mener et stort flertal i Folketinget ikke skal forfølge en resten af ens liv, hvis man retter op på tingene. Man kan sige, at hvis man begår kriminalitet igen, når man er nået over den kriminelle lavalder, så ender man jo i dna-registeret, og så kan det blive brugt af politiet.

Så jeg tror nærmere, det er sådan en politisk vurdering af, hvorvidt det er rigtigt de facto at fjerne den kriminelle lavalder på nogle punkter og så sige, at der skal man altså ind i registeret, selv om man ikke modtager en dom. Og det er jeg altså som sagt meget skeptisk over for. Jeg mener stadig væk, vi må fastholde en skillelinje om, hvad der sker før og efter det 15. år.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Men hvis argumentet er, at vi ikke vil have, at den kriminalitet, vedkommende eventuelt har begået, mens vedkommende var under den kriminelle lavalder, skal forfølge den person resten af personens liv, og at det er argumentet imod at foretage en registrering i dna-registeret, så kan man jo sige, at argumentet for, at sigtede skal indgå i registeret, vel også falder væk, for man er jo ikke dømt, hvis man er i en sigtets situation. Så jeg synes ikke rigtig, at den argumentation hænger sammen.

Men jeg vil godt spørge justitsministeren, om justitsministeren og ministeriet vil være villige til at undersøge, om der er en tendens til, at mennesker under den kriminelle lavalder, som begår alvorlig kriminalitet, også begår alvorlig kriminalitet på et senere tidspunkt, for det kunne være relevant for arbejdet med det videre forløb i det her forslag at have de oplysninger.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne sige, at jeg helt principielt synes, at der er alverden til forskel på en voksen person, der er sigtet i en sag, og en ung person på 12 år, der begår kriminalitet første gang. Jeg synes, der er meget, meget stor forskel. Man kan så sige, at der her er uenighed om, hvordan vi mener, at de to forskellige typer skal behandles af systemet. Men jeg vil meget gerne medvirke til at fremskaffe den nødvendige statistik på området. Jeg har ikke noget med mig i dag, men jeg er helt sikker på, at der er data på det. Ellers må vi i

hvert fald sørge for, at det bliver fremskaffet, for det er jo i sig selv en interessant debat at følge, hvor mange af de unge, der er på vej ud i kriminalitet, vi ikke får hjulpet i tide, men som ender med at blive – i gåsøjne – professionelle kriminelle, som altså måske er sværere at få i tale.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg vil godt kvittere for justitsministerens besvarelse her til sidst og generelt takke for, at der også viser sig at være en pæn uenighed mellem justitsministeren på den ene side og Dansk Folkeparti på den anden side på nogle områder, der af rent principiel art er meget vigtige for Det Radikale Venstre.

Men jeg kunne godt tænke mig lige at knytte en enkelt kommentar til det med de her slette-regler og denne her 10-års-periode for sigtede i dna-registeret. For det er jo rigtigt nok, at der til spørgsmål 10 i forbindelse med lovforslag L 24 i den seneste folketingsamling var indhentet en udtalelse fra Rigspolitichefen, rigspolitiets kriminaltekniske afdeling og rejsehold, der siger, at der var en del af de her sigtede, der så senere begik en forbrydelse, og derfor var der måske alligevel en begrundelse for at bevare de sigtede i dna-registeret.

Men er vi ikke enige om, at denne her lov blev vedtaget i 1999, og hvis man kan regne, er det sådan ca. en 5-6 år siden, og derfor siger det jo intet som helst om, hvorvidt der bliver gentaget forbrydelser efter den 10-års-periode. Det bekræfter jo bare det synspunkt, som Det Radikale Venstre har stået for, nemlig at det er vigtigt at have dem stående i forhold til den første 10-års-periode, men det siger jo intet om de efterfølgende år.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nej, men jeg må sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at man vist skal være radikal for at hoppe på den form for argumentation. Blot fordi dna-registeret ikke har virket i 10 år, kan man jo ikke bruge det som argument for, at der ikke er nogen, der er sigtet, som senere efter de 10 år begår en forbrydelse.

Det, jeg lægger vægt på, og det, der står meget klart også i besvarelsen af spørgsmål 10, er, at de dele af politiet, som skal arbejde med den her lov, klart tilkendegiver, at den her regel, som vi nu ændrer på, altså medvirker til at gøre efterforskningen nemmere.

Jeg synes, at det er helt, helt afgørende, når vi står over for et politisk valg om, hvorvidt man skal bevare nogle restriktive sletteregele, eller man skal ændre på sletteregele, så de bliver ens med fingeraftryksregisteret, at jeg altså lytter meget til, hvad der betyder noget for politiet.

Det er klart, at der er en politisk uenighed, Det Radikale Venstre vil hellere holde fast i den mere restriktive model, og det kan der sikkert være gode, velbegrundede radikale årsager til, men min begrundelse som konservativ justitsminister er altså, at jeg synes, at denne her nye teknologi skal have lov at virke alt, hvad den overhovedet kan, og politiet har sagt, at på det her punkt ønsker man altså at kunne registrere folk i længere tid.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg vil sige, at vi i Det Radikale Venstre selvfølgelig også vil lytte meget opmærksomt til politiets betragtninger i de sager, som politiet beskæftiger sig med, derom skal der ikke herske nogen tvivl. Men jeg vil bare lige bemærke til justitsministeren, at det ikke var et argument, jeg kom med, da jeg sagde, at det, at det kun havde virket i en 5-6 år, så var et argument for mit synspunkt.

Det, jeg sagde, var, at når det kun havde virket i 5-6 år, så kan man ikke bruge det som et argument for at sige noget som helst om, hvad der sker efter 10 år. Så det var egentlig det omvendte, jeg prøvede at argumentere for, og ikke det, som justitsministeren fremførte.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jamen jeg tror godt, at jeg forstår, hvad hr. Simon Emil Ammitzbøll mente. Jeg tror bare, at man kan konkludere, at vi er uenige på det her punkt.

Jeg kan da til hr. Simon Emil Ammitzbølls beroligelse sige, at der var præcis den samme uenighed mellem fru Elisabeth Arnold og mig, sidste gang vi diskuterede det her lovforslag. Vi har en forskellig opfattelse af sagen, og det vil jeg sige at Det Radikale Venstre og regeringen jo har, for så vidt angår mange af de her principper.

Da vi vedtog lovgivningen omkring rockerne, var Det Radikale Venstre jo også stærkt imod, og fru Elisabeth Arnold har da også gentagne gange givet udtryk for, at hvis Det Radikale Venstre fik stor magt og indflydelse igen, ville de regler

blive ændret. Det kan også være, at man vil ændre på dna-reglerne, den dag man selv kommer i regering igen, det må vi så se på til den tid.

Kl. 14.45

Men indtil videre sidder der i hvert fald en konservativ justitsminister i en borgerlig regering, og vi holder altså fast i, at sletteregele skal være de samme i dna-registeret som i fingeraftryksregisteret. Det er vi mest trygge ved, og det tror vi giver politiet de bedste arbejdsvilkår.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 43: Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om Arbejdsmarkedets Tilæggspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond.(Hedgeforeninger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jens Hald Madsen (V):

Der er kommet et nyt produkt på markedet, der er kommet en ny måde at lave investeringsprofiler på, der med et ikke særlig dansk udtryk kaldes hedgeforeninger. Det vigtige her er jo, at der er et lovgrundlag, som gør, at man kan føre et tilsyn, og også at man kan sørge for, at der er de samme konkurrencemuligheder i Danmark,

hvis der er udenlandske foreninger, som ønsker at gå ind på det danske marked.

Så vidt jeg faktisk kan forstå, har man i Europa-Kommissionen, det skulle måske oven i købet være i dag, indkaldt til møde i Den Europæiske Værdipapirkomité for at høre, om der er mulighed for at harmonisere en form for lovgivning inden for det her område. Og derfor er det her et fint tiltag, så man kan få mere harmoni inden for det her område.

Jeg kan så sige, at det vel ligger lysende klart, at der for investeringsforeninger faktisk er nogle, jeg vil ikke kalde det det strengere regler, men altså en anden form for regler end for hedgeforeningerne, og det giver en del bekymring. Vi har lige i Erhvervsudvalget haft en deputation fra Forbrugerrådet, som er stærkt bekymret over, at man kan risikere, at uerfarne investorer vil komme ind i disse her foreninger og på et forkert grundlag tabe en masse penge på dem.

Vores holdning fra Venstres side er, at det selvfølgelig skal være sådan, at der er oplysninger nok, som gør, at man er klar over de risici, der er. Det skal selvfølgelig også være sådan, at der er en lighed, altså sammenlignelighed med den lovgivning, som er i de andre øvrige lande, og der påstod Forbrugerrådet, jeg ved ikke, om det er rigtigt, at de regler, som er opstillet i det her lovforslag, er mere lempelige, end de er i andre lande.

Jeg ved ikke, om det er korrekt, men det er jo noget, som vi egentlig godt kunne kigge på under udvalgsarbejdet. Men hvis forbrugerne eller investorerne får de værktøjer og den information, der skal til, er det jo ikke en statslig opgave at gå ind og lave yderligere restriktioner. Man skal bare være klar over, hvad det er for en risiko, man går ind til.

Alt i alt er vi glade for, at dette lovforslag er genfremsat og har også håb om, at det kan skabe lighed omkring konkurrencen, at det kan give den tilstrækkelige beskyttelse for de investorer, der vil gå ind i det, og at det på den måde vil skabe gennemsigtighed og konkurrence.

Frode Sørensen (S):

Ja, det er jo ikke det mest ukomplicerede, som ministeren har fremlagt, men alligevel. Enhver lov skal jo matche den virkelighed, som omgiver den, og når det finansielle marked åbner for nye investeringsmuligheder, er det selvfølgelig også vigtigt, at man rent lovgivningsmæssigt reagerer hurtigt og sørger for at regulere området og

måske, som Venstres ordfører sagde, går ind for at sikre, at uerfarne investorer ikke kommer ud i noget snavs.

Kl. 14.50

Det gælder den nye investeringstype, i hvert fald her i Danmark, som betegnes hedgeforeninger. Det særlige ved de her foreninger er tilsyneladende, at de kan gå uden for lovens krav til almindelige investeringsregler, og at de kan investere inden for nogle risikorammer, de selv afstikker, i forhold til almindelige investeringsforeninger. Derudover kan foreningerne også investere for lånte midler.

De øvrige karakteristika for hedgeforeninger fremgår af kommentarerne til lovforslaget. Jeg skal ikke komme nærmere ind på dem her, men dog sige, at vi sandsynligvis får lejlighed til grundigt at diskutere det her under udvalgsarbejdet.

Det finansielle marked har jo sikkert behov for at kunne etablere hedgeforeninger også i Danmark for at kunne konkurrere med de udbud, som kommer fra udlandet, og lovforslaget give jo så et lovgrundlag for at føre det juridiske og tilsynsmæssige opsyn med de danske hedgeforeninger, der sandsynligvis kommer i tiden fremover. Det er jo både en god og en rimelig foranstaltning.

Så i Socialdemokratiet er vi sådan set enige i lovforslagets sigte om at indføre regler for hedgeforeninger i alle relevante love om den finansielle virksomhed, hvor det er nødvendigt.

I forbindelse med min gennemgang af lovforslaget er jeg faldet over, at hedgeforeninger ikke kan opdeles i afdelinger, og når jeg bringer det frem her, er det måske, for at ministeren enten kan svare på det i dag eller på et senere tidspunkt, for jeg vil egentlig gerne høre ministerens kommentarer til, hvorfor man ikke kan opdele det i afdelinger, for det virker ikke helt logisk på mig.

Da hedgeforeninger jo sikkert bliver en del af de risikovillige danskeres hverdag, måske ikke enhver hr. Jensen og fru Christensen, men mange andre, føler jeg, at det er nødvendigt, at vi under udvalgsbehandlingen bl.a. får afdækket, om der skal være en minimumsinvestering pr. deltager. Eksempelvis peger Forbrugerrådet på 1 mio. kr.

Så vil jeg egentlig også lidt tilslutte mig det, som Venstres ordfører var inde på, nemlig den nødvendige rådgivning, der skal til for at sikre, at der ikke er nogen, der kommer til at putte penge i noget, de egentlig regner med måske er

en investeringsforening på ganske almindelige vilkår, men som viser sig at være en højrisikoforening.

Så rimelig kompliceret stof, som må give anledning til en grundig udvalgsbehandling, og så vil jeg faktisk allerede nu kvittere for de notater, som vi allerede i dag har fået med meget kort varsel, til belysning af nogle af de her problemstillinger, der er inden for hedgeforeningsområdet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er fru Colette L. Brix.

Colette L. Brix (DF):

Dansk Folkeparti er positivt indstillet over for, at der med forslaget skabes mulighed for at etablere hedgeforeninger i Danmark. Nu er der jo tale om en lidt teknisk sag, og bemærkningerne redegør da også for vanskeligheder ved at definere begrebet helt præcist. Men fællestrækkene er f.eks., at foreningerne har et mål for deres indtjening, som ikke er afhængigt af den generelle markedsudvikling. Lovgivningen begrænser investeringsfriheden eller den risiko, hedgeforeningerne udsætter sig selv for.

Dansk Folkeparti lægger selvfølgelig vægt på, at der er en tilstrækkelig forbrugerbeskyttelse på de finansielle markeder, og derfor har vi også noteret os de bekymringer, som er rejst i forbindelse med forslaget. Det er et kompliceret produkt, der udbydes, og der vil efter Dansk Folkepartis opfattelse ofte være tale om foreninger med en betydelig risikoprofil.

Dansk Folkeparti er opmærksom på det forhold, at de almindelige god skik-regler i et vist omfang vil opfylde dette behov. Jo mere kompliceret et produkt den finansielle virksomhed udbyder, jo højere krav stilles der til de oplysninger, virksomheden formidler til kunden, og det er bestemt noget, der bør kigges nærmere på under udvalgsarbejdet.

Overordnet vil der med forslaget skabes en god grobund for en bredere vifte af produkter til danske investorer, og omsætningen på Fondsbørsen vil også øges til gavn for Danmarks konkurrenceevne. Med disse kommentarer vil Dansk Folkeparti gerne gå positivt videre med lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 14.55

Per Ørum Jørgensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti opfatter vi hedgeforeninger som et ekstra tilbud til investorer. Det primære formål må være at give danskerne mulighed for at kunne investere i hedgeforeninger herhjemme frem for at investere i tilsvarende foreninger i udlandet. Vi lægger vægt på, at offentligheden får mulighed for at orientere sig om foreningens investeringspolitik og risikoprofil, dels i foreningens vedtægter, dels i foreningens fuldstændige og forenklede prospekt.

Til den frygt, der har været fra bl.a. Forbrugerrådet, må vi sige, at hvis man sammenligner med f.eks. USA, så har man jo der valgt at lægge restriktioner på investoradgangen. I det her forslag har man prioriteret reguleringen af og tilsynet med selve hedgefondene, og jeg tror, det er den rigtige vej at gå for at sikre gennemsigthed i det her forslag.

Den finansielle branche har udtrykt et ønske om dette investeringsprodukt. Det samme har især de institutionelle investorer, og vi Konservative mener, at vi bør imødekomme denne efterspørgsel, så danske hedgeforeninger kan tage konkurrencen op med de udenlandske.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er Poul Erik Christensen.

Poul Erik Christensen (RV):

Hedgeforeninger er ikke en blomst, som er plukket i den radikale have. Vi er dog klar over, at der rundt i verden findes hedgeforeninger og hedgefonde, og også, at danske investorer benytter sig af den mulighed.

Formålet med det fremsatte forslag er at skabe et særlig juridisk og tilsynsmæssigt grundlag for at etablere danske hedgeforeninger. Med forslaget imødekommes der et ønske fra den finansielle sektor om mulighed for at etablere danske hedgeforeninger, som kan tage konkurrencen op med udenlandske hedgefonde.

Lovforslaget er udarbejdet i samarbejde med Skatteministeriet og branchen. Forskellen på og risici ved investeringer i investeringsforeninger og hedgefonde ligger i, at der er en lovgivning om de risici, en investeringsforening kan tage hensyn til og skal opføre sig efter, og hvilke aktiviteter der investeres i samt risikospredning på forskellige aktiver.

Reglerne for hedgeforeninger er mere frie. I modsætning til investeringsforeninger kan hedgeforeninger f.eks. også investere for lånte midler, og der stilles ikke krav om, at værdipapi-

terne skal være børsnoterede. Risikoen ved at investere i en hedgeforening afhænger derfor af, hvilken risikoprofil hedgeforeningen har besluttet sig for at følge. Alt efter risikoprofilen kan investeringer i hedgeforeningerne være mere eller mindre risikofyldte end investeringsforeninger.

Forbrugerrådet har nogle forbehold vedrørende de private investorers interesser, da det kan være vanskeligt for den private investor at overskue risikoen ved investeringen. Forbrugerrådet har foreslået, at der fastsættes en minimumsinvestering i hedgeforeninger på minimum 1 mio. kr. samt krav til øget rådgivning.

Det Radikale Venstre er positiv over for en videre behandling og vil gerne diskutere forslaget om investorernes sikkerhed og information nærmere under udvalgsarbejdet. Vi vil også benytte lejligheden til at takke ministeren for en god gennemgang forud for fremsættelsen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste taler er Poul Henrik Hedeboe.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

Fra SF's side har vi også noteret os, at hedgeforeninger er blevet et begreb, som er kommet til Danmark, og på den baggrund er det fornuftigt at lave regler på området.

Ligesom De Radikale er det heller ikke SF, der har fundet på det her, men det er altså en realitet, og de realiteter skal vi forholde os til.

Hedgefondene er selvfølgelig kommet, fordi man via en større risiko også kan få en større fortjeneste, og derfor er det kommet ind på investeringsmarkedet. Når vi nu kender bankverdenen og ved, at de gode bankrådgivere, der sidder ude i landet, i virkeligheden ikke så meget er rådgivere, men meget mere sælgere, så kan man godt lave nogle scenarier på det her område, hvor der altså er en potentiel mulighed for en større fortjeneste, men altså på baggrund af en større risiko. Og så ved vi også, at hvis ikke vi laver nogle skrappe regler om det her, bliver det reklamer og markedsføring, som styrer det, og det bliver Lotto om igen. Der er gode fortjenester at hente, og der er masser, der kan blive lokket ind i det her.

Kl. 15.00

Når vi som stat, som samfund, går ind og laver de her regler og dermed blåstempler, at det her er o.k., så skal vi også være ansvarlige over for det blåstempel, vi giver, og være med til at sørge for, at vi ikke lokker folk i ufare på det her område. Vi kan ikke gardere os mod, at folk

kommer i ufare, men vi kan i hvert fald gøre vores til, at det bliver gjort ordentligt.

Jeg vil til det her sige, at der er forskellige regler i andre lande. Begrebet er kommet fra USA, og jeg har også hørt på Forbrugerrådet og forstået, at der i virkeligheden er nogle skrappe regler derovre. Jeg synes, at det er vigtigt – det fornemmer jeg også at der er sådan en bred forståelse for – at vi får oplyst: Hvordan forholder det sig i de andre lande?

USA er det land, som har haft længst erfaring med det, og det er jo ikke et sted, hvor man sådan er meget vant til at regulere, tværtimod. Hvis de lægger ud med skrappe regler, end vi gør her, så er det virkelig et faresignal, og så skal vi altså gøre det her skrappe. Det er der nok ikke nogen tvivl om.

Men jeg vil i hvert fald foreslå, at vi under udvalgsarbejdet får helt styr på de regler, der er i landene omkring os, og hører om erfaringer med, hvordan det er gået.

Der ligger også et element i, at der er en del af de her foreninger, der er gået nedenom og hjem, altså gået konkurs, og det var også godt at få oplysninger om: Hvordan forholder det sig? Hvor mange overlever? Hvor mange går ned?

Det tror jeg er nok for denne gang.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere, der har meldt sig. Jeg vil give ordet til økonomi- og erhvervsministeren, værsgo.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne takke for den pæne modtagelse, forslaget har fået. Det er jo netop, som hr. Poul Henrik Hedeboe nævner, sådan, at vi er nødt til at forholde os til realiteterne.

Til hr. Poul Erik Christensen, der siger, at rosen ikke har groet i den radikale have:

Lovforslaget har jo netop til formål at give mulighed for at etablere hedgeforeninger i Danmark, som kan tage konkurrencen op med hedgefondene i udlandet. Med lovforslaget bliver det altså muligt at tilbyde nye investeringsprodukter, som efterspørges især af de institutionelle investorer, og hermed opfylder vi også et ønske fra branchen.

Jeg har også noteret mig Forbrugerrådets bekymring om, at man som minimum skal holde grænsen på 1 mio. kr. Jeg vil til det sige, at hvor vi skal sætte grænsen for at kunne investere, selvfølgelig er noget, som vi kan diskutere vide-

re under udvalgsarbejdet. Her har vi i hvert fald et regelsæt for dem, der tør gå om bord i mere risikofyldte investeringer.

Hr. Frode Sørensen spørger til, hvorfor man ikke kan oprette afdelinger i de enkelte hedgeforeninger, og det skyldes jo bl.a. netop, at hedgeforeningens frie investeringsstrategi betyder, at der kan være meget, meget stor forskel på risiciene i de forskellige hedgeforeninger. Som det også er anført i høringsnotatet, har vi valgt at se tiden an, før der eventuelt skal åbnes for, at hedgeforeninger kan opdeles i afdelinger. Alt andet lige har vi jo her et nyt produkt, hvor vi får nogle klare regler, og hvor folk lægger sig lidt ud i overhalingsbanen for at investere mere risikofyldt.

Jeg lægger ikke skjul på, at når der er alle de her bekymringer fra ordførerne, så er vi selvfølgelig klar til at fremskaffe oplysninger om, hvordan reglerne er skruet sammen i andre lande, der har de samme produkter.

Men jeg vil også gerne slutte af med at sige, at det er sådan i dag, at hvis man er privat investor, er der jo altså ikke nogen garanti, hvis man tager hovedet under armen og selv går ud og investerer. Her er der et produkt, som har været efterspurgt af branchen, og som gør, at vi stadig væk kan holde investeringer i Danmark. Det betyder selvfølgelig, at vi er nødt til at finde et sæt klare regler for, hvornår de regler, der nu er omkring forbrugerbeskyttelsen, er overskredet. Jeg mener også, at når man tager de regler for god skik, der findes for den finansielle branche, så dækker de også her.

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Frode Sørensen (S):

Det er et spørgsmål vedrørende oprettelse af afdelinger under en hedgeforening. Nu er det vel sådan, at både ministeren og jeg gerne vil undgå administrativt besvær, og det, der ligger i mit spørgsmål, er jo sådan set, at hvis man er i en hedgeforening, og man gerne f.eks. i én afdeling vil satse på et risikovilligt produkt og i en anden afdeling på nogle risikovillige it-aktier, så synes jeg umiddelbart, det kunne virke fornuftigt, at man gjorde det inden for samme hedgeforening. Ellers tvinger man vel blot den samme gruppe mennesker eller institutioner til at oprette en ny hedgeforening, og oprettelsen af en ny hedgeforening må alt andet lige være administrativt mere besværligt end oprettelsen af afdelinger.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er da korrekt, som hr. Frode Sørensen siger, at det vil give mere administration, hvis man skal ud og lave en ny forening. Vi har bare sagt, at det kunne medføre, at man så sagde, at det var endnu mere risikofyldt.

Jeg er åben over for at diskutere det her under udvalgsarbejdet. Når lovforslaget foreligger, som det gør, er det netop, fordi vi egentlig har valgt at se tiden an, før vi eventuelt åbner på det her område. Det er det, der har været udgangspunktet for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Colette L. Brix (DF):

Jeg bed mærke i, at ministeren stoppede op ved Forbrugerrådets ønske om at sætte beløbsgrænsen til 1 mio. kr. Ville det ikke være lidt ærgerligt? Ville det ikke være at lave en rigtig rigmandsklub?

Hvorfor ikke sige, at hvis folk vil investere i det her produkt og får en ordentlig oplysning om det, så er der ikke noget med, at det skal være beløbsbestemt. Jeg synes da, at det ville være ærgerligt, hvis der var en dygtig investor, der var vant til at spekulere på børsen, som måske lige havde 300.000 kr. eller 400.000 kr., og som gerne ville prøve noget andet. Han havde investeret en stor portefølje i andre beviser, men nu ville han gerne prøve sådan en hedgeinvestering. Hvorfor skulle han så ikke have lov til det? Hvorfor skal det begrænses? Hvorfor skal vi altid lave de her afgrænsninger og tro, at det redder hele verden? Det gør det jo ikke.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Når der har været bekymring hos en række ordførere, har jeg sagt, at vi er villige til at se på det. Men jeg er sådan set enig med fru Colette Brix i, at det ikke kun behøver at skulle være en rigmandsklub, der investerer i det her nye produkt. Det vil sige, at man sætter nogle ret høje krav, hvis man går ind på Forbrugerrådets holdning om, at man skal have en vis økonomisk volumen, før man får lov til at investere.

Det er jo så også et synspunkt, som Dansk Folkeparti har gjort gældende omkring den kommende finansielle handlingsplan for Business Angels. Da var udgangspunktet, da vi om talte Business Angels, at det var endnu mere ri-

sikofyldt, og at vi derfor sagde, at de, der så investerede, nok var nogle, der havde tjent til de frikadeller, de skulle have i dette liv. Men lad os nu se på sagen under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Jeg ønsker blot at supplere ved at sige, at jeg går ud fra, at det her er en godkendelse af hedgeforeninger og ikke en godkendelse af investorer, for det er det, som bekymrer mig. Det, der kommer fra Forbrugerrådet, er jo, at man vil ind og se på, om investoren er i stand til selv at kunne vurdere risikoen i det her. Da handler det vel mere om, at det er et spørgsmål om at godkende nogle hedgeforeninger, som har nogle værktøjer og giver nogle oplysninger, som gør, at det giver genomsigtighed.

(Kort bemærkning).

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg kan jo bekræfte, at det, vi står med her i dag, er et nyt finansielt produkt, der har været efterspurgt af branchen, hvor man skruer et nyt regelsæt sammen, der skulle sikre bedre gennemsigtighed, bedre oplysning, mulighed for at gå ud på markedet med en større risiko. Det er det, lovforslaget drejer sig om.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om fremskaffelse af humant blod til behandlingsformål (blodforsyningsloven).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).
(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 15.10

Forhandling

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her er en uændret genfremsættelse af L 84 fra sidste folketingsamling. Forslaget om ændring af blodforsyningsloven er stillet som konsekvens af to EU-direktiver, og formålet er at skabe ensartede regler for humant blod og blodkomponenter inden for EU samt at sikre højere kvalitet og større sikkerhed omkring behandlingen af det.

Vi skal sikre et højt og ensartet niveau i EU for kvaliteten, sikkerheden og overvågningen af blod og blodkomponenter, der doneres til anvendelse i patientbehandlingen. Risikoen for overførsel af smitte fra donor til patient kan dermed minimeres. Ligeledes skal vi sikre, at vi råder over den nødvendige mængde blod, der er behov for til transfusion, behandling og som råvare til lægemiddelfremstilling.

I forhold til dansk lovgivning er der ikke meget nyt i forslaget, men jeg hæfter mig ved, at vi viderefører en dansk tradition om, at tapning af blod fortsat skal være frivillig og uden betaling.

Venstre har stor respekt for det arbejde, som bl.a. bloddonorerne i Danmark udfører, og derfor er jeg også glad for, at der i forslaget åbnes for, at der kan gives tilladelse til levering af blod og blodkomponenter til forskningsformål til andre virksomheder end Statens Serum Institut efter godkendelse – en bestemmelse, der netop er foreslået af Bloddonorerne i Danmark.

Samtidig får vi også ensartede regler af høj kvalitet i EU, hvilket vil gøre import og eksport af blod og blodkomponenter på tværs af medlemslandene lettere. Det er jo nødvendigt i nogle tilfælde, eksempelvis til forskningsformål.

På den baggrund kan Venstre støtte lovforslaget, og jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de også støtter lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. René Skau Björnsson.

René Skau Björnsson (S):

Det her lovforslag har været førstebehandlet før af Folketinget, men en god gerning kan jo ikke gøres tit nok.

Det er vigtigt for os Socialdemokrater, at vi virkelig påskønner og respekterer den blodgave, som de frivillige donorer i Danmark giver det danske samfund. Det er et uvurderligt bidrag til det danske sundhedsvæsen. Det er en uegennyttig gave i form af en portion blod fra en frivillig donor, der kan komme et ukendt menneske til gavn.

Derfor skal vi som politikere også have stor opmærksomhed på, hvordan den gave bedst udnyttes, og sikre, at det blod, man donerer, og de afledte blodprodukter, der kommer ud af det, undersøges og videregives efter de bedste principper, så bl.a. sygdomssmitte til patienter kan undgås.

Lovforslaget her kommer på baggrund af en række direktiver vedtaget i EU, der skal sikre, at uanset hvor man behandles i lande, der er medlemmer af EU, kan man være sikker på en høj kvalitet i blodprodukterne og deres anvendelse. Med lovforslaget udvider vi blodforsyningslovens anvendelsesområde. I dag regulerer loven, hvem der må tappes fra, og hvem der må tappe. Nu kommer loven også til at regulere selve tapningen og testningen af donorblod.

Det har været vigtigt for os i Socialdemokratiet, at principperne i loven er så klare, som de er. Det gælder kravene om, at danske bloddonorer skal være frivillige og ubetalte som hidtil, at tapning kun må foretages af offentlige blodbanker, at tapning som hovedregel kun må foretages med henblik på anvendelse til patientbehandling i Danmark, at der ikke må tappes blod til kommercielt brug, at det frivillige donorkorps' arbejde fortsat skal støttes af amterne – og de nye regioner – og at Dansk Serum Institut fortsat kan få leveret blod vederlagsfrit til forskning, ligesom nu også andre virksomheder, hvis de bliver godkendt til det, kan få blod leveret til forskning.

Så vi støtter de ændringer, der er lagt op til, og støtter også selve lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Birthe Skaarup.

Birthe Skaarup (DF):

Som andre har været inde på, er det jo en genfremsættelse af et tidligere lovforslag, blot ændres datoen til ikrafttrædelse til den 1. maj i år. Selv om det er en genfremsættelse, synes jeg også i respekt for lovforslaget og de nye med-

lemmer, at vi også lige skal have mulighed for en debat her.

Det er to direktiver vedrørende blodforsyningsloven i Danmark, som vi står over for at skulle gennemføre. For os handler det om kvalitet, og det handler om sikkerhed ved anvendelse af humant blod, der bruges til patientbehandling, forebyggelse og diagnosticering.

Kl. 15.15

Det gælder endvidere om, at der ikke overføres sygdomme fra donor til patient, og at donationerne svarer til behovet for blod.

Dansk Folkeparti ønsker, at vi her i landet har tidssvarende og fuldstændig sikre rammer for vores forsyning med blodprodukter.

Jeg vil godt, som de tidligere ordførere var inde på, sige, at noget af det væsentligste ved vores blodforsyning her i landet er vores bloddonorer. Dem skylder vi stor respekt, de 236.000 danske bloddonorer, der frivilligt og uden løn giver os mulighed for at få det produkt.

De to direktiver vil, såfremt forslaget vedtages, komme ind i bekendtgørelsen, og der sker jo så her en forbedret undersøgelse af mulige donorer ved hver tapning. Man indhenter oplysninger om donorer, der kommer ændrede procedurer og metoder i forbindelse med testning af blod og blodkomponenter, der stilles krav til kvaliteten af blod med flere kontrolbesøg fra Lægemiddelstyrelsen i blodbankerne, der bliver pligt for blodbankerne til at indberette bivirkninger og utilsigtede hændelser, og der sker en udvidelse fra 10 til 15 år af data om donorer i blodbankerne.

Endvidere sker der også en udvidelse af perioden for blodbankernes opbevarelse af data, som giver fuld sporbarhed af blod og blodkomponenter fra donor til patient, fra 10 til 30 år.

Som sagt er der allerede taget højde for blodkvaliteten, og de forslag, vi allerede har gennemført her i Danmark, lever faktisk op til de direktiver, men alligevel kan vi så konstatere, at de forbedringer, der sker, er de her nævnte.

Det er som sagt meget vigtigt, at vi lytter til bloddonorerne, fordi de fastholder princippet om, at de danske bloddonorer også stadig væk skal være frivillige og ubetalte.

Jeg vil også godt lige til sidst nævne, at forskning er vigtig, og derfor bør alle gode forskningsmuligheder inddrages. Det gøres ved, at der er en bestemmelse, der giver tilladelse til, at man kan gøre det, at man kan bruge blod til forskningsformål i andre virksomheder efter særlig tilladelse.

Med de ord vil jeg sige, at vi – ligesom vi var det sidst og har været det under de forhandlinger, der har været – vil være positive over for lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Charlotte Fischer.

Charlotte Fischer (RV):

Jeg kan tilslutte mig de forrige ordførere. Her er jo tale om et vigtigt område med et ædelt formål. Blod og blodforsyning spiller en rigtig stor rolle i den behandling, der foregår i det danske sundhedsvæsen. Vi taler om 70 blodbanker, der tapper 370.000 portioner blod til både transfusion, lægemidler og medicinsk udstyr.

Lovforslaget her hæver, som det er blevet sagt flere gange, både det samlede niveau og kravene til kvalitet og sikkerhed i det samlede EU-område. Det er selvfølgelig noget, det er værd at støtte. Man kan sige, at det her jo i sidste ende handler om at få en lavere risiko for overførsel af smitsomme sygdomme fra donor til patient.

Jeg vil komme ind på to ting:

Den ene drejer sig om den såkaldte NAT-test. Jeg forstår, at der foreligger en forståelse mellem partierne om, at vi foreløbig skal vente med at indføre denne forholdsvis dyre test, og det kan jeg tilslutte mig. Det handler selvfølgelig om, at man i alle tilfælde må se på, hvad omkostningen ved at indføre sådan en test er – og det anslås, at den beløber sig til noget i retning af 30 mio. kr. – og hvad er så gevinsten? Sådan som tingene er nu, er det besluttet, at vi lige ser tiden an de næste par år, og at vi så tager sagen op igen, og det vil jeg selvfølgelig tilslutte mig.

Kl. 15.20

I den sammenhæng synes jeg altid, at økonomi også er en vigtig ting at se på, og uden at der er grund til den store alarm, vil jeg dog alligevel sige, at det godt kan vække min mistanke, når man forudsætter, at der kommer en række forbedringer på det her område, uden at man egentlig forestiller sig, at det koster noget som helst.

Det er ikke en holdning, jeg synes bliver delt overalt i høringssvarene. Der er krav om øget information og styrket undersøgelse af patienterne, og man vurderer, at det kan løbe op i flere årsværk rundtomkring. Så jeg vil egentlig bare sige, at jeg synes, man måske lige skal overveje, om det her er en helt gratis omgang. Det blev

også påpeget, at der egentlig ikke er den store rationaliseringsgevinst, fordi blodbankerne allerede har indført den nødvendige kvalitetsstyring.

I sidste ende synes jeg, at det er godt, at lovforslaget cementerer de gode danske principper om, at blod gives frivilligt og gratis, og man kunne sige, at skal der være konsistens i tingene, er det selvfølgelig vigtigt, at det også gør sig gældende, i det omfang vi importerer blodprodukter. Man kunne sige, at det måske skulle fremgå af lovforslaget, at det er et princip, vi anvender både indenbords og udenbords. Men i sidste ende er jeg dog enig i, at det vigtigste er, at danske patienter får den behandling, de har behov for, og herfra må selv det gode danske princip om gratis donation selvfølgelig vige.

Med alle disse ord vil jeg sige, at Det Radikale Venstre selvfølgelig fortsat støtter lovforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere, der har anmodet om ordet, og jeg skal derfor give ordet til indenrigs- og sundhedsministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu ved jeg ikke, om man her så kan lægge til grund, at den der tier samtykker, da det ikke er alle partier, der har været på talerstolen. Det tror jeg næsten man kan, for jeg erindrer mig jo førstebehandlingen før valgets udskrivelse, hvor der var bred opbakning til lovforslaget her, og det er sådan set også det, der bekræftes her i dag.

Det er jo rigtigt, som fru Charlotte Fischer var inde på, at mellem førstebehandlingen i sidste samling og dagen i dag, har der været en drøftelse i kredsen af blodordførere, som vi jo har en god tradition for, hvor vi adresserede spørgsmålet omkring en NAT-test. Det er fuldstændig rigtigt refereret af fru Charlotte Fischer og bekræfter jo det, der er linjen, og som jeg håber fortsat skal være linjen i blodspørgsmål, nemlig at denne sag er for vigtig til, at der går partipolitik i det.

Derfor er jeg også glad for her at fornemme, at der er bred opbakning til lovforslaget, som fru Birthe Skaarup i øvrigt så glimrende har gjort rede for, og derfor skal jeg af hensyn til tiden indskrænke mig til at sige tak for opbakningen. Jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, som jeg selvfølgelig stiller mig til rådighed for, hvis der måtte være spørgsmål.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ministeren. Kamal Qureshi får ordet som næste ordfører. Jeg havde ikke fanget, at han havde bedt om ordet. Værsgo.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg skal beklage, at der blev forvirring omkring ordførertalerne fra mine kollegers side.

Jeg vil sådan set bare gentage noget af det, de andre har sagt, for at slå SF's linje fast: Vi fra SF's side sætter også stor pris på det frivillige donor-korps, der er i Danmark, som frivilligt stiller sig op og donerer blod til behandling. Vi tilslutter os intentionerne og principperne i forslaget, som jo handler om at udnytte det frivilligt donerede blod optimalt og så hensigtsmæssigt som overhovedet muligt.

Baggrunden for forslaget er selvfølgelig, at der er en række direktiver, der er vedtaget i EU, som fastsætter nogle ensartede standarder for hele Europa for kvaliteten og sikkerheden ved tapning, testning, behandling, opbevaring og distribution af humant blod og blodkomponenter. Det er selvfølgelig principperne i det og principperne i det fremsatte lovforslag, vi fra SF's side støtter. Vi er glade for, at bloddonorerne også fremover skal være frivillige og ubetalte, og vi er glade for, at amterne – det bliver så regionerne – fortsat skal støtte det frivillige donorkorps.

Kl. 15.25

Alt i alt er vi enige i de principper, der er i det foreliggende lovforslag – som vi var det under førstebehandlingen i den tidligere samling – og kan godt støtte forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 64: Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler, transportmidler og lignende. (Obligatorisk skiltning om rygepolitik på offentligt tilgængelige serveringssteder).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Birgitte Josefsen (V):

I Venstre går vi ind for det frie valg, og derfor ser vi det fremsatte lovforslag om obligatorisk skiltning ved indgange til offentligt tilgængelige serveringssteder som et skridt i den rigtige retning med hensyn til at begrænse den passive rygning over for den enkelte. Hver enkelt kan nu, hvis det her lovforslag bliver vedtaget, selv vælge til og fra, når vedkommende står ved døren.

Vi ved, at passiv rygning og rygning i det hele taget er særdeles sundhedsskadeligt, og det må derfor være oplagt, at forbrugerne får mulighed for at vælge til og fra. Flere gange har jeg hørt om forældre, der gerne vil gå på restaurant og café med deres børn, men som regel må opgive det på forhånd, da de ikke har kunnet sikre sig, at børnene kommer ind i et miljø, der er røgfrit. Med den obligatoriske skiltning kan de nu også vælge til og fra og sikre sig at kunne gå på restaurant eller café med deres børn og have en garanti for, at de sidder i et røgfrit lokale. Ligeledes er der mange med lungesygdomme og mange med allergiske reaktioner, der har måttet blive hjemme, og som ikke har kunnet føre et liv som mange andre og f.eks. gå ud og spise en gang imellem. Også dem giver vi nu en mulighed for at vælge til og fra.

I Venstre er vi overbeviste om, at den obligatoriske skiltning vil give anledning til debat også blandt personalet og ledelsen på spisestederne, og blot det, at en debat kommer i gang, tvinger jo en til at sætte fokus på det vigtige: at rygning er sundhedsskadeligt. Venstre mener, at det er vigtigt hele tiden at have fokus på rygningsproblematikken.

I Venstre bakker vi derfor op om det fremsatte forslag og ser også frem til, at ministeren i nær

fremtid vil sætte en oplysnings- og debatkampagne i gang om rygning og dens skadelige virkning. Venstre har dog bemærket, at der allerede rundt omkring er en livlig debat i gang. Både amter og kommuner har i deres sundhedsfremmende politikker taget rygning med i deres programmer, og derfor ser vi, at der allerede er meget stor bevågenhed omkring problemstillingen.

Venstre ser ligeledes frem til, at vi i Folketinget går foran med det gode eksempel, så derfor håber vi, at den synlige skiltning vil blive gennemført meget hurtigt her, når engang lovforslaget er vedtaget.

Sluttelig vil jeg sige, at den konservative ordfører på området ikke kunne være til stede i dag, så derfor er Venstres ord også De Konservatives.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ja, tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. René Skau Bjørnsson.

René Skau Bjørnsson (S):

Der er grumme kendsgerninger, som er dokumenteret om tobaksrygningen også i Danmark. Vi ved, at tobaksrygning er det, der har størst negativ indflydelse på danskernes sundhed, og den har haft det de seneste 30 år. Vi ved, at godt 13.000 danskere hvert eneste år dør af rygerelaterede sygdomme. Vi ved også, at passiv rygning hvert år medfører op mod 750 dødsfald. Vi ved, at fem til ti ansatte dør i hotel- og restaurationsbranchen hvert år som følge af passiv rygning, og vi ved, at også 80 ansatte i den branche bliver syge på grund af passiv rygning.

Tallene understreger altså bl.a., at vores sundhed ikke kun er en konsekvens af den livsstil og de vaner, vi selv har, men at vores sundhed i lige så høj grad er et resultat af det samfund, vi er en del af, det samfund, vi lever i. Et godt arbejdsmiljø, gode fødevarer, ordentlige boliger, sikker trafik og ren natur er alt sammen med til at sikre os et sundt liv, og derfor er det heller ikke kun vores eget ansvar, men i lige så høj grad vores alle sammens ansvar, at vi kan få en sund tilværelse. Passiv rygning er et meget godt eksempel på det.

Kl. 15.30

Vi skal ikke bestemme, om folk skal ryge eller ej, men af hensyn til hinanden og hinandens helbred kan det være nødvendigt at lave regler for, hvor man må ryge, og det gør lovforslaget her ikke noget ved.

Forslaget om, at restauranter skal skilte med, om de har et røgfrit miljø, kan være meget godt for gæsterne, men det hjælper ikke de medarbejdere, som dagligt udsættes for røg. Socialdemokraterne kan ikke acceptere, at folk bliver syge og måske dør, fordi de passer deres arbejde, og derfor skal rygning på arbejdspladsen betragtes som et arbejdsmiljøproblem, og på sigt bør der indføres et rygeforbud på alle arbejdspladser. Det kan sagtens kombineres med specielle lokaler til de røgtrængende, så rygernes frihed til at bestemme over eget liv og helbred ikke krænkes.

Det bliver ikke let. Men arbejdet med at gøre noget målrettet skal i gang nu, og derfor vil vi opfordre regeringen til at sætte turbo på arbejdet med at hjælpe rygere til at stoppe rygningen og få stoppet rygningen i offentlige rum og på arbejdspladserne, så vi kan få gang i holdningsændringen og få Danmark gjort tilgængeligt for alle, både rygere og ikkerygere. Vi håber, at den høring, som planlægges om sagen nu her i foråret, vil sætte skub i regeringen.

Vi støtter lovforslaget. Vi støtter dette meget lille skridt i den rigtige retning, men som jeg også har sagt, skal vi gå meget længere og i hurtigere takt, end forslaget her gør.

Birthe Skaarup (DF):

Ja, debatten om rygning bølger stadig, og den har bølget i lang tid.

Alle ved, at det er sundhedsskadeligt at ryge, og jeg vil sige, at Folketinget vel ikke tidligere har indført så mange nye restriktioner på netop det område, som vi faktisk har gjort. Som eksempel på det kan jeg nævne, at børn og unge ikke må ryge i folkeskolen og i skolefritidsordninger, heller ikke på skolens matrikel, og at der skal etableres særskilte rygelokaler for voksne. Vi har også vedtaget, at der ikke må reklameres for tobaksvarer, at der skal trykkes advarsler på cigaret pakninger, og at unge under 16 år ikke må købe tobaksvarer i detailhandelen – alt sammen fordi vi også som sundhedspolitiske ordførere kan se, at rygning er farligt.

Rygning er den faktor, der efter min vurdering udgør den største sundhedsrisiko i Danmark. Et stort antal danskere dør eller bliver invalideret af sygdomme, der skyldes tobaksrygning, hvert evig eneste år, og vi kan blot konstatere, at det er fakta.

Nu behandler vi yderligere et forslag, nemlig et lovforslag om obligatorisk information og skiltning på offentligt tilgængelige serverings-

steder om, hvorvidt der må ryges eller ej. Så fremt det vedtages, bliver der nu mulighed for, at folk kan vælge fra eller til, og de passive rygere ønsker bliver imødekommet.

Vi kan konstatere, at for den enkelte restaurationsvirksomhed indebærer en synlig skiltning som punkt 1, at der aktivt skal diskuteres rygepolitik på den enkelte virksomhed, og som punkt 2, at der samtidig lægges op til, at virksomhederne inddrager de ansattes arbejdsmiljø i overvejelserne, og det er faktisk en nødvendighed. Arbejdstilsynet har siden april i fjor udført en kontrolindsats i hotel- og restaurationsbranchen. Den skal være ved, og den har faktisk afstedkommet, at der er blevet igangsat en landsdækkende aktion mod bl.a. restauranter, værts-huse og diskoteker. Arbejdstilsynet har måttet give påbud og vejledninger på mere end hver anden virksomhed, og de centrale problemer var faktisk alle steder manglende eller dårlig ventilation og dermed dårligt arbejdsmiljø for de ansatte.

Derfor er det klart, at personer, som arbejder og færdes i et dårligt arbejdsmiljø og bliver syge eller måske oven i købet dør som følge af de skadelige stoffer, der findes i tobakken, bør have mulighed for at fravælge sådanne arbejdspladser. Det kan de nu få via denne lovgivning, som vi i Dansk Folkeparti støtter.

Kl. 15.35

I debatten om, hvorvidt vi udelukkende skal have røgfri restauranter i Danmark, har vi til stadighed bemærket de forskellige udmeldinger, der er kommet fra restaurationsbranchen, og som sagt mener vi i Dansk Folkeparti, at dette lovforslag, som vi jo allerede har debatteret en gang, er landet udmærket, også set i lyset af den viden, vi i dag har om de sundhedsmæssige farer, tobakken udgør, selv om vi grundlæggende også mener i Dansk Folkeparti, at det er en privat sag, om man vil ryge eller ej.

Naser Khader (RV):

Hensigten med dette lovforslag er at give forbrugerne information om spisestedets rygepolitik, altså i form af et skilt på væggen om spisestedets rygepolitik.

Vi i Det Radikale Venstre er kritiske over for forslaget, da der ikke er nogen krav om rygepolitik. Det er et uambitiøst forslag, fordi det ikke tager højde for arbejdsvilkårene for de ansatte.

En rapport fra Arbejdsmiljøinstituttet har for nylig slået fast, at omkring ti tjenere dør hvert år som følge af passiv rygning på arbejdspladsen.

Passiv rygning dræber altså, og samtidig ved vi, at aktiv rygning koster 12.000-13.000 danskere livet hvert år. Rygning er den danske folkesundheds fjende nummer et, og derfor er det ikke nok med et skilt på væggen.

Forslaget tager heller ikke hensyn til forbrugerne. Vi mener, at forslaget undervurderer de problemer, der er i branchen med hensyn til at indføre røgfrie zoner og dermed give ikkerygerne et reelt alternativ. Ingen af de frivillige initiativer på området er indtil nu lykkedes. På et tidspunkt var der en hjemmeside, hvor forbrugerne kunne se, hvilke spisesteder der var for rygere og ikkerygere, men hjemmesiden blev ikke brugt og blev senere nedlagt. Det enkelte spisested undervurderer behovet og er også bange for at miste kunder, mens kunderne ikke har noget incitament til at klage, og derfor er frivillighed på det punkt ikke vejen frem. Endelig er det bemærkelsesværdigt, at Danmark efterhånden har den slappeste lovgivning i Europa på området, når man holder det op imod de store omkostninger og skader, rygning forvolder.

Man har forsøgt noget tilsvarende med skiltning i Frankrig. Efter hvad jeg har forstået, har det ikke haft den store effekt, og forslaget er derfor langt fra tilstrækkeligt til at imødekomme truslen fra passiv rygning.

I foråret havde vi en længere debat om rygning på De Radikales foranledning. Ministeren konkluderede, at der skulle nedsættes et udvalg, og at der skulle laves et serviceeftersyn på området. Det er der kommet en redegørelse om, og det konkluderes flere steder, at vi skal i dialog med parterne, at vi skal debattere emnet osv., og i den sammenhæng har jeg dette spørgsmål til ministeren: Er der blevet afsat midler til at føre denne dialog med de forskellige parter, der er nævnt i redegørelsen?

Til slut: Selv om vi i Det Radikale Venstre er kritiske over for forslaget, stemmer vi for det, da det måske er et lille – et meget lille – skridt i den rigtige retning, og samtidig henviser vi til vores eget beslutningsforslag om forbud mod rygning på spisesteder, der bliver fremsat i den nærmeste fremtid.

Kamal Qureshi (SF):

De passive rygere har, som også de tidligere ordførere har været inde på, et problem – ikke alene på deres arbejdsplads, men også når de om aftenen ønsker at gå i byen for at spise eller ønsker en hyggeaften med deres venner eller familie.

Kl. 15.40

Problemet er lidt anderledes for de passive end for de aktive rygere. Omkring 12.000-13.000 rygere dør årligt af sygdomme, som er direkte relateret til rygningen, ud over dem får andre følgesygdomme på grund af rygning, og det er sådan set ikke kun, fordi deres omgivelser ryger; det er faktisk, fordi deres omgivelser puster røgen ud. Det kan sådan set siges, at hvis røgen ikke blev pustet ud, kunne man være ligeglad, men det er i det øjeblik, der pustes noget kræftfremkaldende røg ud, de passive rygeres problem dukker op.

Vi er sådan set i den lidt paradoksale situation, at vi kan acceptere, at en tjener går på arbejde og er omgivet af kræftfremkaldende røg, som tobaksrøg jo er. Det accepterer vi, mens vi ikke ville acceptere, hvis en svejser på sin arbejdsplads blev udsat for kræftfremkaldende røg, hvis en laborant blev udsat for kræftfremkaldende produkter på sin arbejdsplads, eller hvis en chauffør blev udsat for kræftfremkaldende røg eller andre produkter på sin arbejdsplads. Så vil vi betragte det som et stort arbejdsmarkeds-politisk og arbejdsmiljømæssigt problem, og vi ville gribe ind og gøre noget ved det og give pålæg om, at der skulle rettes op på forholdene.

For SF er det ikke acceptabelt, at folk bliver udsat for kræftfremkaldende røg på deres arbejdsplads, og det er sådan set i princippet ligegyldigt for os, om den røg kommer ud af munden på kunderne, om den kommer ud af nogle maskiner eller kommer ud fra udstødningsrøret på nogle biler.

Samtidig med at vi har problemet med passiv rygning, har denne regering med hjælp af støttepartiet Dansk Folkeparti gjort det billigere at ryge ved at nedsætte afgifterne på tobak. Det er også med til at forværre det problem, som forbruget af tobak allerede er i det danske samfund.

Vi vil selvfølgelig – det kommer sikkert ikke bag på ministeren – også støtte dette forslag, som vi betragter som et meget lille og, som min kollega fra Det Radikale Venstre også nævnte, meget uambitiøst lille skridt, men trods alt et skridt i den rigtige retning. Derfor vil vi selvfølgelig støtte forslaget, men vi kunne godt tænke os, at problemet og problemets omfang blev taget med den alvor, det burde, når det er sådan, at mange personer dør af at blive udsat for kræftfremkaldende røg på deres arbejdspladser. Derfor burde man gribe kraftigere ind på området, end forslaget her lægger op til.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at anholde en bemærkning, hr. Kamal Qureshi gjorde her til sidst, nemlig påstanden, om at regeringen sammen med Dansk Folkeparti skulle have forværret problemet. Det synes jeg er en utidig bemærkning, og den er i hvert fald forkert, for hvis man iagttager problemets omfang, er der jo ikke tale om, at det er forværret. Tværtimod udvikler rygesagen sig dag for dag i den rigtige retning, og regeringen har, som fru Birthe Skaarup også var inde på, jo taget forskellige initiativer, der samlet set bidrager til, at antallet af dagligdagsrygere og dermed også antallet af folk, der udsættes for passiv rygning, falder dag for dag.

Det er også det hovedsynspunkt, der ligger bag det serviceeftersyn, hr. Naser Khader omtalte, og som jeg ganske rigtigt markerede jeg ville sætte i værk efter den debat, vi havde om emnet for noget, der nærmer sig et år siden. Der tegner sig et billede af, at muligheden for at bevæge sig i ikke-røgfylde omgivelser allerede er blevet og stadig bliver bedre i det danske samfund. Senest har vi f.eks. kunnet glæde os over, at man har besluttet, at der slet ikke må ryges i S-togene. Resten af togtrafikken er på vej, og vi kan se af vores serviceeftersyn, at på område for område gennemføres der faktisk stadig mere restriktive regler, og vel at mærke regler, der hviler på lokale beslutninger eller på beslutninger, der så at sige vokser ud af den pågældende sektors særlige interesser.

Men det rokker jo ikke ved, at vi ikke er i mål. Det er vi enige om, og jeg tror slet ikke, der overhovedet er nogen uenighed om, hvad der er endemålet, nemlig at alle skal kunne færdes uden at blive udsat for passiv rygning, medmindre man selv positivt vælger at lade sig udsætte for passiv rygning.

I virkeligheden er det snarere en diskussion om metoderne end om målet. Her har regeringen haft det udgangspunkt – og det er fortsat vores udgangspunkt – at vi bedst fremmer denne sag ved at få et sæt nye holdninger til at vokse frem og ved at sørge for, at man de steder, hvor man har det umiddelbare driftsansvar – hvad enten det er på en skole, en daginstitution, en arbejdsplads eller en restaurant – selv tager et ansvar. Det er sådan set det sidste, vi nu giver en hjælpende hånd ved at bestemme, at fra den 1. juni skal alle serveringssteder træffe et bevidst valg, og det skal være synligt, hvilket valg man har truffet. Det kan understøtte ikkerygernes

valg af restaurant, og det kan sådan set også understøtte dem, der arbejder i restaurationsmiljøet, i deres valg af arbejdsplads. Det er et forsøg på at skubbe udviklingen yderligere i den rigtige retning.

Kl. 15.45

Jeg er glad for at kunne konstatere, at der er fuld opbakning til forslaget, om end jeg selvfølgelig også har noteret mig, at nogle synes, at vi umiddelbart skulle gå længere allerede nu. For så vidt angår den overvejelse – om man skal bevæge sig længere i en eller anden given retning – brugte jeg sidst førstebehandlingen af forslaget, for der er jo tale om en genfremsættelse, til at markere, at i regeringens optik skal vi bruge 2005 til at debattere det spørgsmål.

Hvis der skal lovgives yderligere, og hvis der skal regelreguleres yderligere om rygning, skal det ske med afsæt i en bredt funderet offentlig folkelig debat, så der er opbakning til de skridt, vi tager, og vi er sikre på, at der også vil være respekt for de skridt, vi tager. Det er baggrunden for, at jeg ønsker at skyde et debatår i gang med en konference, som vil blive afviklet onsdag den 13. april, og som så at sige kommer til at markere startskuddet til en debat om passiv rygning med henblik på, at vi kan bruge et lille års tid fra det tidspunkt at regne til at få belyst forskellige modeller.

Forskellige lande har valgt forskellige modeller, og forskellige lande har gjort forskellige erfaringer. Der er den irske model, som er til at forstå: Al rygning er forbudt i det offentlige rum. Der er den engelske model, som nu fases ind over en længere årrække, og hvor der sondres mellem serveringssteder, der kun serverer drikkevarer, og serveringssteder, der serverer både vådt og tørt. Der er sådan set mange varianter, hvis man vil gå ind i overvejelser om at lave modeller for en nærmere rygeregulering, men det, der er mit og regeringens synspunkt, er, at hvis vi skal gå et skridt videre, skal vi gøre det bevidst, og så skal vi tage et skridt, der har en tilstrækkelig længde, så vi ikke skal tage et skridt mere allerede dagen efter.

Nu er det selvfølgelig ikke min første forpligtelse som sundhedsminister at gøre mig nogle erhvervspolitiske betragtninger, men alligevel. Vi har jo kunnet se i Sverige, hvordan man i første omgang valgte at løse problemstillingen ved at stille krav om ventilation og afskærmning m.v., hvilket gjorde, at det svenske restaurationsmiljø foretog massive investeringer, men ef-

terfølgende nåede man i Sverige frem til denne konklusion: Det er alligevel ikke godt nok, vi vil hellere tage et skridt yderligere.

Jeg har altså det synspunkt, at skal der tages et skridt, kan vi lige så godt tage et skridt af så stor længde, at vi er sikre på, at vi kommer til at stå fast i en lang tid fremover. Det er sådan set baggrunden for, at jeg for nærværende afviser de forslag, der har været fremme i debatten om med et fingerknips at lave rygerestriktioner i restaurationsmiljøet, og det gør jeg af to grunde.

For det første er debatten for snæver. Serviceeftersynet viser jo bl.a., at spørgsmålet om passiv rygning har en rækkevidde, der rækker langt ud over restaurationslivet. Hvis man skal sætte sagen lidt på spidsen, kan man sige: Hvad hjælper det, at man sørger for, at gymnasieeleven i 3. g ikke bliver udsat for passiv rygning 3 timer fredag aften på et diskotek, hvis han i øvrigt er passiv ryger resten af ugen på gymnasiet? Indfaldsvinklen er for snæver. Det er den ene overvejelse, og den anden overvejelse er den, jeg refererede før: Hvis vi tager et skridt, skal vi ikke bare kende retningen, men også skridtlængden.

Derfor vil jeg gerne her, hvor jeg kan slutte af med at konstatere, at der er opbakning bag lovforslaget, signalere, at vi er parat til at tage diskussionen, og at vi sætter den i gang den 13. april. Vi er også parat til at sætte en deadline på ca. 1 år, og regeringen er naturligvis også helt på det rene med, at efter en debat, vi selv sætter i gang, har vi som regering også en forpligtelse til at konkludere og udmønte vores konklusioner.

Med denne tilkendegivelse vil jeg stille mig til rådighed for det udvalgsarbejde, der nu går i gang.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Kl. 15.50

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 63: Forslag til lov om ændring af lov om sundhedsvæsenet i Grønland. (Foranstaltninger ved overtrædelse af lovgivningen på sundhedsområdet).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birgitte Josefsen (V):

Det grønlandske hjemmestyre har ønsket en tilretning inden for visse områder på sundhedsområdet. Helt konkret handler det om straf ved anvendelse af dopingmidler og straf ved overtrædelse af landstingsforordningen om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme, helt nøjagtigt epidemiområdet.

Anvendelse af doping kan efter de nugældende regler i Grønland alene straffes med konfiskation eller bøde, mens der efter dansk lovgivning kan idømmes fængsel i op til 2 år. Ved overtrædelse af den civile foranstaltning mod smitsomme sygdomme kan der efter de nugældende regler i Grønland alene idømmes bøde, mens der efter dansk lov kan straffes med bøde eller fængsel i op til 6 måneder.

Venstre ser det som noget helt naturligt at efterkomme det grønlandske hjemmestyres ønske om at få ændret bestemmelserne og støtter derfor lovforslaget, og da Det Konservative Folkepartis ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg herved meddele, at også De Konservative kan tilslutte sig forslaget.

René Skau Björnsson (S):

Dette lovforslag er et forslag, som har været til høring i Grønland og har været behandlet og er enstemmigt vedtaget af det grønlandske Landsting, og alene af den grund skal vi selvfølgelig støtte forslaget.

Med forslaget bliver det muligt for hjemmestyret at fastsætte regler, så der kan idømmes straf efter den grønlandske kriminallov for overtrædelser på sundhedsområdet. Lovgivningen bliver hermed mere parallel med den danske lovgivning, der gælder på området, og vi i Socialdemokratiet støtter lovforslaget, som vi også gjorde ved førstebehandlingen i efteråret.

Karin Nødgaard (DF):

Dette lovforslag er som sagt en genfremsættelse, som skal udmønte foranstaltninger ved overtrædelse af lovgivningen på sundhedsområdet i Grønland.

Regeringen ønsker med dette forslag at efterkomme nogle ønsker fra Grønlands hjemmestyre om, at man får flere bemyndigelser på sundhedsområdet end efter de gældende regler, så hjemmestyret kan idømme foranstaltninger efter kriminalloven for Grønland, når der sker overtrædelser af landstingsforordningerne. Det kan ud over bøder og konfiskation f.eks. være, at man får en betinget dom, bliver dømt til at være under forsorg eller dømt til anbringelse på en institution i Danmark eller i Grønland. Det kan også være særlige foranstaltninger over for personer med psykisk abnorme lovovertrædelser, og det kan være fortabelse af rettigheder.

Et eksempel på, hvor disse foranstaltninger kan træde i kraft, er ved overtrædelse af landstingsforordningen om forbud mod visse dopingmidler. Problemstillingen er, at i Grønland kan dette kun medføre bøder eller konfiskation, mens man i Danmark kan idømmes fængsel i 2 år. Et andet eksempel, hvor denne skærpelse ønskes anvendt, er epidemiområdet, hvor overtrædelser kun kan medføre idømmelse af bøder, med mindre strengere foranstaltninger er forskyldt efter anden lovgivning. I Danmark kan sådanne overtrædelser straffes med bøde eller fængsel i indtil 6 måneder.

I forslaget gøres der samtidig opmærksom på, at hjemmestyret overvejer en reform af lægemiddellovgivningen i Grønland, så der ligesom i Danmark skal kunne sanktioneres strengere end nu.

Vi kan i Dansk Folkeparti tilslutte os de ændringer, som lovforslaget indeholder, idet de efter vores mening er både fornuftige og fremtidsrettede for det grønlandske samfund.

Kl. 15.55

Charlotte Fischer (RV):

Der er sådan set ikke noget at betænke sig på med hensyn til dette lovforslag. Det drejer sig, som de forrige ordførere har sagt, om en genfremsættelse, som har bred tilslutning i Folketinget, og det er fremsat efter et udtrykkeligt ønske fra det grønlandske hjemmestyre.

Forslaget handler om, at sanktionerne skal nærme sig det niveau og det system, vi kender her fra det øvrige Danmark, så kort og godt: Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kamal Qureshi (SF):

Vi kan tilslutte os det, som de andre ordførere har nævnt. Vi tilslutter os forslaget, og vi har noteret os, at lovforslaget har været til høring i Grønland og er behandlet af Landstinget, og at Landstinget allerede den 14. oktober havde forslaget til anden behandling og vedtog det enstemmigt, så alene af den grund støtter SF forslaget.

Line Barfod (EL):

Også Enhedslisten kan støtte forslaget, da Grønland selv ønsker at få gennemført disse regler.

Kuupik Kleist (IA):

Baggrunden for, at Folketinget behandler dette lovforslag, er jo, at vi i Grønland stadig ikke har overtaget justitsvæsenet. Jeg kan udtrykke mit håb om, at det sker inden for en overskuelig årrække, så vi selv kan lovgive om relevante områder for det grønlandske samfund, og Folketinget kan slippe for at beskæftige sig med sådanne sager.

Men som det allerede er sagt, har både Grønlands Landsting, som jeg i øvrigt også selv er medlem af, og landsstyret ønsket og tiltrådt lovforslaget, hvorfor jeg skal nøjes med at meddele min tilslutning.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil bare sige til hr. Kuupik Kleist, at nu skal vi jo ikke bruge førstebehandlingen af dette lovforslag til en mere generel snak om opgaveoverførsel til Grønland. Men hvis synspunktet i øvrigt tager udgangspunkt i en bekymring over byrden på Folketinget – der blev brugt udtrykket: så slipper Folketinget jo – vil jeg sige, at vi betragter det nu som en overkommelig byrde.

Det er jo sådan – som det er sagt af flere ordførere – at vi her står med et lovforslag, som er en ren genfremsættelse af et tidligere forslag, bortset fra at ikrafttrædelsesdatoen er ændret. Forslaget udspringer af et grønlandsk ønske om at få mulighed for at idømme strengere straffe for overtrædelse af dopinglovgivningen. Derfor er det jo helt naturligt, at vi fremmer lovforslaget til vedtagelse, og derfor er jeg også glad for, at debatten her i dag har vist, at der er total enighed om forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 62: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Forhøjelse af tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner og til kommuner på øer samt lovfæstelse af tilskuddet til et generelt løft på ældreområdet).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Leif Mikkelsen (V):**

Dette lovforslag er en genfremsættelse, som har været førstebehandlet i det tidligere Folketing, og derfor er elementerne i det allerede fremdraget.

Lovforslaget er en udmøntning af en del af aftalen mellem KL og regeringen og medfører en markant forhøjelse af tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner. Det, der tidligere har været drøftet, er definitionen af vanskeligt stillede kommuner, og jeg har en forhåbning om, at vi efter kommunalreformen kommer i en lettere situation, hvad angår denne definition, så vi på sigt kan få en anden udligningsform og dermed få mere selv bærende enheder. Der er netop i dag al mulig grund til at glæde sig over, at alt tyder på, det bliver tilfældet efter den aftale, der er indgået tidligere i dag om det kommunale danmarkskort, så vi forhåbentlig får mindre brug for den slags elementer.

Men lovforslaget er altså en genfremsættelse, som Venstre kan støtte.

KL 16.00

Formanden:

Tak til hr. Leif Mikkelsen. Så er det hr. Arne Toft som ordfører.

Arne Toft (S):

Det er rigtigt, som hr. Leif Mikkelsen siger, at det er en genfremsættelse af et tidligere lovforslag. Vi kan støtte det i Socialdemokratiet, dog vil jeg sige, at det ikke er et sundhedstegn, at man er nødt til at forhøje tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner.

Jeg håber også, som hr. Leif Mikkelsen sagde, at når vi får den nye kommunalreform i 2007, så får vi også en ny udligningsreform.

Jeg vil sige, at de 161 mio. kr. i særtilskud, som også blev givet til særlig vanskeligt stillede kommuner efter henvendelse fra Indenrigsministeriet, opfatter vi som særtilskud til politiske formål.

Vi synes ikke, der rimeligt, at man ringer ud til kommuner, der har tilkendegivet, at de ønsker at sætte skatten op, og så giver dem penge, således at man kan bevare skattestoppet. Det er ikke det, pengene er beregnet til.

Men vi støtter forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Arne Toft. Den næste ordfører er hr. Poul Nødgaard.

Poul Nødgaard (DF):

Det kan jo nok ikke være overraskende for nogen, at Dansk Folkeparti støtter det her forslag, som er en genfremsættelse, bl.a. ud fra, at det var Dansk Folkeparti, der bar aftalen mellem regeringen, KL og Amtsrådsforeningen igennem Finansudvalget. Det er jo stort set ene udmøntninger, der finder sted her på grund af den aftale, der er indgået mellem disse kommunale organisationer.

Vi glæder os naturligvis i vort parti over, at der gives øgede midler til vanskeligt stillede kommuner. Om det tal på 75 mio. kr. er rigtigt, skal jeg ikke kunne udtale mig om, men det må der nok være nogle der er klogere på, end jeg er.

Det, der specielt glæder os, er, at nu bliver de forbedringer i ældreplejen, der blev givet for nogle år siden i de årlige finanslove, altså indopereret i bloktilskudsordningen.

Skulle jeg endelig hælde lidt malurt i bægeret – og det skal man jo en gang imellem, ikke sandt, det skal ikke være fryd og gammen alt sammen – så er det, at der jo desværre er mange kommuner, der nu overfristes, når det, de får til

ældreplejen, lægges ind i bloktilskuddet, til, at det måske ikke lige præcis ender dér, men bliver brugt til så mange andre ting.

Jeg kunne godt ønske mig, at der blev set lidt nøjere på, at de penge, man giver til ganske bestemte formål, også bliver brugt til de formål. Det har mange kommuner gjort, men jeg vil være ærlig at indrømme, at der bestemt også er nogle, der bare lader pengene gå ned i et eller andet om ikke i et sort hul så noget i den retning.

De såkaldte § 22-kommuner, vi kender dem alle sammen, nemlig Læsø, Samsø og Ærø, bliver også hjulpet gennem det her lovforslag. Det er også meget, meget positivt.

Alt i alt har vi kun godt at sige om lovforslaget, som vi vil støtte til en hurtig vedtagelse her i Folketinget.

Formanden:

Tak til hr. Poul Nødgaard. Så er det hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også støtte forslaget. Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens aftale med de kommunale parter om økonomien i 2005. Forslaget medfører en styrkelse af svage områder som økommuner og de særlig vanskeligt stillede kommuner.

Det er ikke en egentlig udligningsreform, den må vi vente på, men et forslag, der forbedrer forholdene for visse kommuner. Vi er netop blevet færdige med det nye kommunale landkort, og det vil ikke være rigtigt og heller ikke give nogen mening på nuværende tidspunkt at lave en egentlig udligningsreform. Det skal vi vente med, således at det bliver gjort på baggrund af de nye kommuner.

Tilskuddet forhøjes med 75 mio. kr. til 180 mio. kr. til dækning af høje omkostninger på det kommunale område. Meningen er i en overgangsperiode at kompensere kommuner, der har særlig høje omkostninger. Forhøjelserne giver således mulighed for at tilgodese visse kommuner og er en forstærket indsats over for vanskeligt stillede kommuner.

Formanden:

Tak til hr. Christian Wedell-Neergaard. Så er det hr. Ole Glahn, der er ordfører.

Ole Glahn (RV):

Det Radikale Venstre er enig i, at de kommuner, der kan dokumentere særlig store udgiftsstig-

ninger på socialområdet, skal kompenseres. De særlig vanskeligt stillede kommuner har det jo økonomisk svært nok, og derfor er det, som hr. Arne Toft sagde, vigtigt, at vi får den udligningsreform.

Kl. 16.05

Vi kan også støtte, at der er givet særlige tilskud til økommunerne Læsø, Samsø og Ærø, og også, at der er givet til Bornholms Kommune.

Men da lovforslaget også indeholder et ekstra generelt løft til ældreplejen, som Det Radikale Venstre ikke har stemt for i forbindelse med finansloven for 2005, og da vi skal forholde os til hele lovforslaget, må vi formentlig undlade at stemme for forslaget.

I øvrigt kan jeg gøre opmærksom på, som hr. Arne Toft var inde på, at vi også i forbindelse med udvalgsbehandlingen vil forholde os til den måde, fordelingen af midlerne til særlig vanskeligt stillede kommuner er blevet administreret på.

Formanden:

Tak til hr. Ole Glahn, og så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Lovforslaget er jo ikke ligefrem sådan de store ændringer, så man kan jo ikke ligefrem sige, at der er tale om nogen revolution i det, der er fremsat her.

På den anden side har SF jo hverken lod eller del i forliget for 2005. Vi har derfor heller ikke noget ansvar for forligets følgevirkninger, så SF vil undlade at stemme i forbindelse med lovforslagets endelige vedtagelse.

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Så er det fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er fortsat imod forslaget, ligesom vi var før valget, og vi mener, det er et problem, at man laver så stor en pulje til skønsmæssig fordeling. Det skyldes jo, at man ikke har gennemført den udligningsreform, man har lovet kommunerne flere gange, og vi synes, det er højst uansvarligt over for kommunerne, at man ikke sørger for at få gennemført udligningsreformen, og især at man nu også gennemfører hele kom-

munalreformen, uden at vi kender økonomien i kommunerne.

Så vi vil fortsætte med at kæmpe for, at vi får en bedre og mere gennemskuelig økonomi i kommunerne, og vi kan derfor ikke støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg har sådan set et spørgsmål til fru Line Barfod.

Når man har så få mandater, som Enhedslisten har, er det ikke sikkert, at man kan følge alt, hvad der foregår herinde, men jeg går da ud fra, at fru Barfod ikke er uvidende om, at den udligningsreform, som man kritiserer ikke er kommet, i realiteten først kan komme, når vi kender det kommende danmarkskort. Det er vi ved så småt at kende nu, ikke helt, men næsten.

Når det er klarlagt, præcis hvordan kommunerne bliver sammenlagt, så kan man begynde at flytte pengene mellem kommunerne, og til den tid skal vi nok leve op til det ansvar, vi, der har været med i kommunalreformen, har påtaget os. Det kan jeg forsikre fru Barfod om.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over den tidsplan, der er lagt af regeringen og Dansk Folkeparti, hvor man først vil have, at vi skal sidde og forhandle om, hvordan alting skal foregå ude i kommunerne, uden at vi overhovedet ved, hvilken økonomi der er i kommunerne, og bagefter vil man så gennemføre udligningsreformen.

Jeg mener, det ville være mere ansvarligt at starte med at få fastlagt principperne for, hvordan udligningen skal foregå. Selvfølgelig kan der så være nogle justeringer i forhold til den geografi, som ligger på plads nu – så vidt jeg har forstået, er aftalen kommet på plads – men at skulle lave så store ændringer, som man gør med kommunalreformen, og i den grad flytte rundt på alle opgaver, uden at vi aner, hvordan økonomien bliver i kommunerne, mener jeg er dybt uansvarligt. Jeg mener faktisk heller ikke, det lever op til de krav, vi normalt stiller til lovkvalitet.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu skal jeg jo ikke åbne for nogen stor debat om kommunalreform og udligningsreform, men jeg vil da bare stilfærdigt sige, at hvis det forholdt sig, som fru Line Barfod sagde, så ville jeg være totalt enig. Hvis det var sådan, at man nu lavede lovgivning i Folketinget uden overhovedet at vide noget om kommuneøkonomi eller noget sådant, så ville det ikke være acceptabelt, men det er heller ikke situationen.

Man vil kunne se i de lovforslag, regeringen har fremsat, at der er gjort rede for den kommuneøkonomiske effekt af forslagene. Det, der så er spørgsmålet, er, hvordan den enkelte kommune i et nyt kommunalt landskab med et nyt sæt opgaver får økonomisk bæreevne til at håndtere opgaverne, og det er derfor, at der kommer ændringer i udlignings- og finansieringssystemet. De kommer i næste folketingssamling, hvor regeringen oven på en vedtagelse af kommunalreformens indhold i denne samling og en endelig godkendelse af det kommunale landskab vil fremsætte et forslag til ændring af udlignings- og finansieringssystemet. Det er den eneste logiske rækkefølge, man kan løse den opgave i. Det er det i dag, som det var tilbage i 1970. Sådan er det.

Kl. 16.10

Men egentlig er det ikke det, vi diskuterer. Vi diskuterer jo dette lovforslag, som er en genfremsættelse, og hvor jeg er glad for, ligesom sidst vi drøftede sagen før valget, at kunne konstatere, at der er flertal for forslaget. Det er jeg ganske tilfreds med, for dermed kan vi komme til at leve op til den aftale, vi har indgået med kommunerne. Vi lægger generelt vægt på at leve op til vores aftaler, og det gør vi selvfølgelig også her, og det får vi nu mulighed for med vedtagelse af lovforslaget her.

Jeg har så noteret mig, at der er et par af ordførerne, der har sagt, at man under udvalgsarbejdet vil følge op på administrationen af de her puljer til skønsmæssig fordeling. Det er man jo velkommen til. Jeg beder så inderligt om, at man finder et sprogbrug, som er mere passende og mere i overensstemmelse med takt og tone, hvis man får lyst til på ny at skrive betænkningssbidrag om den sag under det udvalgsarbejde, som nu sættes i gang.

Det er ikke, fordi jeg er noget særlig sårbar menneske, men jeg synes sådan set, at det er på kanten af al anstændighed, når man i et bidrag til den betænkning, der lå før folketingsvalget,

bruger ordet magtmisbrug om den administration af de puljer, jeg historisk har haft ansvaret for. Det håber jeg man vil reflektere lidt over, når man kommer så langt.

Men jeg skal i øvrigt ellers blot glæde mig i dette positive hjørne, hvor vi også i fællesskab har taget et ansvar for at gøre kommunekortet færdigt og dermed, som flere af ordførerne har været inde på, også taget presset af et fremtidigt behov for at have sådan nogle særlige puljer.

Mens jeg befinder mig i dette positive hjørne, skal jeg bare glæde mig over, at der er et markant flertal, og stille mig til rådighed for udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale valg. (Adgang til benyttelse af elektroniske valglister og elektroniske brevstemmeprotokoller, opgørelse af personlige stemmer for hvert afstemningsområde, elektronisk indsendelse af valgbøger til indenrigs- og sundhedsministeren m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

Det er jo en kanlovgivning, kan man roligt sige. Der åbnes mulighed for anvendelse af elektroni-

ske valglistes – ikke at forveksle med elektronisk afstemning. Det er altså en mulighed efter ønske fra et antal kommuner, og det er en genfremsættelse fra tidligere, således at man også på det område kan forfølge den elektroniske udvikling, vi er inde i, hvor det vil være helt naturligt, at man udnytter det system, man har, til at lette den der spændende fase, som alle i øvrigt er interesseret i kan foregå så godt, så sikkert og så hurtigt som muligt.

Her åbner vi altså for, at kommunerne, hvis de har lyst, kan gå videre ad den vej og bruge elektroniske valglistes og en elektronisk protokolførelse. Dermed kan man altså også lette de forskellige problemer, der er i valglokalerne, med at man skal stå i en bestemt kø, fordi det er der, man står i protokollen osv. Så det kan åbne for en smidiggørelse af hele systemet, og dermed er det en god kanbestemmelse, hvis ellers kommunerne vil bruge den til at yde øget service over for borgerne.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Leif Mikkelsen. Den næste ordfører er hr. Arne Toft.

Arne Toft (S):

Vi er enige i lovforslaget, og vi stemmer for. Lovforslaget var vist så langt henne, at der var afgivet betænkning, så jeg vil ikke trætte de få tilhørere med at sige meget i sagen her, men dog vil jeg sige, at vores ordfører, første gang det blev fremsat, ønskede, at man kunne indføre elektronisk stemmeafgivelse på afstemningsstedet som et forsøg.

Det ved jeg at ministeren var positiv over for, og det kan vi så håbe kommer senere.

Formanden:

Tak til hr. Arne Toft. Den næste ordfører er hr. Poul Nødgaard.

Poul Nødgaard (DF):

I Dansk Folkeparti hilser vi dette forslag hjertelig velkommen. Det er en udvikling, vi er inde i med hensyn til den moderne teknik, som vi ikke kan komme uden om. Jeg synes, at det er udmærket, at seks kommuner, tror jeg det er, har rejst denne sag, og at ministeren så har taget initiativ til at fremsætte det her lovforslag, som nu gør det muligt, som der står i lovforslaget.

Når det er sagt, så vil jeg lige tage tråden op fra det, som hr. Arne Toft sagde om, at man har

fremført noget om, at det her lovforslag skulle bane vejen for, at man kan afgive stemme via den moderne teknik. Det kan godt være, at det kommer en dag, men jeg kan fortælle hr. Arne Toft og andre interesserede, at jeg har set det system gennemprøvet i USA under et besøg derovre, og jeg må nok sige, at det ikke var særlig vellykket. Så jeg vil både håbe og tro, at det af hensyn til de mange mennesker, der stadig væk ikke er helt fortrolige med den moderne teknik, varer rigtig mange år, inden man skal til at afgive sin stemme ved hjælp af den moderne teknik. Det skulle jo gerne være sådan, at folk trygt kunne gå hen og afgive deres stemme uden at skulle være bange for at blive fanget i en eller anden elektronisk heksekedel.

Kl. 16.15

Men vi støtter forslaget, og det er så i øvrigt spændende nu at se, hvor mange kommuner der vil bruge det. Det kan jo sådan set bruges umiddelbart efter den 1. august, når lovforslaget træder i kraft, og det bliver så spændende at se, om der bliver nogen ud over de seks kommuner, som har planer om at bruge det. Jeg tror personligt på, at det bliver mange kommuner.

Det bliver så også spændende at se, hvordan det fungerer i de kommuner, om det er den der effektivisering, som lovforslaget lægger op til, eller om det måske alligevel ikke er så smidigt, som man havde troet. Al begyndelse er jo svært, men lad os nu prøve systemet af og se, hvordan det kan gå.

Formanden:

Tak til hr. Poul Nødgaard. Den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Vi Konservative kan støtte forslaget, men jeg har et par bemærkninger.

For det første er vi tilfredse med, at der kan foretages fintælling opgjort på afstemningsdistrikter. For det andet kan vi støtte muligheden for at udnytte elektroniske valgbøger; det er en klar fordel. Elektronisk afgivelse af stemmerne er ikke indeholdt i det her forslag, og det ville vi også være noget forbeholdt over for.

Jeg har set på tv, hvordan det foregår i USA, og det er i hvert fald ikke noget, som kan indføres på det foreliggende grundlag, og det er noget, der ville kræve en meget grundig forberedelse.

Endelig kunne der jo være muligheden for at afgive stemme over nettet med en elektronisk

signatur. Det ligger nok også noget ude i fremtiden, og vi er enige i, at der slet ikke er basis for at indføre det på nuværende tidspunkt.

Vi synes, det er en god og rigtig modernisering, som vil smidiggøre servicen over for borgerne, og derfor støtter vi forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Christian Wedell-Neergaard. Næste ordfører er hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Fra radikal side kan vi også støtte forslaget. Vi synes, det er et mønstereksempel på, at initiativer i kommuner fører til, at vi ændrer lovgivning, sådan at mulighederne for at gennemføre de initiativer bliver realiseret.

Der er oplagte fordele i forbindelse med afviklingen af valghandlingen ved at gennemføre de elektroniske hjælpemidler på det her område, og derfor synes vi det er en god ordning.

Jeg vil tilføje, at vi også er enige med indenrigs- og sundhedsministeren i, at dette ikke er første skridt til, at vælgerne også kan stemme hjemme fra egne pc'er, for det er forbundet med mange principielle problemer.

Men vi ser frem til udvalgsarbejdet og støtter forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Ole Glahn. Så er det hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Da SF's ordfører, hr. Ole Sohn, ikke kan være til stede, skal jeg bare meddele, at SF kan støtte forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan også støtte forslaget, og vi går ud fra, at man selvfølgelig sikrer den fornødne sikkerhed omkring it osv.

Så skal jeg bare sige om det her med elektronisk stemmeafgivning, at det er der masser af problemer i. Jeg kan godt se, at efterhånden som vi får en generation, der er vant til at stemme med sms til »Stjerne for en aften«, Melodi Grand Prix og alt muligt andet, så kunne det måske

være fristende, men omvendt tror jeg, at vi skal holde fast i, at der altså er nogle helt principielle ting omkring det, at der er hemmelighed omkring stemmeafgivning, at vi har sikkerhed for, hvem der har stemt osv., som nok gør, at det er en fremtid, vi ikke på nuværende tidspunkt skal tage hul på.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det indenrigs- og sundhedsministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo en fantastisk fornøjelse at være minister denne eftermiddag, hvor vi behandler forslagene i et næsten opskruet tempo og med massiv opbakning hele vejen igennem. Det skal jeg kvittere for, og jeg skal ikke bidrage til at forlænge debatten.

Man kan sige, at med hensyn til at lave alle mulige regler om afstemningsmekanismer, så er det lige før, vi ikke behøver det omkring lovforslaget her, for det er der jo en massiv opbakning til. Det takker jeg for, men det dækker selvfølgelig også over, at vi jo faktisk har behandlet det her grundigt før, og hvis ikke det var for valgets udskrivelse, så ville dette lovforslag jo med stor sandsynlighed – man kan jo aldrig vide, men med stor sandsynlighed – være blevet vedtaget senere i den uge, hvor valget blev udskrevet.

Kl. 16.20

Så i respekt for, at alle drøftelserne faktisk havde fundet sted og flere af ordførerne så glimrende havde redegjort for lovforslagets indhold, skal jeg bare kvittere for den positive modtagelse og stille mig til rådighed for udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, lov om elforsyning og lov om varmforsyning. (Fremrykning af modregning ved kommuners afståelse m.v. af energivirksomheder).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 23/2 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Leif Mikkelsen (V):

I Venstre interesserer vi os bestemt for, at vi kan medvirke til at glæde vore ministre og gøre livet lidt lettere, og da jeg kunne høre, at indenrigs- og sundhedsministeren glæder sig over, at det går godt, og at der er god, bred opbakning, så skal jeg nødig bidrage til at ødelægge den stemning og derfor konstatere, at det her lovforslag er en gentagelse, som allerede har været behandlet en gang, og som vi har givet tilslutning til en gang.

Jeg er sådan set meget enig i, hvad der blev sagt dengang, at det er rimeligt at fremrykke denne modregning med de 3 måneder, som vi har talt om, så jeg bidrager gerne.

Formanden:

Tak til hr. Leif Mikkelsen. Så er det hr. Arne Toft som ordfører.

Arne Toft (S):

Det er rigtigt, at det kun er en justering af loven fra 2002.

Når jeg står med sådan et forslag her, så kommer jeg til at tænke tilbage på min tid som kommunalpolitiker, hvor man kunne få flere timer til at gå, når man diskuterede en hæk, der stod forkert, men når vi snakkede om kloakker til flere millioner kroner, så var det noget, som bare tog 2½ minut.

Det her drejer sig om rigtig mange penge, det er måske et sted mellem 30 og 50 mia. kr. Vi er ikke tilfredse med det lovforslag her, men vi har været inde at få indflydelse, og vi har fået gjort det så godt, som vi nu engang kunne.

Man kan jo ikke altid få det, man gerne vil have, så man må somme tider være tilfreds med

det, man får. Vi havde hellere set, at de her penge var blevet ude hos forbrugerne, som har skabt den formue, frem for at de blev delt ud til kommunerne. Selv energivirksomheder skævrider kommunernes økonomiske mulighed, og derfor mener jeg, at det bør indgå som et parameter i den kommende lov om udligning, og jeg vil egentlig gerne høre, om ikke ministeren er enig med mig i det. Det er mange milliarder kroner, den enkelte kommune får, når man tænker på Gentofte, tænker på Københavns Kommune, og det har jo ikke noget at gøre med, at det er de forbrugere, der har skabt formuen, som får glæde af den. Mange af forbrugerne bor jo slet ikke i den pågældende kommune.

Men som sagt har vi været inde at forhandle. Vi har fået en del af vores ønsker igennem, så vi støtter forslaget.

Formanden:

Tak til hr. Arne Toft. Den næste ordfører er hr. Poul Nødgaard.

Poul Nødgaard (DF):

Som led i finanslovaftalen for 2005 har Dansk Folkeparti tilsluttet sig indholdet i det her lovforslag, hvis væsentligste indhold jo er, at der skal ske en afkortning af den periode, hvor kommuner og amter ligger med overførsler vedrørende energivirksomheder, som de har afhændet.

De nuværende bestemmelser på området indebærer jo, at den delvise modregning i det generelle statstilskud påbegyndes det andet år efter modtagelse af rådighedsbeløb. Med lovforslaget vil der ske en fremrykning af modregningen, således at der f.eks. allerede i 2005 vil ske modregning vedrørende de godkendte rådighedsbeløb for året 2004. Det synes jo faktisk at være ret og rimeligt, bl.a. set i lyset af, at det som oftest, som også hr. Arne Toft fremførte, drejer sig om ganske betydelige beløb, som staten, kommunerne og amtskommunerne har i mellemregning med hinanden.

I Dansk Folkeparti synes vi, det er positivt, at kommuner og amter kan vælge, om de ønsker at deponere et rådighedsbeløb eller ej, naturligvis med det til følge, at reduktion i et rådighedsbeløb udgør 40 pct. ved deponering, men 60 pct., når deponering fravælges. Om de to procenter er de rette og rigtige, skal jeg ikke udtale mig om. Det ser i hvert fald meget fornuftigt ud, og Dansk Folkeparti vil naturligvis, fordi vi er med i hele det her foretagende omkring finansloven,

støtte lovforslagets videre gang her i Folketinget.

Kl. 16.25

Formanden:

Tak til hr. Poul Nødgaard. Den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg vil godt starte med at sige til hr. Arne Toft, at det må være sådan, at i det omfang det er Gentofte Kommune og Københavns Amt, der sælger NESA, må provenuet af det salg jo på en eller anden måde komme borgerne i Gentofte Kommune og Københavns Amt til gode.

Der er ingen grund til at have en længere debat om dette tekniske forslag, som altså går ud på fremrykning af statslig modregning af penge, kommunerne indhøster ved salg af energiselskaber. Denne fremrykning kan vi Konservative naturligvis støtte.

Forslaget betyder, at bestemmelserne moderniseres, så de ikke står i vejen for udvikling i den kommunale energisektor. Efter forslaget skal kommunernes provenu ved uddeling og afståelse opgøres, og der skal ske en modregning på 40 pct., forudsat at der sker en deponering over 10 år af det resterende beløb. Der er dog mulighed for en reduktion ved ekstraordinær gældsnedbringelse. Hvis der ikke sker deponering, modregnes 60 pct.

Efter de gældende regler påbegyndes modregning først i år 2 efter modtagelsen, men med lovforslaget fremrykkes modregningen, således at den påbegyndes i året efter modtagelsen af provenuet, første gang i 2005 omfattende godkendte beløb for 2004. Som jeg startede med at sige, berører det jo bl.a. NESA, som er solgt af blandt andre Gentofte Kommune og Københavns Amt.

Jeg synes, det er rigtigt, at der gives et incitament for kommunerne til at skabe en udvikling i den kommunale energisektor, således som dette forslag lægger op til, og det kan vi støtte.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg vil godt spørge hr. Christian Wedell-Neergaard, om ikke han synes, det er rimeligt, at de borgere, som har skabt kapitalen, formuen, også er de borgere, som salget kommer til gode.

Vi kan være uenige om, hvorvidt der skal sælges eller ikke sælges, om pengene skal indgå i forbruget, men synes hr. Neergaard ikke, at det

er rimeligt, at det er de mennesker, de forbrugere, der har haft risikoen og havde måttet betale, hvis det havde kostet mere, end det har gjort, også er dem, som får det overskud, der er i dag?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Nu er jeg jo ikke klar over, om der er fuldstændig sammenhæng mellem NESA's ejerandele fordelt på Roskilde Amt, Københavns Amt og Gentofte Kommune og de forbrugere, som har købt strøm hos NESA. Det er mit indtryk, at der er en nogenlunde sammenhæng, således at et af de store forbrugsområder har været Gentofte Kommune.

Ved at lade provenuet ligge i Gentofte Kommune får man jo altså derved også en mulighed for, at det kommer borgerne til gode i form af en bedre økonomi for den kommune, som i det her tilfælde har solgt selskabet.

(Kort bemærkning).

Arne Toft (S):

Jeg kan så oplyse hr. Wedell-Neergaard om, at det ikke er tilfældet. En stor del af forbrugerne bor ikke i Gentofte Kommune, den største del bor ikke i Gentofte Kommune. De får ikke en krone, hvorimod kommunen, som ingen risiko har haft, høster hele gevinsten.

Synes hr. Wedell-Neergaard, at det er rimeligt?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Jeg synes, det er rimeligt, at de, som har været ejere af selskabet, den struktur, som selskabet har haft, danner udgangspunkt for placeringen af det provenu, som fremkommer ved salget, og at det sker på den måde, at det er Gentofte Kommune, der begunstiges, er jo et resultat af, at Gentofte Kommune har været hovedejers af dette selskab.

Formanden:

Tak til hr. Christian Wedell-Neergaard. Den næste ordfører er hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Nu er det ikke specielt for at glæde indenrigs- og sundhedsministeren, hvilket jo godt kan være et mål, at jeg vil sige, at vi vil gå positivt ind i det her udvalgsarbejde, idet vi, når vi har set på høringssvarene, gerne helt præcist vil

have belyst nogle beregninger af effekten af det forslag, der ligger.

Vores udgangspunkt har været, at et sådant forslag kunne vi også selv have fundet på at komme med, da vi sad i regering, fordi det jo giver en forøget likviditet til staten, og det kan vi jo godt forstå at der kan være behov for i visse situationer.

Så vi går positivt ind i udvalgsarbejdet.

Kl. 16.30

Kristen Touborg (SF):

Da SF's ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg på SF's vegne bare sige, at vi overvejer de er positive over for lovforslaget.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen så kan vi jo slutte denne dags hårde arbejder. for så vidt angår mødeaktiviteten her i Folketinget – så har vi jo alle de andre gøremål ved siden af – hvor den begyndte, nemlig med bred opbakning. Det er jeg glad for.

Hr. Arne Toft lagde jo op til en sådan lidt mere principiel debat om, hvem der skal tilgodeses og have en, kan man sige, andel i værdistigningerne som følge af frasalg af energivirk-somheder. Den debat vil jeg ikke tage del i, for det ligger uden for lovforslaget her.

Det er jo, som hr. Christian Wedell-Neergaard også sagde det, et teknisk forslag, der følger op på aftaler, der er truffet i andet regi, og som Socialdemokratiet jo er en del af. Derfor kan man måske også undre sig bare lidt helt stilfærdigt over, at vi nu skal problematisere alt det som led i et forslag, der handler om, hvilke likviditets-mæssige effekter der skal være af de aftaler, vi har truffet energipolitisk i forhold til kommunerne.

I de aftaler er der jo netop sket en afvejning af de modsatrettede hensyn, som henholdsvis hr. Christian Wedell-Neergaard og hr. Arne Toft har bragt frem, ved at kommunerne jo ikke får lov at beholde hele provenuet. Det er jo netop et spejl-billede af en overvejelse om, hvordan man deler

mellem den hidtidige ejer, kommunen og al-menvellet, det store samfund, hvor man så ikke kan identificere hver enkelt bruger, for hvem tændte kaffemaskinen hvornår i NESA's område for 5, 10, 15 år siden? Så den afvejning har jo fundet sted.

Det, forslaget her alene tager sigte på, er, hvordan den likviditetsmæssige effekt skal være ude i kommunerne, og der fremrykker vi mod-regningen af provenuet ved kommunernes af-ståelse af energivirk-somheder. Det har jo præcis den konsekvens, som hr. Ole Glahn hæftede sig ved, og jeg er glad for, at vi ser ens på den sag.

Jeg ser med fortrøstning frem til udvalgsar-bejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 4. marts 2005, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.33